

**Tiszabura Községi Önkormányzat
Polgármestere**

5235 Tiszabura, Kossuth Lajos u 52.

E-mail: tiszabura.kozsegi.onkormanyzat@gmail.com

MEGHÍVÓ

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
rendes (soros) ülését

**2026. június 30-án Kedden
10.00 órai kezdettel**

ö s s z e h í v o m.

Az ülés helye: Tiszaburai Polgármesteri Hivatal 5235 Tiszabura, Kossuth L. utca 52.

Nyilvános ülés

NAPIREND

1./ A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójának megtárgyalása.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester.

2./ A Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalása

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester.

3./ Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024–2028) felülvizsgálata.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester.

Megjelenésére feltétlenül számítok!

Kelt: Tiszabura, 2026. 06. 26.

Fekete Zsigmond
polgármester

JELENLÉTI ÍV

Tiszabura Község Önkormányzata

Képviselő-testülete

rendes nyilvános üléséről

2026. 06. 30. /kedd/ 10:00 óra

Fekete Zsigmond polgármeater

Soós Ferenc alpolgármester

Nagy Imre alpolgármester

Lakatos Erik

Turó Gyula

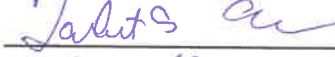
Túró Ernő

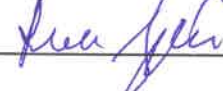
Dandás József

Dr. Bán Attila jegyző

Csóka Enikő jegyzőkönyvvezető

Meghívottak:

JZOLÓSI PÉTER TÁR. RT.

OLÁH ANITA TÁR. RT.

LAKATOS BERTALÁN

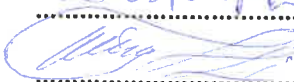
Megjelentek:

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Tiszabura Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. június 30-án megtartott rendes ülésén.

Határozat száma	Határozat tárgya
Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 94/2026.(VI.30.) számú határozata	Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testület által elfogadott napirendekről.
Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 95/2026.(VI.30.) számú határozata	A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójáról.
Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 96/2026.(VI.30.) számú határozata	A Verseggy Ferenc Könyvtár és Közmű- velődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalása.
Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 97/2026.(VI.30.) számú határozata	Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024-2028) felülvizsgálata.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Tiszabura Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. június 30-án megtartott nyilvános rendes ülésén.

Melynek helye: Tiszabura Polgármesteri Hivatal

Ideje: 2026.06.30. 10:00 óra

Jelen vannak: Fekete Zsigmond polgármester
Soós Ferenc alpolgármester
Nagy Imre társadalmi alpolgármester
Lakatos Erik
Turó Gyula
Túró Ernő
Dandás József
képviselők

Meghívottak: Dr. Bán Attila jegyző
Csóka Enikő jegyzőkönyvvezető
Szöllősi Péter TRV Zrt.
Oláh Anita TRV Zrt.
Lakatos Bertalan

Megjelentek: Dr. Bán Attila jegyző
Csóka Enikő jegyzőkönyvvezető
Szöllősi Péter TRV Zrt.
Oláh Anita TRV Zrt.
Lakatos Bertalan

A jelenléti ív a jegyzőkönyv „A” mellékletét képezi.

Fekete Zsigmond polgármester köszöntötte a megjelenteket.

Fekete Zsigmond polgármester megállapította, hogy a 7 fő képviselőből 7 fő jelen van, így az ülés határozatképes.

A polgármester megkérdezte, hogy a napirendi pontok ismertetése előtt van-e valakinek bejelentése, kérdése.

Bejelentés, kérdés nincs.

Fekete Zsigmond polgármester:

Felkérem Soós Ferenc alpolgármestert, hogy ismertesse a napirendi pontokat.

Soós Ferenc alpolgármester

Ismertetem a mai testületi ülés napirendi pontjait:

1./ A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójának megtárgyalása.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester

2./ A Verseghegy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalása.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester

3./ Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024-2028) felülvizsgálata.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester

Soós Ferenc alpolgármester:

Megkérdezte van-e más javaslat. Megállapítja, hogy nincs. Aki az ismertetett napirendi pontokkal egyetért kézfelemeléssel szavazzon.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 94/2026.(VI.30.) számú határozata

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott napirendeokről.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 7 fő szavazással egyhangúlag döntött a Tiszabura Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. június 30-án megtartott nyilvános rendes képviselő-testületi ülés napirendi pontjainak elfogadásáról.

Soós Ferenc alpolgármester

Javaslom első napirendi pontunk megtárgyalását, amely:

A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójának megtárgyalása.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester

Soós Ferenc alpolgármester:

Kérem tegyék meg hozzászólásaikat.

Soós Ferenc alpolgármester:

Megkérte a TRV Zrt. képviselőit, hogy tájékoztassák a Képviselő-testületet a 2025. évi üzemeltetéssel, valamint a jelenlegi kialakult helyzettel kapcsolatosan

Szöllősi Péter és Oláh Anita köszöntötték a TRV Zrt. képviselőit a Képviselő-testületet. Tájékoztatták a Képviselő-testületet a TRV Zrt. 2025. évi tevékenységéről, az alábbiak szerint

- összefoglalták a 2025. éves tevékenységet,
- tájékoztatást adtak a műszaki területet tekintve, amely a víz- és csatornaszolgáltatást foglalta magában,
- kitértek az értékesítési területre, úgymint számlázás, kintlévőség kezelés, vízmérőórák leolvasásával kapcsolatos tevékenység
- a gazdasági terület beszámolójaként tájékoztattak a felújítások, pótlások, karbantartások tekintetében

A 2025. évi beszámolót követően a településen kialakult nyomáscsökkenés miatti vízkorlátozási helyzetet mutatták be. Elmondták, hogy jelenleg a 4. sz. kút biztosít vízellátást. A 6.sz. kút megfűrésra került, gépészet kialakítása folyamatban van. Áprilisban derült ki, hogy a 4 sz. kút nyugalmi vízszintje csökkenő tendenciát mutatott. Nagyon gyorsan apadt a kút, ez nem jellemző. Látható volt, hogy nem lesz elegendő a vízellátás. A helyzet megoldására cselekvési tervet alkottak. Elmondták, hogy a víz mindenhol rendelkezésre áll, azonban nyomáskülönbség állhat fenn. 1,5 bar a kötelező nyomás, ami a törvény által megszabott. Jelenleg Tiszaroffról hordják át a vizet a tisztavíz pufferbe. Azt tervezik, hogy a jövő hónapban, július végén be szeretnék a 6. sz. kutat állítani.

A jelenlévő képviselők a tájékoztatás alapján felmerült kérdéseket tették fel a TRV Zrt. képviselőinek. A TRV Zrt. képviselői tájékoztattak, hogy továbbra is mindent elkövetnek azért, hogy a településen az ivóvíz biztosítva legyen, hiszen közérdekű kijelöltként van meghatározva, mint szolgáltató. Elmondták, hogy csak hidrogeológiai kutatásokkal tudható csak meg, hogy milyen mélyen fúrható kút, amely tiszta vizet tud biztosítani. Tájékoztattak, hogy ha nincs illegális felhasználás, akkor a 4.sz. és a 6.sz. kút el tudja látni a települést. Jelen állás szerint a csökkentett szolgáltatást tudja biztosítani a szolgáltató.

Több hozzászólás nem érkezett.

Soós Ferenc alpolgármester:

Indítványozom, hogy az ismertetett előterjesztés alapján a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójának megtárgyalásáról szóló javaslatot a Képviselő-testület fogadja el. Aki ezzel egyetért kézfelemeléssel szavazzon.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 7 igen szavazattal, egyhangúlag a Képviselő-testület elfogadta a javaslatot.

**Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 95/2026. (VI.30.)
számú határozata**

a Tiszamenti Regionális Vízművek 2025. évi önkormányzati éves beszámolójáról.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 201. évi CLXXXIX törvény 41.§ (3) bekezdésében biztosított hatáskörén eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszabura Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolóját és azt elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Soós Ferenc alpolgármester:

Javaslom második napirendi pontunk megtárgyalását, amely:

A Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalása.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester

Soós Ferenc alpolgármester:

Ismerteti az előterjesztést. Tájékoztatót ad a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2025. évi tevékenységéről.

Soós Ferenc alpolgármester

Kérem, hogy tegyék meg hozzászólásaikat.

Több hozzászólás nincs.

Soós Ferenc alpolgármester:

Indítványozom, hogy az ismertetett előterjesztés alapján a Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) 2025. évi

tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalásáról szóló javaslatot a Képviselő-testület fogadja el. Aki ezzel egyetért kézfelemeléssel szavazzon.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 7 igen szavazattal, egyhangúlag a Képviselő-testület elfogadta a javaslatot.

**Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 96/2026. (VI.30.)
számú határozata**

a Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének 2025. évi tájékoztatójáról.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 201. évi CLXXXIX törvény 41.§ (3) bekezdésében biztosított hatáskörén eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszabura Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének 2025. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját, és azt elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Soós Ferenc alpolgármester:

Javaslom harmadik napirendi pontunk megtárgyalását, amely:

Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024-2028) felülvizsgálata.

Előadó: Fekete Zsigmond polgármester

Soós Ferenc alpolgármester:

Tájékoztatja a Képviselő-testületet a napirendi pontot illetően. Ismerteti a Tiszabura Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program indikátor táblázatainak módosításait.

Az alpolgármester kéri a Képviselő-testületet, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát egységes szerkezetben fogadja el.

Soós Ferenc alpolgármester:

Tegyük meg hozzászólásaikat.

Más hozzászólás, javaslat nem érkezett.

Soós Ferenc alpolgármester:

Indítványozom, hogy az ismertetett előterjesztés alapján a Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024-2028) felülvizsgálatáról szóló javaslatot a Képviselő-testület fogadja el. Aki ezzel egyetért kézfelemeléssel szavazzon.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 7 igen szavazattal, egyhangúlag a Képviselő-testület elfogadta a javaslatot.

**Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 97/2026. (VI.30.)
számú határozata
a Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024-2028)
felülvizsgálatáról.**

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 201. évi CLXXXIX törvény 41.§ (3) bekezdésében biztosított hatáskörén eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszabura Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2024-2028) felülvizsgálatáról szóló előterjesztést, és annak átvetett módosításait egységes szerkezetben elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Túró Ernő képviselő:

Napirenden kívül tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy bizottsági elnöki tisztségéről történő lemondás bejelentéséről. Kérem a polgármestert a döntésemet követő intézkedéseket tegye meg.

Soós Ferenc alpolgármester:

Ismertetem még a Közbeszerzési Döntő Bizottság megkeresését, melynek ügyintézését Dr. Bán Attila jegyző látja el.

Soós Ferenc alpolgármester:

Megkérdezi a képviselőket, hogy van-e valakinek más kérdése, indítványa, javaslata.

Más hozzászólás, javaslat nem érkezett.

Soós Ferenc alpolgármester:

A Képviselő-testületi ülésen való részvételét minden jelenlévőnek megköszönöm, az ülést ezennel bezárom.

Tiszabura, 2026. június 30.

Fekete Zsigmond
polgármester

Dr. Bán Attila
jegyző

1. NAPIREND

Tiszabura Községi Önkormányzat
Polgármestere

06 70 / 418-9191

5235 Tiszabura, Kossuth Lajos u 52.

E-mail: tiszabura.kozsegi.onkormanyzat@gmail.com

Előterjesztő: Fekete Zsigmond polgármester

Előkészítő: Dr. Bán Attila jegyző

Tárgyalás módja: nyilvános ülés

ELŐTERJESZTÉS 1. NAPIRENDI PONT

A Képviselő-testület 2026. június 30-i rendes testületi ülésére

Tárgy: A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójának megtárgyalása.

Melléklet:

TRV Zrt. önkormányzati éves beszámoló 2025. év

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékelt határozati javaslatot fogadja el.

Tiszabura, 2026. június 26.

Fekete Zsigmond
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

.../2026. (VI. 30.) számú képviselő-testületi határozat

a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolójáról

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszabura Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2025. évi önkormányzati éves beszámolóját, és azt elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Tartalom	Oldalszám
Címlap	1
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
I. BEVEZETŐ	4
1. A Társaság szervezeti felépítése, működése	4
2. A szolgáltatás jogalapja	5
II. ÉVES BESZÁMOLÓ	7
1. Műszaki terület beszámolója	7
1.1 Vízszolgáltatás	7
1.2 Csatorna szolgáltatás	9
2. Értékesítési terület beszámolója	9
2.1 Ügyfélszolgálat	9
2.2 Számlázott mennyiségi adatok	10
2.3 Számlázás bevételi adatok	11
2.4 Kintlévőség kezelés	11
2.5 A vízmérőórákkal kapcsolatos leolvasási tevékenység	11
3. Gazdasági terület beszámolója	12
3.1 Felújítások, pótlások és karbantartások, javítások költségei	12
3.2 Önkormányzati vagyonelemek nyilvántartási értékének változása	12

ÖNKORMÁNYZATI ÉVES BESZÁMOLÓ

2025. év

Tiszabura

Iktatószám: ÖNK /RS...-.../2026
Tárgy: 2025. évi beszámoló
Ügyintéző: Nagyné Antal Krisztina
Kérjük, válaszlevelében szíveskedjen
a fenti iktatószámra hivatkozni.

TISZABURA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

Fekete Zsigmond

Polgármester részére

Tiszabura

Kossuth L. utca 52.

5235

Tisztelt Polgármester Úr!

Csatoltan küldjük a TRV Zrt. vízi közművek üzemeltetésével kapcsolatos, 2025. évi beszámolóját.

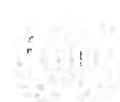
Melléklet: TRV Zrt. 2025. évi Önkormányzati éves beszámolója

Szolnok, 2026. június 03.

Tisztelettel:

.....
Szabó Adrián
önkormányzati csoportvezető

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. közérdekű kijelölés alapján üzemeltet és ezúton teljesíti beszámolási kötelezettségét a 2025. évi víziközmű üzemeltetési tevékenységéről.

Tiszabura a Közép-Tisza menti főmérnökségen belül a Törökszentmiklósi Üzemmérnökségéhez tartozik.

A felhasználók részére az ügyfélszolgálati iroda Törökszentmiklós, Táncsics Mihály út 42/a szám alatt érhető el.

Szakmai tevékenység

Tiszaburán a biztonságosabb vízellátás érdekében már korábban szorgalmaztunk egy új kút létesítését, ami meg is történt. Viszont még hátra van a kút vizének a vízmű technológiájára való rákötése, azaz a hozzátartozó infrastruktúra teljes kiépítése. Ezt szeretnénk a nyári csúcsidő előtt elvégezni.

Az elosztóhálózat kisebb hibákkal, kevés kialakult és javítandó csőtöréssel üzemeltethető. A településen jelenleg nincs szennyvízelvezető hálózat kiépítve.

2025. évi Pénzügyi adatok – víziközmű használati díj alakulása

Megnevezés	Összeg
Használati díj - ivóvíz ágazat	944 882

adatok Forintban	
Megnevezés	Összeg
Használati díj terhére kiszámlázott tételek - ivóvíz ágazat	2 973 827
Használati díj terhére kiszámlázott tételek - szennyvíz ágazat	-
Használati díj terhére kiszámlázott tételek összesen	2 973 827

I. BEVEZETŐ

1. A Társaság szervezeti felépítése, működése

Társaságunk, a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. az Észak-alföldi Régió és az ország egyik legjelentősebb víziközmű szolgáltatója, mely jelenleg három nagy állami tulajdonú regionális és több települési rendszert üzemeltet. Öt megyében (Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Heves, Pest), 259 településen, közel 780 ezer lakost látunk el a közegészségügyi előírásoknak megfelelő minőségű és mennyiségű ivóvízzel. Tevékenységünk fontos része a keletkező szennyvizek elvezetése és tisztítása, környezetünk védelme. A régió mezőgazdasági és ipari vízigényeinek kielégítéséhez csatornák üzemeltetésével, öntözővíz biztosításával járunk hozzá.

A Társaság 2025-ben két igazgatóságra (Műszaki-, Gazdasági) és öt főmérnökségre (Debreceni Régió Főmérnökség, Közép-Tisza menti Főmérnökség, Hortobágy menti Főmérnökség, Felső-Tisza menti Főmérnökség, Szolnoki Régió Főmérnökség) tagozódott.

A Közép-Tisza menti Főmérnökség 60 település ivóvízellátását biztosítja, ugyanakkor 52 település szennyvízelvezetéséről és tisztításáról is gondoskodik.

Társaságunk az önkormányzatokkal partnerségi, hatékony együttműködésre törekszik, számos településen ennek köszönhetően valósulhatott meg többféle fejlesztés a víziközmű hálózatban. Fontosnak tartjuk ugyanakkor munkatársaink megfelelői szakmai fejlődésének és képzésének támogatását, valamint az elavult működtető eszközeink folyamatos cseréjét, a modern digitális eszközök beszerzését is.

Üzemeltetőként kiemelt feladatunk a rendkívüli időjárási viszonyokra felkészülés. Ennek érdekében rendszeresen végzünk megalapozó karbantartásokat, a vízhálózati veszteségek csökkentése érdekében igyekszünk mihamarabb felderíteni a rejtett csőtöréseket, a hibákat pedig minél hamarabb kijavítani. 2025-ben vízkorlátozást egyetlen településen sem kellett elrendelni.

Továbbra is rendkívül fontosnak tartjuk munkatársaink megfelelő szakmai fejlődésének és képzésének támogatását. Külső és belső képzéseinken munkatársaink nem csak elméletben, hanem gyakorlatban is bővíthetik szakmai ismereteiket.

A lakosság - szolgáltatásunkat érintő - tájékoztatására 2025-ben is több kommunikációs csatornát választottunk: az előre tervezett karbantartási és egyéb munkáinkat honlapunkon az ügyféltájékoztatók menüpont alatt rendszeresen közzéteszük. Nagyobb, illetve vízhiánnyal járó munkák esetén a fontos információkat Facebookon, a sajtóban vagy közvetlenül a Felhasználókhöz szólva számlalevélhez csatolva, vagy a még jobb láthatóság kedvéért a borítékon feltüntetve juttatjuk el a lakosokhoz. Több esetben közvetlenül az önkormányzat segített a lakosok tájékoztatásában.

2025 év végén kezdte meg működését Szolnokon Társaságunk új, korszerű diszpécserközpontja, ahonnan 259 település víziközmű-szolgáltatását felügyelik, valamint ide futnak be a műszaki hibabejelentések is. A Thököly út 83-as szám alatt kialakított központnak köszönhetően fokozódott az üzembiztonság és jelentősen gyorsabbá vált a hibaelhárítás. A tűzoltóság vagy a mentőszolgálat működéséhez hasonlóan a rendszer egy központból, digitális felügyelettel működik. A szolgálatot nyolc diszpécser látja el 0–24 órában, két mérnök és egy vezető

irányításával. A gyors hitelesítést segíti a TRV Zrt. által üzemeltetett 169 vízműből on-line beérkező élőadat, melyek közvetlen képet adnak a rendszer működési státuszáról.

Társaságunk egyik innovatív fejlesztése az e-számla bevezetése volt. A gyors, bárhol és bármikor elérhető elektronikus díjfizetés lehetőségének megteremtésével hatalmasat lépett előre vállalatunk a környezetvédelem területén. Az elektronikus számlázásra egyre többen tértek és térnek át. Azok a felhasználók, akik az e-számlázást választották, nyereménysorsoláson vehettek részt.

Társaságunk rendkívül fontosnak tartja környezetünk, vizeink védelmét. Csatlakoztunk a Víz Világnapi programokhoz, a Fenntarthatósági témahéthez és a Föld Napja programokhoz is. Több alkalommal is megnyitottuk vízműtelepeinket az érdeklődők előtt, ugyanakkor mi is ellátogattunk számos iskolába szemléletformáló óráinkkal. Újdonságként kerékpártúrát szerveztünk Szolnokon, ahol lehetőségük volt a résztvevőknek megismerni a város épített „vizes” értékeit, egybeként a Szolnoki Felszíni Vízművet.

Több mint 115 éves üzemeltetési és szakmai tapasztalatunknak, továbbá az utóbbi években végrehajtott fejlesztéseinknek, informatikai beruházásainknak, társadalmi szerepvállalásainknak köszönhetően cégünk méltán válhatott Magyarország egyik kiemelkedő víziközmű szolgáltatójává.

2. A szolgáltatás jogalapja

A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. és a Tiszabura Község Önkormányzata között, 2014. május 19. napjától a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal VKEFFO_2017/10o92-1 számú határozata alapján üzemelteti. Az üzemeltetési kötelezettségek teljesítéséről Társaságunk jelen Beszámolóban foglaltak szerint nyilatkozik.

A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. működési feltételeinek összességét leginkább a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény és az ennek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet határozza meg. A külső jogszabályi környezetet tekintve a Társaságnak további számos törvényi előírásnak szükséges megfelelnie.

A 2025. évben bekövetkezett jogszabályi változások, amelyek a 2026. évben a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. műszaki és gazdasági folyamatainak alakulását jelentősen befolyásolják:

- A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényt a vízgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XXXVI. törvény módosította.

- A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet a 159/2025. (VI. 23.) Korm. rendelettel került módosításra.
- Megjelent a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 426/2025. (XII. 23.) Korm. rendelet.
- Megjelent a Víziközmű-fejlesztési és Ellentételezési Alapról szóló 24/2023. (XII. 13.) EM rendelet módosításáról szóló 1/2026. (I. 19.) EM rendelet.
- Megjelent a nem lakossági felhasználók víziközmű-szolgáltatási díjának megállapításáról szóló 25/2023. (XII. 13.) EM rendelet módosításáról szóló 3/2025. (II. 25.) EM rendelet.
- Megjelent a víziközművek gördülő fejlesztési tervének részletes tartalmi és formai követelményeiről szóló 2/2025. (II. 11.) EM rendelet.
- Megjelent a vízkészletjárulék kiszámításáról szóló 43/1999. (XII. 26.) KHVM rendelet módosításáról szóló 7/2025. (III. 20.) EM rendelet.
- Megjelent a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet módosításáról szóló 56/2025. (III. 26.) Kormányrendelet.
- Megjelent a vízgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XXXVI. törvény.
- Megjelent a mezőgazdasági célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmények engedélyezéséhez kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 198/2025. (VII. 8.) Kormányrendelet.
- Megjelent a különleges vízkészlet-gazdálkodási körzet felszín alatti vízhasználatának egyes szabályairól szóló 221/2025. (VII. 24.) Kormányrendelet.
- Megjelent az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet, továbbá a közcélú ivóvízművek, valamint a közcélú szennyvízelvezető és -tisztító művek üzemeltetése során teljesítendő vízügyi és vízvédelmi szakmai követelményekről, vizsgálatok köréről, valamint adatszolgáltatás tartalmáról szóló 16/2016. (V. 12.) BM rendelet módosításáról szóló 27/2025. (VIII. 28.) EM rendelet.

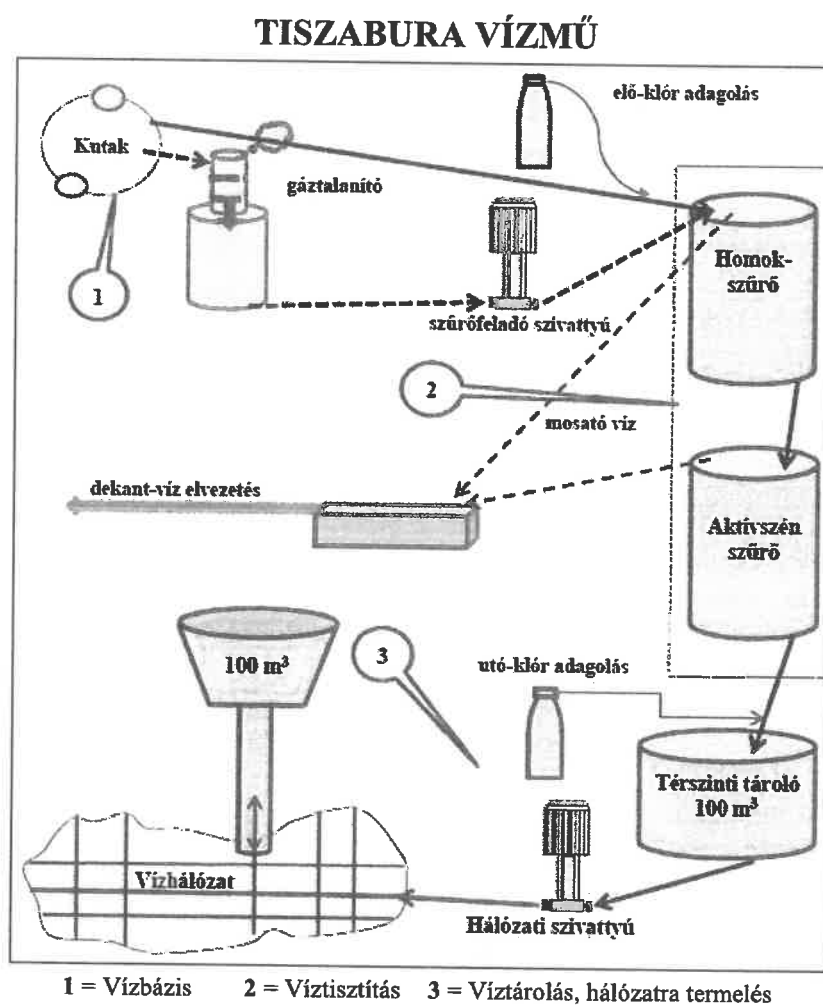
II. ÉVES BESZÁMOLÓ

1. Műszaki terület beszámolója

1.1 Vízszolgáltatás

Ellátandó népesség: **3.078 fő** (2025.01.01. KSH adat)

Vízkezelési technológia rövid bemutatása:

Víz útja a kutaktól a fogyasztóig...

A KEOP beruházás eredeti tervei szerint a kutak vize a gáztalanítóra van vezetve, innen pedig feladószivattyúk juttatják a nyersvizet, a szűrőtartályra. A kutak vize a gáztalanítókra kerül, ezt követően a nyersvítartólókba, majd szűrő feladószivattyú segítségével kerül feladásra a vas-, és mangánszűrőkre érkezik, miközben a vízhez előklórt adagolnak a vas-mangán oxidációjához. A vegyszerek hatására az alkotóelemek „kicsapódnak” a vízből és a szűrőkavicsra tapadnak meg. A kavicszsűrőkről a víz, az aktívszén töltetű szűrőkre folyik át, ahol a klór származékok eltávolítása történik meg. A szűrőberendezésről már a tisztavíz – klórgázzal történő fertőtlenítés közben -, a térszíni tárolóba jut, innen pedig nyomásfokozó szivattyú juttatja a hálózatra és a 100 m³-es víztoronyba. A vízisztítást és a hálózatra juttatást, számítógép vezérli.

A vízmű mértékadó kapacitása: 310 m³/d

Vízműtelep és vízhálózat állapota:

Tiszaburán a biztonságosabb vízellátás érdekében új kút fúrása valósult meg. Viszont ennek a vize, a vízmű technológiájára még nem lett bekötve, azaz a hozzátartozó infrastruktúra nem lett kiépítve. Ezt szeretnénk kiépíteni az első félévben.

2024. évben a Svájci Projekt pályázat keretében az Önkormányzat a technológia bővítésére sikeresen pályázott. Jelenleg a projekt a tervezési, engedélyezési fázisnál tart. A kivitelezés várható kezdése 2026. III. negyedévben várható.

2025. évi vízszolgáltatással kapcsolatos tevékenység ismertetése:

Megnevezés	Mennyiség egység	2025. év
Vízműtelep felújítások/beruházások	db	0
Vízműtelep karbantartások/javítások	db	48
Vízhálózat felújítások/beruházások	db	3
Vízhálózat karbantartások	db	77
Vízhálózat csőtörés javítások	db	13
Rendkívüli események	db	0

Vízhálózat felújítások/beruházások:

Tiszabura, Kossuth L. - Deák F. út saroknál, és Kossuth L. - Munkácsy út saroknál gerincvezeték felújítása. Tiszabura-Pusztataskony, Szapáry Gy. út 10. sz. előtt, Magyarai út 8. sz. előtt közkifolyó cseréje valósult meg.

Vízhálózat karbantartási munkák:

Az éves kétszeri hálózat mosatás mellett, folyamatos a tűzcsapok és közkifolyók ellenőrzése és karbantartása. A csőtörések száma gerinc vezetéken: 3 db, bekötő vezetéken: 10 db volt.

Szolgáltatott víz minősége:

Az ivóvíz minőségéről és az ellenőrzés rendjéről az 5/2023. (I.12.) Kormányrendelet (Kmr.) rendelkezik. Ennek értelmében az 5000 főnél nagyobb lakosságot ellátó vízművek ellenőrzése a megyei kormányhivatalok népegészségügyi szakigazgatósági szervének hatásköre, míg az ennél kisebb vízművek közegészségügyi szempontból a kistérségi népegészségügyi intézetek felügyelete alá tartoznak.

A településen a hatóság által jóváhagyott vízmintavételi ütemterv szerint történik a szolgáltatott ivóvíz minőségének ellenőrzése, melyet a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. Vizsgálólaboratórium Debreceni telephely a NAH által NAH-1-1294/2019 számon akkreditált vizsgálólaboratóriuma végez.

2025-ben az elvégzett vizsgálatok száma: **198 db**, ebből megfelelő mintaszám: 32 db, kifogásolt mintaszám: 166 db volt.

Általánosságban az alábbi intézkedések kerülnek elrendelésre kifogásoltság esetén:

- Elrendeljük a technológia műszaki felülvizsgálatát.
- Elrendeljük a tisztítási folyamatban használt vegyszer mennyiségi felülvizsgálatát, szükség esetén módosítását.
- Elvégezzük az érintett elosztóhálózat és mintavételi hely fertőtlenítését, mosatását.

- Végül az akkreditált laboratóriumtól ismétlődő mintavételt rendelünk a kifogásolt mintavételi helyre

Összeségében a településen az ivóvíz minősége az előírásnak megfelelt, vízosztásra vagy egyéb korlátozásra nem volt szükség.

Vízmérőcserék:

A településen 2025-ben összesen 33 db vízmérő órát cseréltünk le.

1.2 Csatorna szolgáltatás

A településen kiépített csatornahálózat nincs, közütemi szennyvízelvezető és –tisztító rendszer nem üzemel. A településen keletkező szennyvizek elszállítása közszolgáltatási szerződés keretén belül szippantó autóval történik.

2. Értékesítési terület beszámolója

2.1 Ügyfélszolgálat

Társaságunk közszolgáltatási feladatainak ellátása során biztosítja Felhasználói részére az ügyintézés teljes körű lehetőségét. Ennek érdekében több személyes ügyfélszolgálati irodát/ információs pontot működtet. Központi ügyfélszolgálatunk Szolnok, Vízmű út 1. szám alatt található.

2025. évben is törekvésünk a felhasználóink kényelmét biztosító elektronikus számlázás, online ügyintézés, és kényelmi szolgáltatásaink népszerűsítése. A papírmentes ügyintézés a környezetünk megóvása, valamint a kényelmesebb ügyintézés mellett a szolgáltatásunk költségeit is csökkenti, ami közös érdekünk.

Elektronikus számla:

A szolgáltatás igénybevétele során a vízdíjszámlákat a megadott e-mail címre elektronikusan, email mellékletként, PDF formátumban küldjük meg. Igényelhető telefonos ügyfélszolgálatunkon, vagy az alábbi online oldalainkon:

- www.vizcenter.hu/trv
- Vízcenter applikáción keresztül: (<https://vizcenter.hu/trv>)
- Honlapunk regisztrációs felületén: <https://trvzrt.hu/e-szamla-regisztracio>

Az elektronikus számla előnyei:

- ✓ e-számla igénylése és fenntartása teljesen ingyenes
- ✓ nincs postai sorban állás
- ✓ kényelmes: bármikor, bárhol elérhető
- ✓ egyszerű, gyors, biztonságos, időtálló
- ✓ környezetbarát, környezettudatos

Felhasználóink telefonon, elektronikus, online csatornákon és postai úton is intézhetik ügyeiket az alábbi elérhetőségeken:

Telefonos ügyfélszolgálat (Call Center) és hibabejelentő:

06/80-205-157

E-mail: ugyfelszolgalat.szolnok@trvzrt.hu

Online ügyintézés: www.vizcenter.hu/trv

Mobil applikáció: https://vizcenter.hu/trv/mobil_applikacio

Honlap: www.trvzrt.hu

Postacím: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos u. 5.

Felhasználóink igényeinek megfelelően folyamatainkat, rendszereinket folyamatosan fejlesztjük. **2026. évre vonatkozó fejlesztési célunk az éves leolvasásra történő átállás**, mely alapján a bekötési vízmérővel rendelkező felhasználóink számára **évente egyszer készül elszámoló számla**.

Valamennyi felhasználónk részére a **vízdíjszámla 3. oldalán jelzett diktálási időszakban továbbra is biztosítjuk a vízmérőállás közlésének lehetőségét**, mely folyamán a **felhasználó által közölt mérőállás alapján tényleges vízfelhasználás kerül kiszámlázásra**.

Amennyiben Felhasználóink fogyasztás alapú számlákat szeretnének kapni, nem kell mást tenniük, mint a lentebbi **linken található regisztrációs űrlapot kitölteni**.

Diktáláson alapuló számlázás regisztrációja - TRV Zrt.

Felhasználóink a vízmérőállást bárholonnan-bármikor rögzíthetik az alábbi lehetőségek egyikén:

Online ügyfélszolgálaton regisztrációt követően:

<https://vizcenter.hu/trv/user?op=regisztracio#ctop>

Online ügyfélszolgálaton regisztráció nélkül:

https://vizcenter.hu/trv/meroora_allas_bejelentese_noreg

Mobil applikáción keresztül:

https://vizcenter.hu/trv/mobil_applikacio

Telefonos ügyfélszolgálatunkon keresztül:

06-80/205-157 / 2. menüpont (automata rögzítés)

A mérőállás diktáláshoz szükséges adatok:

- 8 jegyű felhasználói azonosító szám
- vízmérő gyári számának utolsó 4 karaktere
- mérőállás

2.2 Számlázott mennyiségi adatok

Ivóvíz (m ³)	2024. év	2025. év	Eltérés
Lakossági	55 216	77 244	22 028
Közületi	5 690	14 772	9 082
Összesen	60 906	92 016	31 110

Megnevezés	2024. év	2025. év	Eltérés
Ivóvíz bekötés szám (db)	792	836	44

2.3 Számlázás bevételi adatok

adatok ezer Ft-ban

Bevételek	2024. év	2025. év	Eltérés
Ivóvíz ágazat			
Lakosság	15 232	18 794	3 562
Közület	7 399	6 964	-435
Ivóvíz ágazat összesen	22 631	25 758	3 127
Árbevétel összesen	22 631	25 758	3 127

2.4 Kintlévőség kezelés

adatok ezer Forintban

Kintlévőségek	2024. év	2025. év	Eltérés
Lakosság	39 376	44 953	5 577
Közület	1 197	1 290	93
Összesen	40 573	46 243	5 670

adatok ezer Forintban

Kintlévőségek alakulása 2025.12.31.	lakosság	közület
30 napon belül	772	142
31-60 nap	630	168
61-90 nap	496	182
91-180 nap	2 048	380
181-365 nap	5 092	302
366 napon túl	35 915	116
Összesen	44 953	1 290
Összes kintlévőség Lakosság + Közület	46 243	

2.5 A vízmérőórákkal kapcsolatos leolvasási tevékenység

	2024. év	2025. év	Eltérés (db)
Leolvasás	644	1 065	421
Diktálás	306	346	40

3. Gazdasági terület beszámolója

3.1 Felújítások, pótlások és karbantartások, javítások költségei

adatok Ezer Forintban

Nem saját eszközön végzett javítások	2024. év	2025. év
Ivóvíz hálózat javítás költsége	2 461	9 143
Ivóvíz kezelés javítás költsége	2 251	7 139
Nem saját eszközön végzett javítási költség összesen	4 712	16 282

adatok Ezer Forintban

Nem saját eszközön végzett felújítások	2024. év	2025. év.
Ivóvíz felújítás összege	2 923	2 974
Nem saját eszközön végzett felújítások összesen:	2 923	2 974

3.2 Önkormányzati vagyonelemek nyilvántartási értékének változása

adatok Forintban

Megnevezés	Összeg
Használati díj - ivóvíz ágazat	944 882

adatok Forintban

Megnevezés	Összeg
Használati díj terhére kiszámlázott tételek - ivóvíz ágazat	2 973 827
Használati díj terhére kiszámlázott tételek - szennyvíz ágazat	-
Használati díj terhére kiszámlázott tételek összesen	2 973 827

adatok Forintban

Használati díj terhére kiszámlázott tételek - ivóvíz ágazat	Számlaszám	Teljesítés	Nettó összeg
Tiszabura-Pusztataskony, Szapáry Gy. út 10. sz. előtt közkifolyó pótlása.	9420114146	2025.03.25	549 877 Ft
Tiszabura, Magyarai út 8. sz. előtt közkifolyó cseréje.	9420125519	2025.07.23	454 220 Ft
Tiszabura, Kossuth L. - Deák F. út saroknál, és Kossuth L. - Munkácsy út saroknál gerincevezeték felújítása.	9420125952	2025.04.25	1 969 730 Ft
Összesen			2 973 827 Ft

A településen a beszámolási időszakban selejtezésre nem került sor.

TRV Zrt.

Ezen beszámoló átadásával a TRV Zrt., mint üzemeltető a jogszabályok által előírt beszámolási kötelezettségének eleget tett.

Szolnok, 2026. május 20.

Tisztelettel:

Bikfalvi Tünde
gazdasági igazgató

Fábrík Tamás
műszaki igazgató

2. NAPIREND

Fekete Zsigmond

Polgármester Úr

részére

Polgármesteri Hivatal

Tiszabura

Kossuth L. u. 52.

5235

Tárgy:

Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2025

Előadó:

Litkei-Nyíri Anita

Iktatószám:

21-1/2026/33 (II/47,10)

Melléklet:

Tájékoztató a 2025. évi KSZR tevékenységről

Tisztelt Polgármester Úr!

A Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény 2012. december 13-án megállapodást kötött könyvtárellátási szolgáltatás nyújtására Önökkel.

A szolgáltatásnyújtás módjáról rendelkező 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről) 7. § (5) bekezdése alapján a „vármegyei hatókörű városi könyvtár a KSZR által az előző évben nyújtott szolgáltatásokról évente május 31-éig tájékoztatót készít a kistérségi önkormányzat számára”.

Törvényi kötelezettségünk teljesítésének részeként tájékoztatjuk Tiszabura Község Önkormányzatát a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében 2025-ben nyújtott szolgáltatásainkról.

A kistérségi könyvtári ellátás meghatározó szerepet tölt be az olvasáskultúra fejlesztésében. A KSZR – az 1997. évi CXL. törvény 64. §-a, valamint a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet alapján – egy komplex szakmai tevékenység, amely magában foglalja a folyamatos együttműködést, a módszertani támogatást, a célzott kapcsolattartást, az egyéni mentorálást, a személyes látogatásokat és az online kommunikációt is.

A Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény, mint ellátó könyvtár e szemlélet mentén végezte munkáját a vármegye kistérségeiben 2025-ben. A szolgáltatások biztosítása zavartalanul történt, azok minőségét kedvezőtlen tényező nem befolyásolta.

Kiemelt feladataink közé tartozott a folyamatos működés és a minőségi feladatellátás biztosítása, az eszközlétár folytatása, a szolgáltatások minőségének továbbfejlesztése. A könyvtári rendezvények szervezésének erősítése, valamint az állomány folyamatos karbantartására is hangsúlyt fektettünk. Hosszútávú célunk a települési fenntartókkal való hatékony és együttműködésen alapuló munkakapcsolat erősítése, amely elengedhetetlen a magas színvonalú könyvtári ellátáshoz.

Kérjük, hogy az esetlegesen felmerülő problémákat, valamint a könyvtár működésében bekövetkező változásokat folyamatosan jelezzék felénk. Véleményükkel és javaslataikkal nagyban hozzájárulhatnak munkánk fejlesztéséhez.

Együttműködésüket és támogatásukat köszönjük!

Szolnok 2026. május 19.

Gacov Katalin
igazgató

TÁJÉKOZTATÓ

a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer tevékenységéről a 2025. évben

1. A szolgáltató hely adatai

Tiszabura – Könyvtár, Információs és Közösségi Hely
5235 Tiszabura, Táncsics út 25.
Vezetője (könyvtárosa): Kiss Sándor
Nyitva tartás: 4 nap/ hét; 10 óra/hét
Lakónépesség (2025.01.01.): 3.232 fő

2. Tervezés

A 2025. évre a rendelkezésünkre álló kiegészítő állami támogatásból konkrétan a település szolgáltató helyére:

- ajánlati könyvtári dokumentumok beszerzését,
- hírlap- és folyóirat előfizetést, valamint
- közösségi rendezvény költségeinek fedezetét terveztük meg.

3. Gyűjteményfejlesztés

3.1. Hírlap és folyóirat

A hírlapok és folyóiratok előfizetésére 2025. január 1-jétől 2025. december 31-ig került sor.

A település szolgáltató helyén – az ott könyvtárosi feladatokat ellátó munkatárs döntése alapján – 9 hírlap és folyóirat előfizetésére került sor mindösszesen **154.498,- Ft** értékben.

3.2. A településre kiszállított könyvtári dokumentumok (könyvek)

darab						
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
219	355	244	142	255	307	325
gyűjteményi érték (Ft)						
563.199	908.521	491.911	357.375	759.706	895.268	810.491

darab						
2020	2021	2022	2023	2024	2025	összesen
278	271	360	274	197	256	3.483
gyűjteményi érték (Ft)						
969.993	1.008.294	1.448.453	1.208.091	1.015.761	1.222.294	11.659.357

4. Az állomány feltárása, gondozása

A partnerintézménybe kikerülő könyvtári dokumentumokat a raktározáshoz, kölcsönzéshez szükséges szereléssel ellátva szállítjuk, (raktári jelzet, könyvsarok, kölcsönző kártya) juttatjuk ki, ezek ugyanakkor elektronikus katalóguson keresztül is kereshetők.

5. Dokumentumszolgáltatás

A megállapodás alapján az ellátott könyvtár számára – könyvtárközi kölcsönzés útján – könyvtárunk teljes állománya változatlanul rendelkezésre áll. A szolgáltatásnyújtás keretében a felmerülő postaköltséget (az oda és visszaküldés esetében is) a kiegészítő állami támogatásból

fedezzük. 2025-ben a KSZR könyvtárak olvasóinak kéréseit változatlanul ingyen tudtuk biztosítani. A kiküldött 1366 eredeti dokumentumot a „Válaszküldemény” feliratú lappal 659 csomagban ingyenesen küldték vissza intézményünkbe.

Statisztikai jelentése alapján a település szolgáltató helye ezt a szolgáltatást a 2025. évben 15 alkalommal vette igénybe.

6. Községi szolgáltatások

A KSZR működéséről szóló EMMI rendelet módot nyújt a kiegészítő állami támogatás terhére a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények és egyéb programok, kiállítások finanszírozására. A 2025. év folyamán egy rendezvény támogatására volt lehetőségünk 70.000,- Ft összegben.

7. Szakmai képzés, továbbképzés

2025-ben 2 jelenléti szakmai napot szerveztünk. Folytattuk az élményt nyújtó csoportos foglalkozástípusok szakmai módszertanának bemutatását. A pozitív tapasztalatokra építve további alkalmakat szerveztünk, ahol a különböző fejlődésű gyermekekkel való foglalkozás került a középpontba, a JNSZ vármegyei pedagógiai szakszolgálat szakembereinek közreműködésével. Az első alkalmon a könyvtári foglalkozások során felmerülő problémákat tekintettük át, a másodikon pedig gyakorlati megoldásokat kaptunk. A program zárásaként a mesterséges intelligencia nyújtotta lehetőségeket is megvizsgáltuk.

Továbbá online tájékoztatót tartottunk a statisztikai adatszolgáltatással kapcsolatban, és a Könyvtári kihívás 2.0 pályázat lehetőségének bemutatására is sor került online formában.

8. Egyebek

Az EDU és Városfoglaló attrakciós szoftvereket (melyekhez a KSZR települések is hozzáférést kaphatnak) Helyismereti sétákhoz, programokhoz sikeresen használják. Kérésre a vármegyei könyvtár kollégái helyszíni képzést is biztosítottak okoseszköz és alkalmazások használatához.

A támogatásfelhasználás minden költségére fokozottan figyeltünk. A dokumentumok árai, a postaköltség, és a rendezvények költségei évek óta emelkednek.

A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei könyvtárak híradója a Kaptár, a megyei szakmai életet fogja össze. Facebook zárt csoportunk működése folyamatos.

Az informatikai fejlesztésekkel, könyvtári berendezésekkel kapcsolatos igényeket folyamatosan várjuk és azokat – az anyagi lehetőségek függvényében – lehetőség szerint teljesítjük. Az intézmény – statisztikai jelentése szerint – 1 darab, 5 évnél idősebb asztali számítógépet, munkaállomást és mobileszközt használ munkája során és rendelkezik digitalizáló eszközzel.

Az ellátó rendszer keretein belül továbbra is okoseszközök tartós kölcsönzésével, és foglalkozások kiajánlásával a szolgáltató helyek számára biztosítjuk, hogy innovatív módon a könyvtárhasználók számára szolgáltatásaikat fejlesszék.

A 2026-es évben a megszokott rend szerint tervezzük, és szervezzük a szolgáltatások körét. A módszertani munkában az intézmény megfelelő felkészültséggel és szakmai végzettséggel rendelkező könyvtárosokat alkalmaz, akiknek a feladata az elkövetkező időben is a minőségi feladatellátás.

Szolnok, 2026. május 19.

Tisztelettel:

Gacov Katalin
igazgató

HATÁROZATI JAVASLAT

.../2026. (VI. 30.) számú képviselő-testületi határozat

a Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének 2025. évi tájékoztatójáról.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszabura Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének 2025. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját, és azt elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Tiszabura Községi Önkormányzat
Polgármestere

06 70 / 418-9191

5235 Tiszabura, Kossuth Lajos u 52.

E-mail: tiszabura.kozsegi.onkormanyzat@gmail.com

Előterjesztő: Fekete Zsigmond polgármester

Előkészítő: Dr. Bán Attila jegyző

Tárgyalás módja: nyilvános ülés

ELŐTERJESZTÉS 2. NAPIRENDI PONT

A Képviselő-testület 2026. június 30-i rendes testületi ülésére

Tárgy: A Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalása.

Melléklet:

Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény - Tájékoztató a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének 2025. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékelt határozati javaslatot fogadja el.

Tiszabura, 2026. június 26.

Fekete Zsigmond
polgármester

3. NAPIREND

**Tiszabura Községi Önkormányzat
Polgármestere**

06 70 / 418-9191

5235 Tiszabura, Kossuth Lajos u 52.

E-mail: tiszabura.kozsegi.onkormanyzat@gmail.com

Előterjesztő: Fekete Zsigmond polgármester

Előkészítő: Dr. Bán Attila jegyző

Tárgyalás módja: nyilvános ülés

ELŐTERJESZTÉS 3. NAPIRENDI PONT

A Képviselő-testület 2026. június 30-i rendes testületi ülésére

Tárgy: Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024–2028) felülvizsgálata.

Melléklet:

Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja (2024–2028)

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékelt határozati javaslatot fogadja el.

Tiszabura, 2026. június 26.

Fekete Zsigmond
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

.../2026. (VI. 30.) számú képviselő-testületi határozat

Tiszabura Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2024–2028) felülvizsgálatáról.

Tiszabura Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

Tiszabura Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2024–2028) felülvizsgálatáról szóló előterjesztést, és annak átvezetett módosításait egységes szerkezetben elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

2024-2028.

Tartalom

<u>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</u>	3
<u>Bevezetés</u>	3
<u>A település bemutatása</u>	4
<u>Értékeink, küldetésünk</u>	13
<u>Célok</u>	15
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	17
<u>1. Jogszabályi háttér bemutatása</u>	17
<u>2. Stratégiai környezet bemutatása</u>	18
<u>3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	22
<u>4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	53
<u>5. A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	77
<u>6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</u>	87
<u>7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	93
<u>8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	100
<u>9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	101
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	102
<u>1. A HEP IT részletei</u>	102
<u>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</u>	102
<u>A beavatkozások megvalósítói</u>	103
<u>Jövőképünk</u>	103
<u>Az intézkedési területek részletes kifejtése</u>	106
<u>2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	122
<u>3. Megvalósítás</u>	124
<u>A megvalósítás előkészítése</u>	124
<u>A megvalósítás folyamata</u>	124
<u>Monitoring és visszacsatolás</u>	127
<u>Nyilvánosság</u>	127
<u>Érvényesülés, módosítás</u>	129
<u>4. Elfogadás módja és dátuma</u>	130

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló BM HEP útmutató rendelkezéseivel, Tiszabura Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette 2012 decemberében az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

A sablon célja, hogy az önkormányzatok szakmailag megalapozott, jogszabályokhoz igazodó helyzetelemzést és tervet tudjanak készíteni az esélyegyenlőség területén, ezzel biztosítva a megvalósítás sikerességét. A sablon használható teljesen új HEP készítésére, de alkalmas arra is, hogy az adott önkormányzat áttekinthesse, hogy a már meglévő HEP-ot mivel szükséges kiegészíteni. A Sablon része a Melléklet 1., mely az esélyegyenlőség alapú helyzetelemzés elvégzéséhez szükséges adatgyűjtő táblákat és a táblák kitöltését segítő értelmezéseket tartalmazza. A Sablon

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kitöltéséhez nyújt további segítséget az az Útmutató, mely a Helyi Esélyegyenlőségi Program kidolgozásának képzési segédlete. E mellett a SZGYF által foglalkoztatott esélyegyenlőségi mentorok és asszisztensek szakmai műhelyekben megvalósított háromnapos képzésekkel és személyes tanácsadással támogatják az önkormányzatok képviselőit településük esélyegyenlőségi programjának megalkotásában. Mindehhez járul az a virtuális tér, melyen keresztül azonnal elérhető a szükséges szakmai dokumentáció és a személyes segítségnyújtás is. Mindezt kiegészíti az SZGYF által megjelentetett tanulmánykötet, mely az esélyegyenlőséghez kapcsolódó háttértudásokat foglalja össze.

A település bemutatása

Tiszabura a tiszafüredi kistérségben, a megye északkeleti részén található, Tiszafüred 25 km-es körzetében az észak-alföldi régió közép-nyugati részén. A kistérség területe 846,60 km², Jász-Nagykun-Szolnok megye területének 15%-a. A kistérség településeinek száma 13, (3 város, Tiszafüred, Kunhegyes, Abádszalók, 10 pedig kis és apró falunak tekinthető). A kistérség települései több kistáji egységet képeznek. Keleten a Hortobágy, nyugat felé haladva, Tisza (ez a kistérség határa). Tiszafüred a vidék legnagyobb közúti és vasúti csomópontja, főleg hazai forgalmát tekintve. A kistérség településeinek 40%-a vasúttal is megközelíthető, itt megy át a 34-es és a 33-as, kelet-nyugati irányú főútvonal út. A kistérség többi települése mind elérhető a rendszeres és sűrűn induló autóbusz járatokkal.

A kistérség Jász-Nagykun-Szolnok megye északkeleti részén helyezkedik el, lakónépessége 2004. december 31-én 40 082 fő. Népsűrűsége az országos átlagnak mindössze 46,6%-a (51,4 fő/km²), és az elvándorlás további kedvezőtlen tendenciákat eredményez. 1995 és 2004 között a kistérség lakónépessége 7%-kal csökkent, arányaiban jobban, mint a megye, vagy akár a régió lakosságának száma. A vándorlási egyenleg évek óta negatív a KSH adatai szerint. Társadalmi és gazdasági szempontból a kistérség az ország leghátrányosabb helyzetű területei közé tartozik, jellemző az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliség.

A Kistérségi Fejlesztési Tanács 2004. novemberében alakult meg, legfőbb feladatát a kistérségben felmerülő területfejlesztési igények és lehetőségek összehangolásában jelölte meg. A 13 települést magába foglaló többcélú társulás célja a régió fejlesztési prioritásaival összhangban lévő tartós gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés.

Községünk története a régmúlt időkbe nyúlik vissza. A szolnoki Verseggy Múzeumban több, a történelem előtti korokból származó emléket tekinthetnek meg az érdeklődők, s a tizenkilencedik századi gátépítési munkák során gepida és avar kori leletekre is bukkantak a régészek.

Mai településünk elődje feltehetőleg a korai Árpád-korban jött létre, habár az első középkori oklevél csupán 1331-ben említi Bwra alakban. A nyelvészek feltevése szerint a Bura elnevezés a "bor" szóra vezethető vissza, amelyből származik a Bora, Bura személynév, aki feltehetőleg a település első birtokosa lehetett. A községünkhöz tartozó Pusztaskony elnevezését Taksony fejedelemről (uralkodott 955-972) nyerte (a "k" és "s" hangok felcserélésével). A fejedelem településünket a sógorságához tartozó Thonuzaba besenyő vezérnek adományozta, akiről azt tartja a néphagyomány, hogy feleségével együtt élve temették el, mivel ragaszkodtak őseik

pogány hitéhez és szokásaihoz. A falu kora-középkori birtokosai az előkelő Szalók (a mai Abádszalók névadója) és a besenyő eredetű Tomaj nemzetségből származtak, a későbbiekben a település urai közül a Domoszlayakat és Rozgonyiakat említhetjük. A rendkívül vegyes etnikai összképet tovább színesítette a kunok 13. századi betelepítése, akik a térségben jutottak nagyobb szállásterületekhez.

A 14. században egy Cenk (Chenyk) nevezetű cseh vitézt említenek a források a terület földesuraként. Ekkortájt épült egyhajós, csúcsíves - román és gótikus stílusjegyeket is magán hordozó - műemléktemplomunk, ahol a későbbiekben a hívek - a hagyomány szerint - a Csehországból származó, és a katolikus egyház által tűzzel-vassal üldözött huszita tanokat követték.

A mohácsi vészt követő zűrzavaros időszakban számos végvári kapitány, a török és osztrák háborúkban kitűnt vitéz nyert Burán adományt. 1561-ben a Recskyek, 1576-ban a Nádasdyak, később a bothfalvi Both család, a Kátayak, Keglevicsek, majd a roffi Borbély Balázs szerzett itt birtokot, miközben a szultán által kinevezett előkelők, földesurak is nehezítették a szegény nép életét.

Az alföldi területeken népszerű reformáció tanai hamar meggyökeresedtek községünkben, s első, az 1670-es évekből név szerint is ismert lelkészünket, Jenei Albertet a pozsonyi Habsburg véisztörvényszék előtt találjuk, ahol a hitük mellett kiálló egyházi vezetőket itáliai gályarabságra ítélték.

A középkori gazdaság és demográfia jellegzetességeiből kifolyólag rendkívül alacsony népességi adatokat jegyeztek fel a történetírók. A 16. században is csupán 20-25 családot tartanak számon, s a 18. sz. végén is megközelítőleg 800 főt tett ki a falu népessége. Viszont rendkívül magas arányt ért el a községünkben élő - a birtokok aprózódása révén jórészt elszegényedett - kisnemesek száma. Az árpád-kori halász, legeltető életmódról a földművelésre való áttérés folyamata az Anjou-korban záródott le, a török dúlás és a nyugat-európai kereslet következtében azonban az

állattartás később ismét dominánssá vált. Ezzel párhuzamosan a paraszti társadalom is erősen differenciálódott: kialakult a módos parasztagzdák vékony társadalmi rétege, valamint a nincstelen zsellérek és töredéktelken gazdálkodó szegénysorsú jobbágys népes csoportja.

A másfél évszázados török korszak és az azt lezáró felszabadító hadjáratokban a település lakossága rendkívül megcsappant, Taskony szinte teljes egészében elnéptelenedett, s az új földesurak több évi adómentesség ígéréssel próbálták benépesíteni a lakó nélkül maradt otthonokat, pusztán maradt területeket. Az új birtokosok közül a Forgáchokat és az Orczyakat emelhetjük ki, a régi nemesi családok közül csupán a Recskyek és a Borbélyok tarthatták meg egyes birtokaikat.

A Rákóczi-szabadságharc idején, 1704 és 1706-ban Rabutin császári generális hadai vonultak át községünkön, s a szerb felkelők falunkat földig rombolták. Településünk majdnem három évtizedig pusztán állt, s csupán 1737-38-tól - a környező településekről való beköltözők révén - indult újra az élet (az elnéptelenedett Taskony határát ekkor csatolták községünkhöz).

1799-től hét esztendei munkával templomunkat jelentősen kibővítettek (ekkor épült fel a barokk kőtorony, s itt kapott helyet a régi burai 40 fontos /körülbelül 20 kg-os/ egyházi csengő és a taskonyi harang összeöntéséből született három és fél mázsás nagyharang).

A község újratelepítésében kiemelkedő szerepet játszó és bőkezű egyházi mecénásnak számító Recsky család néhány jeles képviselőjének hamvai ma is templomunk ódon apszisa alatt nyugszanak.

A 18. század végén, 19. század elején komoly problémát jelentett a jobbágyság megoldatlan helyzete, akik jelentős számban (több mint ötven família) a súlyos robbanások elől a távoli Csanád megyébe települtek át.

A folyószabályozás előtt a korszak emberének mindennapi életének részét képezte a folyóhoz való alkalmazkodás, a halászat, a Tiszára járás, a kosár és gyékényfonás. A nagykunsági települések összefogásával 1780 táján készült el az 500 ölnyi, Mirhó fokot elzáró kisebb töltés, míg 1858-ban Vásárhelyi Pál tervei alapján egy több mint 10 kilométeres nagy kanyart vágtak át, s terelték a folyót új medrébe.

Az 1857-ben községünkben felépült az új iskola épülete, ahol az akkor modernnek számító négyosztályos rendszer és tanterv szerint folyt az oktatás. 1858-ban mai iskolánk névadója, Recsky Klára a szegény sorsú gyerekek, valamint a tanítók jutalmazására is jelentős alapítványt tett. A família másik elhíresült tagja, Recsky "Bandi" ihlette Jókai Mórt, hogy az "Egy magyar nábob" oldalain a csöppet sem pozitív Kutyafalvi András alakját mintázza.

1876-ban a kiegyezés utáni közigazgatási reform keretében Bura Heves megyétől Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez, a tiszai járásba került, előljáróságunkat a főbíró, másodbíró, rendőr, közgyám, öt tanácsos, a jegyző és segédjegyző képezte.

A polgári átalakulás éveiben szerzett birtokot községünkben az országos hírnévvel bíró Szapáry család, akiknek romantikus stílusú főúri rezidenciája az 1860-as években épült, s kezdetben 5000 holdnyi területen gazdálkodtak. Legfényesebb pályát Szapáry Gyula, az ország 1890 és 1892 közötti miniszterelnöke futotta be (előbb belügy, később pénz- és földművelésügyi miniszterként tevékenykedett, utóbb a tárnokmesteri és az OMGE elnöki posztját töltötte be), akinek kormányában olyan történelmi nagyságok, mint Baross Gábor, Wekerle Sándor, Szilágyi Dezső jutottak bársonyszékhez. 1875-re készült el a család romantikus stílusjegyeket hordozó templomszerű sírkápolnája és kriptája, ahol az egykori miniszterelnököt helyezték végső nyugalomra.

A Bárczay család ugyancsak ekkor jutott fontos szerephez községünk életében. Bárczay Gyula házasság révén szerezte meg a Recskyek egykori kúriáját, melyet impozáns klasszicizáló stílusban építtetett át. Nevéhez köthető a templomi orgona, úrasztala és szószék 1895-ös építtetése, amelyet később örökös egyházi főgondnoki cím adományozásával köszönt meg a hálás utókor.

A korszakból több műemléki védelemre javasolt épület is fennmaradt. A Szapáry uradalom emeletes magtárépülete a 19. sz. utolsó harmadában épült, a polgári jólét jegyei ismerhetők fel a Füzi-féle egykori gazdaház egyedi tetőkialakításában, főhomlokzati részében. Az egyszerű parasztházak építészetét kerek, majd szögletes oszlopú, a 20. század huszas éveitől a fűrészelt díszítésű, faoszlopos tornácú épületek jellemezték. A Kossuth és Táncsics úton ma is megtekinthetők az utcai tulipános zsugáterek, díszes erezetek, vagy a háromosztatú fatornácos épületek sajátos jegyei. A paraszti kultúra, közösségi élet vonatkozásban a gyakori fonók, tollfosztók, kocsmái és tamburabálok említhetők. A népi hitvilágban sokáig megőrződött a táltos és boszorkányhit, Orvos Tóth Sándornak, Bíró Julisnak természetfeletti képességeket tulajdonítottak, s a környező településekről is többen jártak hozzájuk.

Az első világháború hadszínterein a falu lakosságának 20 %-át találjuk, emléküket a Hősök terén látható 1928-ban közadakozásból emelt fehér márványobeliszk őrzi. A tanácsköztársaság bukását követően községünk román megszállás alá került (a rekviráló hadak nyomán Tiszabura terményei és állatállománya 60 %-kal csappant meg).

Az 1920-as, '30-as években Tiszabura lakóink száma már meghaladta a 2500 főt (ezen belül a roma népesség 15 %-ot képviselt /körükben korszakunkban 100 %-os arányszámra tehető az analfabetizmus/ - érdekességként említhetjük meg, hogy az 1800-as évek elején csupán egyetlen cigány család élt a faluban). Községünk ezekben az időkben saját ecetgyárral rendelkezett, s Schwarz Izidor korcsmáros 1927-ben alapította évi 36 000 pengős forgalmú szikvíz-gyárát. A parasztság gondjainak enyhítésére a Nagyatádi-féle földreform során 718 hold került kiosztásra 273 igénylő család között, a pusztataskonyi grófi birtokon azonban továbbra is nagyszámú katolikus uradalmi cselédség élt.

1930-ban falunkban egy református (három tantermes és három tanárt foglalkoztató), egy egytanerős római katolikus valamint egy egytanerős gazdasági iskola működött, továbbá okleveles óvónő vezetésével községünk fenntartott egy nyári menedékházat. 1924-25 folyamán épült fel a falu járványkórháza, s 1928-ban került sor a villanyáram bekötésére.

A német csapatokat a szovjet haderő 1944. október 14-én szorította ki a faluból, azonban a háborús pusztításokat igencsak megszenvedte községünk (több száz fővel csökkent a falu népessége, és elveszett a település állatállományának több mint 90 %-a). Az 1945-ös földreform révén megszűnt az uradalmi cselédréteg, s 2700 hold föld került kiosztásra 372 igénylő család között.

A Szapáry-kastély és a Bárczayak kúriái az államosítás sorsára jutottak (előbbi iskolaként, majd szociális otthonként hasznosították, a Bárczay rezidencia parkjában iskolát és sportpályát alakítottak ki, az épületet kultúrházzá alakították, míg a dobogóháti kúria lebontása előtt TSZ-istállóként funkcionált). Köztulajdonba került községünk szikvíz és ecetgyára, 1949-ben jött létre a korábbi önálló parasztgazdákat tömörítő Lenin Termelőszövetkezet.

1976-ban épült fel az új orvosi rendelő (szolgálati lakással és egészségházzal, amelyben helyet kapott az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem is), 1979-ben készült el három szintes iskolánk (korábban 6 különböző helyen történt a nebulók oktatása), 1982-ben a helyi vezetés a régi tantermekből 125 személyes óvodát alakított ki. Könyvtárunk a korszakban 12 000 kötettel rendelkezett, a falu mozija viszont 1989-ben zárta be kapuit.

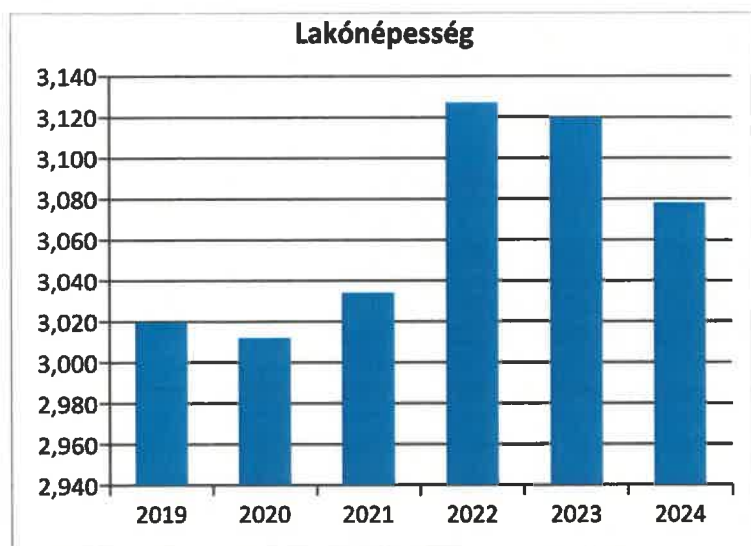
Tiszabura főutcája

1975-ban került sor a törpevízmű létesítésére (1990-re 21 km-re nőtt a község közüzemi vízvezeték-hálózata), 1982-ben épült fel községünk új ABC áruháza, majd postahivatala, 1989-ben létesült. Egyre több földút kapott szilárd burkolatot (ezek aránya a '80-as években még csupán 50 % ot tett ki), a telefonhálózat széles körű kiépítése viszont az 1990-es években valósult meg.

Demográfiai változások:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	3 020	bázis év
2020	3 012	99,74%
2021	3 034	100,73%
2022	3 127	103,07%
2023	3 120	99,78%
2024	3 078	98,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

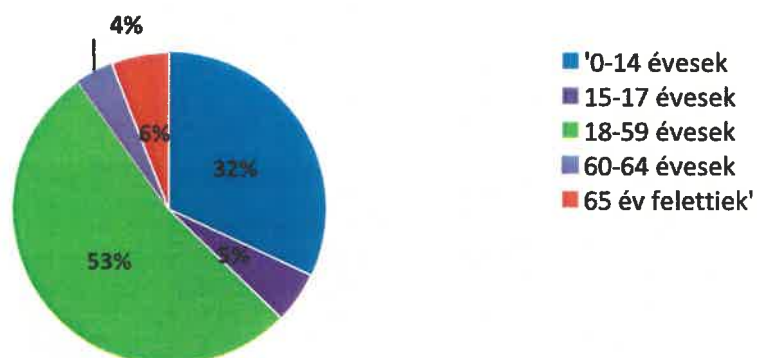
Tiszabura településen évről évre csökkenő tendenciát mutat a lakosság száma. Ez elsősorban a születések és halálozások számából alakuló negatív mérlegnek köszönhető. (Míg 2007. év és 2012. év között inkább a mintegy 2%-os növekedés volt tapasztalható.)

Tiszaburán jellemzően sokgyermekes családok élnek, a születések száma szinte duplája a halálozási számnak és az öregedési index is a település fiatalodását mutatja.

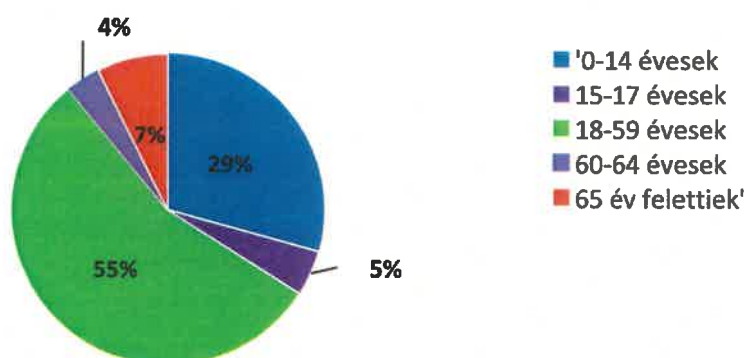
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 681	1 529	3210	52,37%	47,63%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			209	6,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	537	448	985	16,73%	13,96%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	89	72	161	2,77%	2,24%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	889	842	1731	27,69%	26,23%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	66	55	121	2,06%	1,71%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	100	112	212	3,12%	3,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

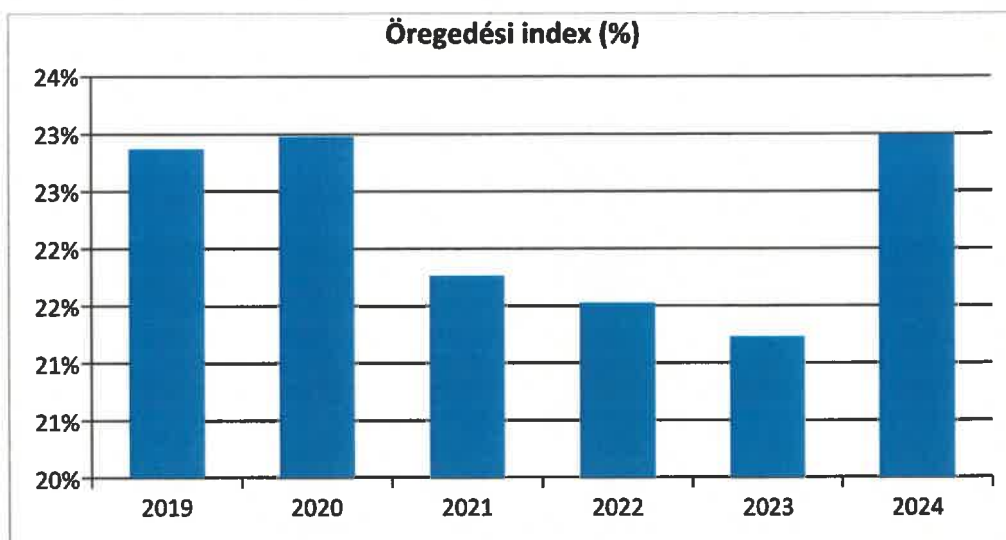
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	220	962	22,87%
2020	221	962	22,97%
2021	215	988	21,76%
2022	212	985	21,52%
2023	211	994	21,23%
2024	221	961	23,00%

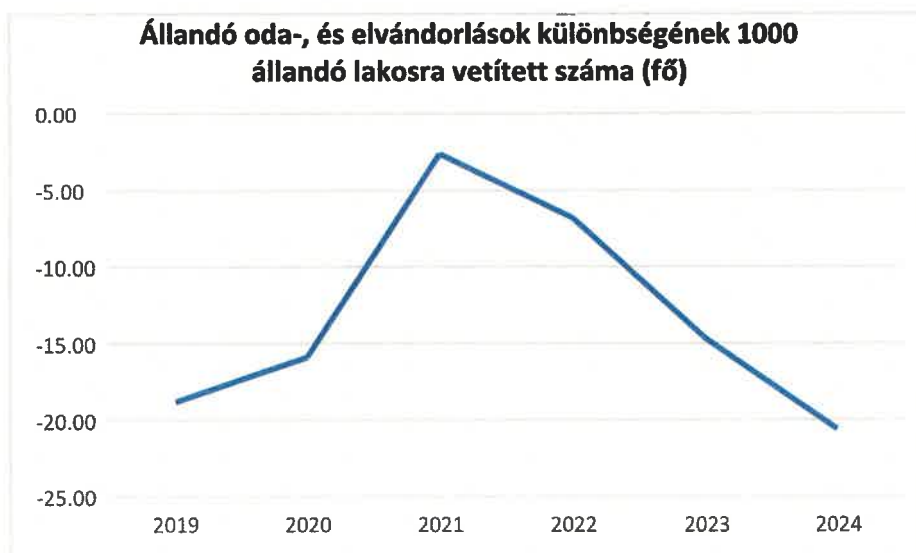
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-18,84
2020	-15,92
2021	-2,65
2022	-6,82
2023	-14,73
2024	-20,65

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vándorlások tekintetében elmondható, hogy az elmúlt években több beköltözője volt a településenként, mint azt elhagyó. Ez, a munkaerő-piaci szempontból nem túl vonzó, de a barátságos falusi jegyeket magán viselő település több családnak lett választott otthona az elmúlt időszakban.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	12,89
2020	12,93
2021	9,26
2022	8,12
2023	12,81
2024	7,10

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A rendszerváltást követően községünk súlyos munkanélküliségi gondokkal találta szembe magát (a mintegy 60 %-ra becsült roma népességen belül különösen súlyosnak mondható, s a társadalmi lecsúszás veszélyével fenyegető helyzet alakult ki). Nagyobb arányú foglalkoztatásra sajnos nincs lehetőség (néhány évi működést követően megszűnt a 25-50 dolgozónak kenyérkeresetet biztosító seprűüzem és kartonhajtogató vállalkozás). A községi önkormányzat különböző közcélú és közhasznú programjai révén számít a legnagyobb munkaadónak.

A faluvezetés különböző pályázatok révén kívánja a község modernizációját tovább vinni, a falu jövőjét megalapozni. Útépítések, csatornahálózat kialakítása, vízmű rekonstrukció, cigánytelep-rehabilitáció, üdülő- és rekreációs központ létrehozása a turisztikai fejlesztéseken belül.

A szolnoki Településrendezési és Műszaki Társulás tervezőmérnökei a község vezetőinek elképzelései alapján nemrég készítették el Tiszabura településrendezési tervét, amely a következő évekre, évtizedekre határozza meg községünk fejlődésének menetét, foglalja magában a jövő időszakra a falu szépítése, csinosítása, vonzóbbá tétele kapcsán megfogalmazott célkitűzéseket.

Tiszabura-Pusztataskony, Szapáry-sírkápolna

A tervek szerint községünk megközelíthetősége, infrastruktúrája jelentősen javulna az országos fejlesztési tervekkel összhangban álló Heves felé vezető főút valamint az új tiszai közúti híd megvalósulásával, a tiszaroffi központi szennyvíztisztító telep és a tiszaburai szennyvízhálózat kiépülésével, 8 km burkolat nélküli belterületi út aszfaltozásával, illetve a rossz karban lévő útszakaszok felújításával, modern piaccsarnok felépítésével.

2008-ig ápoltuk ivóvízminőség-javító programunkat, hogy a magas vas és arzéntartalom lecsökkenésével egészséges ivóvizet biztosítsunk a lakosság számára (terveink között szerepel a vízműtelep teljes rekonstrukciója, új artézi kutak fúrása is). 2009-re megvalósult a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése, a külterületi vízrendezés, ugyanerre az időszakra tervezzük az értékes növény- és állatvilág lakóhelyét jelentő folyó menti körzet védett területté való nyilvánítását.

A falu turisztikai vonzerejének növelése, mindannyiunk pihenése, felüdülése érdekében korszerűsítjük meglévő szabadstandunkat (partrendezés, megfelelő kiszolgáló épületek létesítése), valamint a "Káposztaföld" kitűnő homokos partján strandot, a gát innenső oldalán új kereskedelmi övezetet (tiszai halászatot, horgászatot bemutató szabadtéri kiállítás, főzőversenyek, gasztronómiai rendezvények, igényesebb turisták, nyaralók igényeit is kielégítő szolgáltatások kaphatnak helyet ezen a területen) szeretnénk létrehozni.

Mintegy 26 ha-os területen erdősítést tervezünk, s a ligetek tisztásai adnak majd otthont a különböző szabadtéri programoknak, fogadják az idelátogatókat. Szabadtéri múzeum, védett növények, állatok bemutatása, községi majálisok, falunapok színhelye, turista-központ, erdei tornapálya, erdei játszótér, a piroskai részen új szabadidőközpont; -tenisz -kézi- és kosárlabda pályákkal, szabadtéri tornaszerekkel, öltözőkkel, továbbá új szabadtéri színpad a Tisza mentén, erdei iskola és oktatási centrum a mai sportpálya helyén.

A természetjáró turizmus fellendítését szolgálná a madármegfigyelő-helyek, kilátók, esőbeállók, tűzrakóhelyek, ismertetőtáblák (a helyben látható flóra és fauna bemutatása), erdei sétautak, a tiszai gáton futó valamint a település központot és az új zöldterületeket összekötő kerékpárutak megvalósítása.

A csónakázó tavat szegélyező új parkerdő mellett a Hősök tere és a református templom térségében létrehozandó közpark továbbá az utcák mentén virágzó fák, színeslombú illatos díszcserjék ültetésével, igényes, dekoratív virágágyások, pihenőpadok létesítésével, a Dózsa Gy. utca díszburkolásával, sétáló utcává alakításával kívánjuk barátságosabbá, hangulatosabbá tenni falunk arculatát.

A turisták fogadását, községünk könnyebb megközelíthetőségét segítené elő a korábban üzemelő pélyi kompátkelő üzembe állítása, valamint ennek közelében új csónak- és kishajó-kikötő kiépítése.

A meglévő parasztházak felújításával, a falusi vendéglátás meghonosításával (terveink szerint a déli, Tiszaroffal szomszédos térségben és Pusztataskonyban kívánunk hétvégi házas üdülő- és pihenőterületet kialakítani), valamint a Honvéd és Dankó utcák meghosszabbításában új lakóközvet létrehozásával könnyelhetnének el jelentés sikereket.

Terveink megvalósítása természetesen több év, több évtized kitartó munkáját, és sok százmillió forintos beruházásokat igényelnek majd.

Mindezek közép- és hosszútávú megvalósulásával komoly lépéseket tehetünk Tiszabura fejlődése, vonzóbbá tétele, elismertsége terén, melynek révén községünk a felüdülést, falusi romantikát kedvelők kedvelt pihenőhelyévé, modern üdülőfaluvá válhat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszabura település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Értékként kezeljük:

Szolidaritás

Településünk közösségének minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossgal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni.

Méltányos és rugalmas bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

A pozitív diszkrimináció lehetősége

Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód alábbi formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat.

A gyakorlat azt mutatja, hogy a hazánkban is egyre gyakrabban élnek a pozitív diszkrimináció eszközével, mert a diszkrimináció pusztán tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez. A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő-piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítésére alkalmazzák.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célja, hogy Tiszabura lokális társadalmának tagjai, kiemelten a döntéshozói és a szakapparátus dolgozói számára összefoglalja a hátrányos helyzetű csoportok érvényesülésével kapcsolatos problématerületeket, kijelölje a megoldandó feladatokhoz kapcsolódó tevékenységeket és útmutatóval szolgáljon a program hatékony megvalósításához szükséges attitűdök kialakításában. Nemcsak egzakt elemzést és projektszemléletű intézkedési tervet tartalmaz tehát a dokumentum, hanem szemléletében is képviselni kívánja azon álláspontot, mely szerint az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán egy kötelezően megszabott követelmény teljesítése, hanem a helyi közösség hosszú távú érdeke is. A lokális társadalom szempontjából ugyanis felelőtlen pazarlásnak számít az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozó személyek szabad potenciáljának, munkaerejének, közösségalkotó energiájának a paragon hagyása.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából Tiszaburán.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben

ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.² A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma

² Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében

legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településfejlesztési stratégia – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges

műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése Tiszabura község viszonylatában.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot a családok gyerekszáma, a gyermekszegénység de a jövedelmi viszonyok mutatják leginkább.

A szegénység fő utánpótlási csatornája lehet egy egyéni vagy családi válsághelyzet, pontosabban az, hogy ezt nem tudja kezelni a jóléti rendszer.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszeréből, a társadalom újraelosztó csatornáiból.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartó munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, az egészségi állapot.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012.,

www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenysegi_okok_1.1.pdf).

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyerekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Szt. 4. § (1)

a)¹⁵ jövedelem: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b)¹⁶ vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát

meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

Cst. 4.§.

i) jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét;

j) rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem;

Az országosan a teljes munkaidőben alkalmazásban állóknak 2012. évben a havi átlagos bruttó keresete 222 990 Ft volt, 0,6%-kal alacsonyabb, mint a megelőző év azonos időszakában. *(Forrás: KSH)*

A jövedelmi helyzet szempontjából adattáblákat nem ír elő a jogszabály, így e terület helyzetének leírásához javasoljuk az alábbi adatterületek gyűjtését, figyelembe vételét. Értékelhető adatok a településen élő öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíjára vonatkozó adatok. Értékelhető adatok továbbá az adóerő-képességi adatok, a településen képződő SZJA adatok, településen élők bruttó átlagbérére vonatkozó adatok. Ezekből az adatokból becsülhető a településen létminimum alatt élő személyek száma.

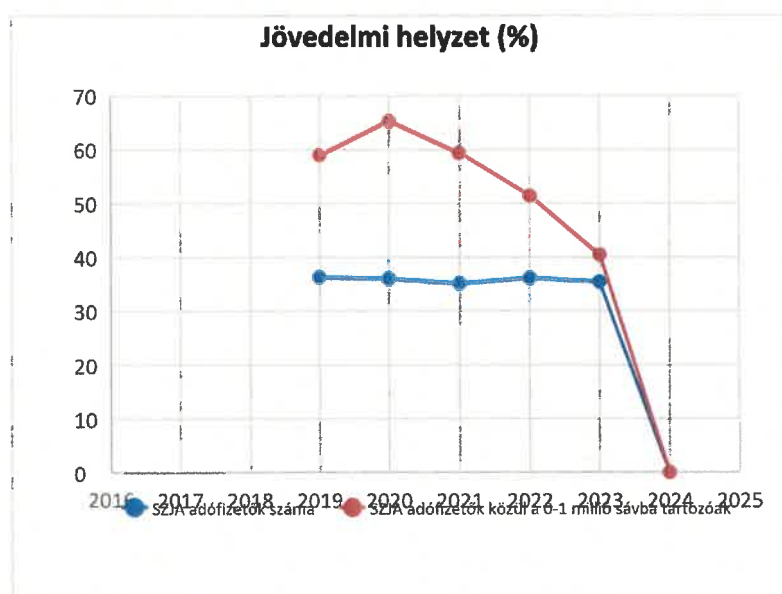
A vagyoni helyzetre vonatkozó fontos információ a település lakásállományára pl. azok komfort fokozatára vonatkozó adatok. A vagyoni helyzet értékelésére alkalmas a településen gépjárműadó fizetésre kötelezett személygépkocsik száma is.

Fontos adatok lehetnek a lakossági eladósodottságra utaló adatok. Ilyenek lehetnek a lakbértartozásokat, távhő díjtartozásokat és egyéb közüzemi díjtartozásokat bemutató adatok.

Amennyiben az önkormányzat közreműködésével egyéb közműtartozásokra is vannak adatok pl. vízdíj, szemétszállítási díj, azok feldolgozása is alkalmas a településen élő lakosság jövedelmi vagyoni helyzetének elemzésére.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	36,28	59,07
2020	35,98	65,34
2021	35,08	59,40
2022	36,11	51,51
2023	35,39	40,56
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

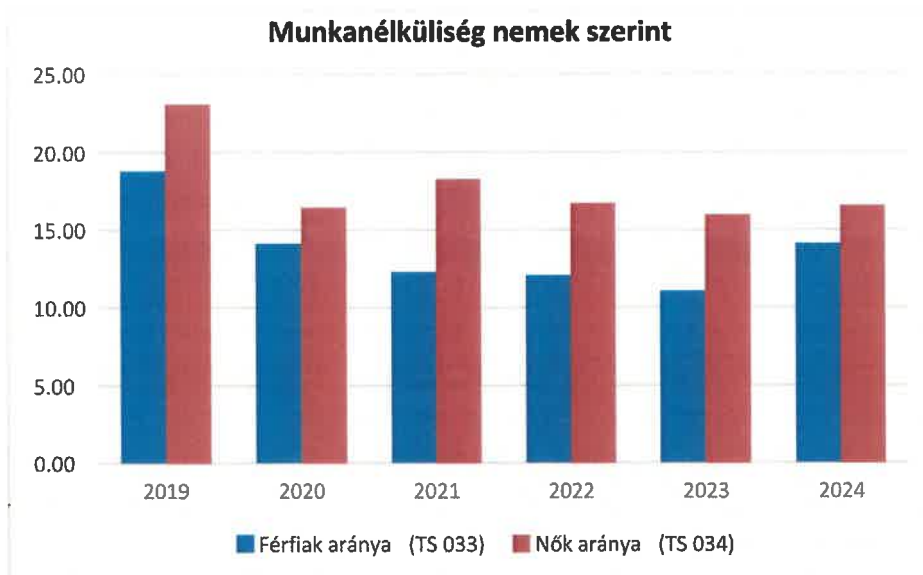
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Tiszabura község társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott település „a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről” szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet értelmében.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Meg kell vizsgálni az adatok alakulásának tendenciáit és összefüggésbe hozni a település gazdasági mutatóinak alakulásával. Át kell gondolni, a tendenciák, valamint a településen jelenleg érvényesülő gazdasági folyamatok milyen jövőbeli kilátásokat hordoznak magukban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	18,79	23,12	20,96%
2020	14,12	16,45	15,29%
2021	12,30	18,29	15,30%
2022	12,07	16,72	14,40%
2023	11,07	15,98	13,53%
2024	14,11	16,58	15,35%

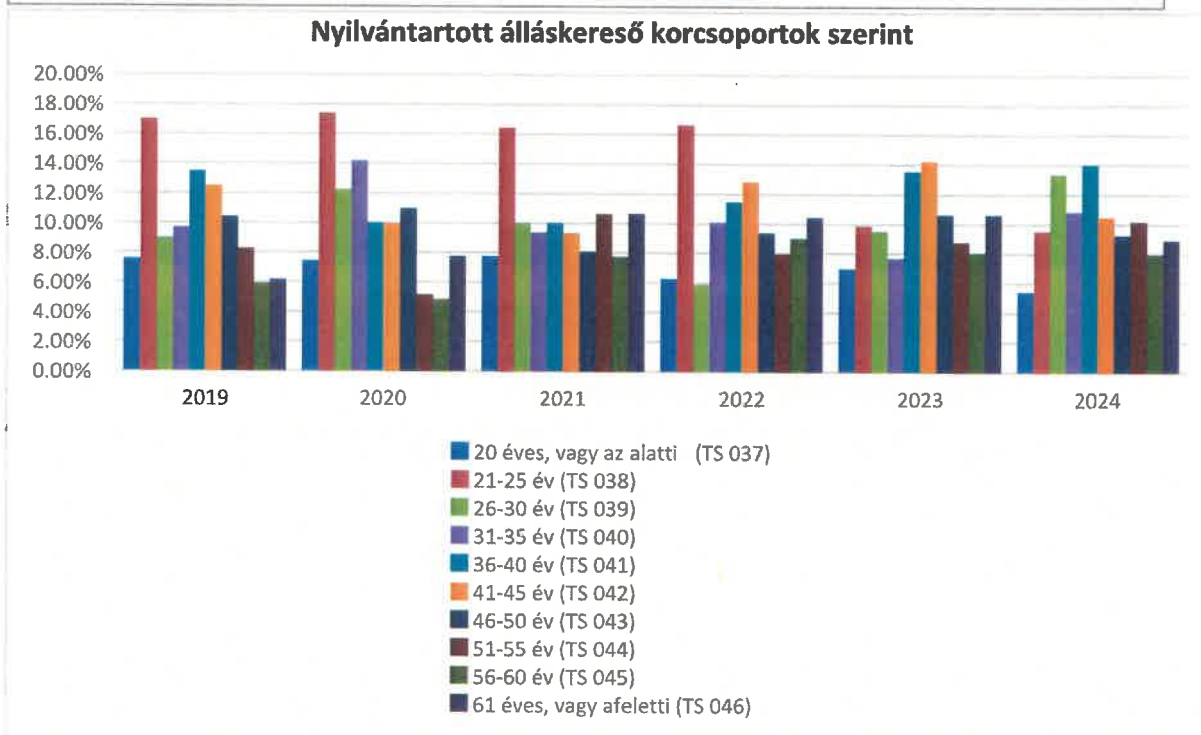
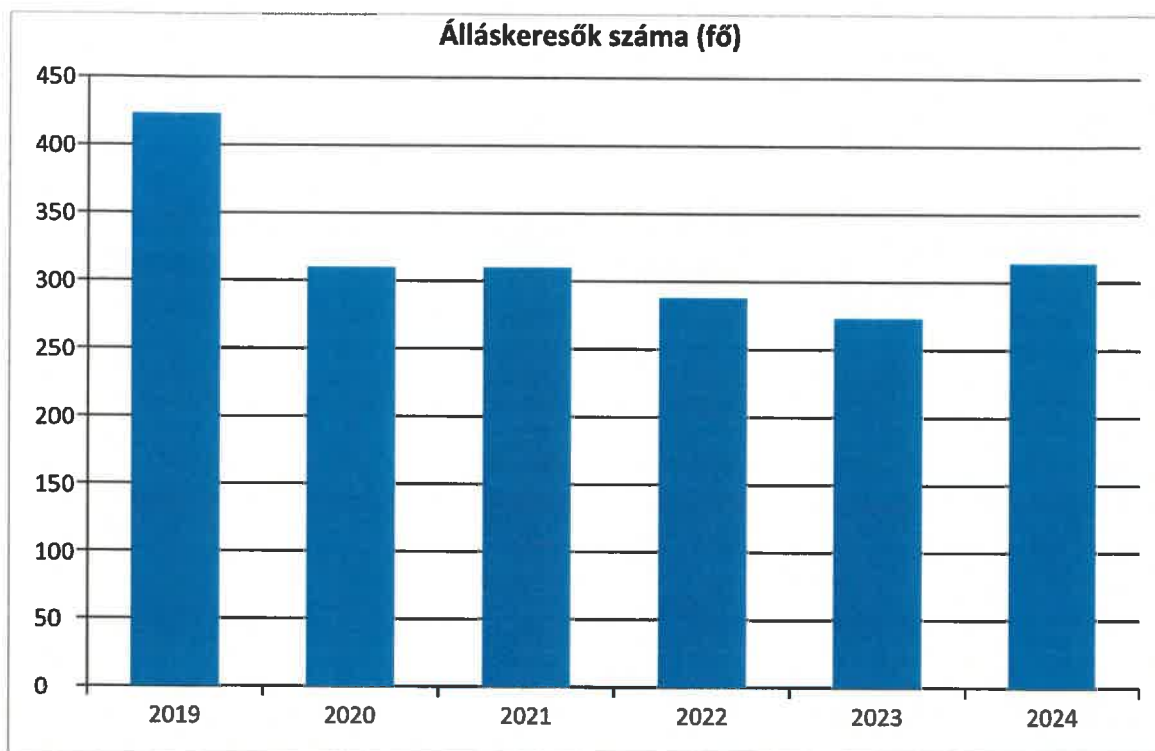
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az állás keresők száma változik évről évre, de folyamatosan az országos átlag fölött marad. A viszonylagos csökkenés oka lehet a közmunkaprogramban való átmeneti részvétel, valamint a nők esetében a gyermekvállalás.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	423	310	310	288	273	314
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	32,00	23,00	24,00	18,00	19,00	17,00
	%	7,57%	7,42%	7,74%	6,25%	6,96%	5,41%
21-25 év (TS 038)	Fő	72,00	54,00	51,00	48,00	27,00	30,00
	%	17,02%	17,42%	16,45%	16,67%	9,89%	9,55%
26-30 év (TS 039)	Fő	38,00	38,00	31,00	17,00	26,00	42,00
	%	8,98%	12,26%	10,00%	5,90%	9,52%	13,38%
31-35 év (TS 040)	Fő	41,00	44,00	29,00	29,00	21,00	34,00
	%	9,69%	14,19%	9,35%	10,07%	7,69%	10,83%
36-40 év (TS 041)	Fő	57,00	31,00	31,00	33,00	37,00	44,00
	%	13,48%	10,00%	10,00%	11,46%	13,55%	14,01%
41-45 év (TS 042)	Fő	53,00	31,00	29,00	37,00	39,00	33,00
	%	12,53%	10,00%	9,35%	12,85%	14,29%	10,51%
46-50 év (TS 043)	Fő	44,00	34,00	25,00	27,00	29,00	29,00
	%	10,40%	10,97%	8,06%	9,38%	10,62%	9,24%
51-55 év (TS 044)	Fő	35,00	16,00	33,00	23,00	24,00	32,00
	%	8,27%	5,16%	10,65%	7,99%	8,79%	10,19%
56-60 év (TS 045)	Fő	25,00	15,00	24,00	26,00	22,00	25,00
	%	5,91%	4,84%	7,74%	9,03%	8,06%	7,96%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	26,00	24,00	33,00	30,00	29,00	28,00
	%	6,15%	7,74%	10,65%	10,42%	10,62%	8,92%

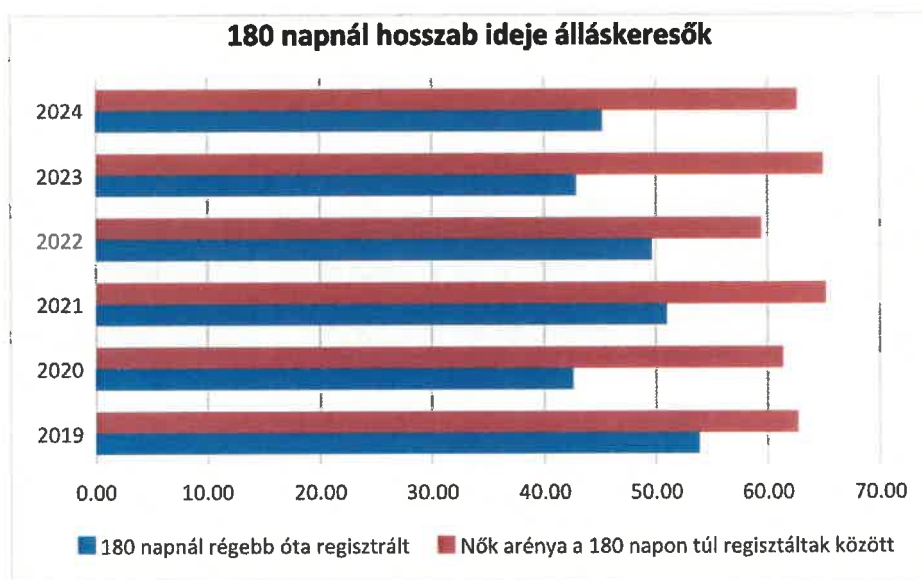
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	53,90	62,72
2020	42,58	61,36
2021	50,97	65,19
2022	49,65	59,44
2023	42,86	64,96
2024	45,22	62,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen 2008. évtől csökken az álláskereső száma, illetve a 180 napnál régebben regisztrált munkanélkülieknek a számának csökkenése látható, mivel ebben az évben az önkormányzat a startmunka mintaprogram keretében magasabb létszámmal foglalkoztatta az embereket.

Fontos a tartós munkanélküliek között a nők magas arányának a hangsúlyozása, a probléma feltérképezés, hiszen a táblázat adataiból is jól látható, hogy a tartós munkanélküliség elsősorban a női aktív korú lakosságot sújtja.

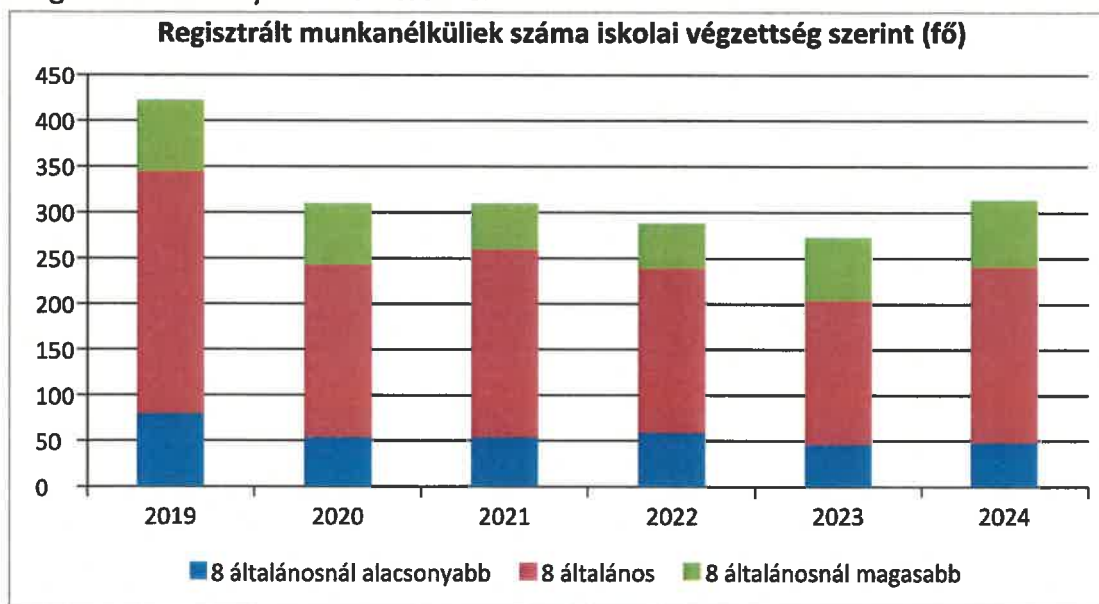
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	423	80	18,91%	265	62,65%	78	18,44%
2020	310	54	17,42%	189	60,97%	67	21,61%
2021	310	54	17,42%	206	66,45%	50	16,13%
2022	288	59	20,49%	180	62,50%	49	17,01%
2023	273	46	16,85%	158	57,88%	69	25,27%
2024	314	48	15,29%	193	61,46%	73	23,25%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő állás keresők esetében egyértelmű növekedést mutat. Ez, mint a tartós munkanélküliség esetében a fiatal munkavállalók elhelyezkedésével kapcsolatos problémák felderítésére sarkall, az őket célzó munkaerő-piaci SWOT analízis elkészítését, vagy SMART diagram felállítását helyezi kilátásba.

A pályakezdők elhelyezkedését segítheti, ha munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzésben és szükséges szakmai gyakorlaton vesznek részt. Sokan ez utóbbi hiányában nem tudnak állást találni, ezért az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a fiatalok munkaerő-piaci gyakorlottság megszerzésére irányuló törekvéseikre.

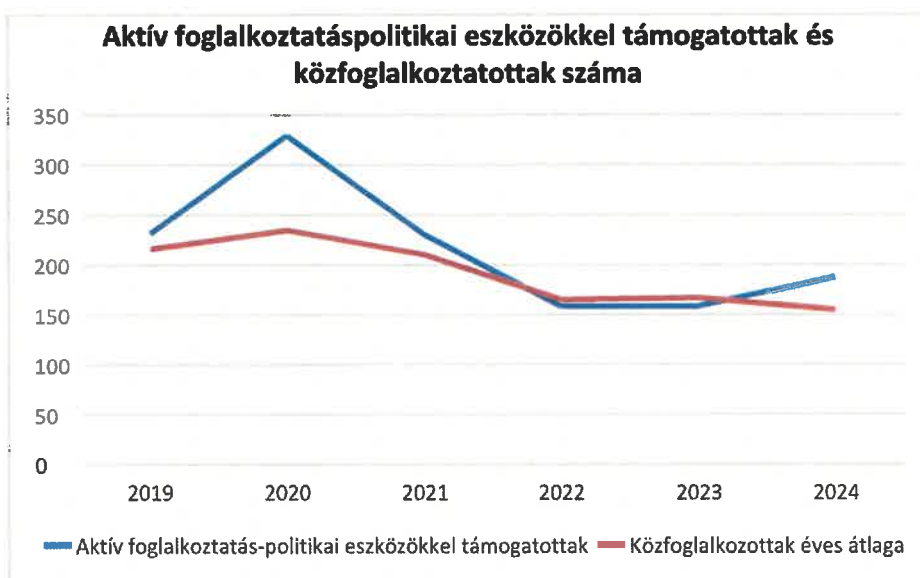

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

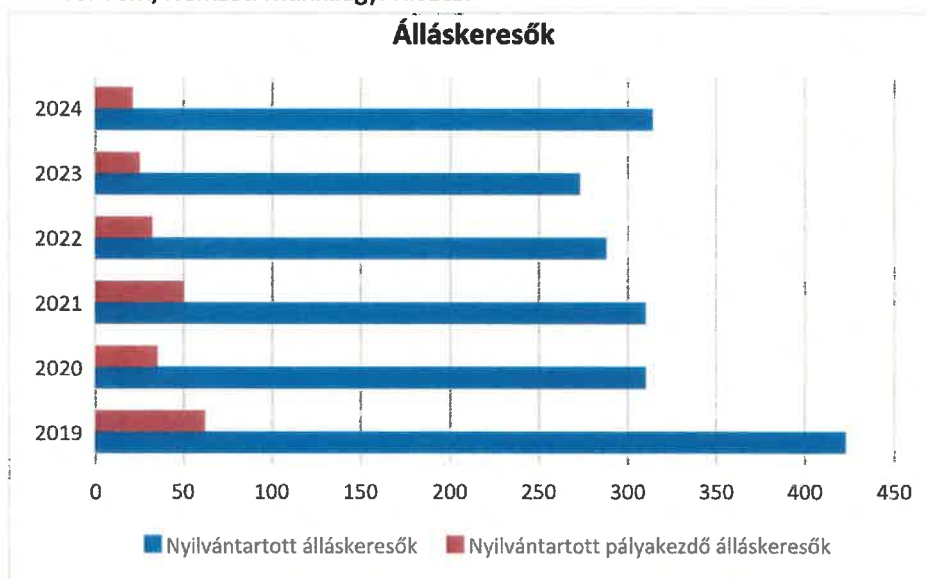
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	231	216
2020	329	235
2021	230	210
2022	158	165
2023	158	167
2024	187	155

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	423	62
2020	310	35
2021	310	50
2022	288	32
2023	273	25
2024	314	21

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek jelentős többsége 8 általános iskolai, vagy az alatti végzettséggel rendelkezik, tehát alacsonyan iskolázott. Számukra szakmai tudás – ismeret híján még nehezebb az elhelyezkedés.

Pálya-orientációs tanácsadás igénybevétele mellett felnőttképzésben van lehetőségük az érdeklődési körüknek megfelelő magasabb iskolai végzettség megszerzésére.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve állás keresési vagy szociális ellátásra nem jogosult állás keresők foglalkoztatására.

A településen igen jelentős a közfoglalkoztatás, ahol az önkormányzat átmeneti munkalehetőséget biztosít, határozott időtartamra, azok számára, akiknek az önálló álláskeresés hosszú ideig eredménytelen volt.

Olyan emberek kaptak lehetőséget és esélyt, akiknek évek óta nem volt lehetőségük dolgozni, ezért számukra nehezebb a beilleszkedés, visszavezetése a munka világában.

A „Vásárhelyi Terv továbbfejlesztéséhez kapcsolódó bel- és csapadékvíz rendezés Jász-Nagykun-Szolnok Megyében I. ütem” elnevezésű ÉAOP-5.1.2/D3-09-2f-2010-0001 azonosító számú projekt keretében Tiszabura-Pusztataskony településen megvalósult a belvízzel leginkább veszélyeztetett utcákban a bel- és csapadékvíz elvezetés.

Az elmúlt időszakban teljes aszfaltburkolat fedést kapott a Bán Sámuel utca, Dózsa György út, Bartók Béla utca, és Monori Pál utca, útalapot készítettünk a Bercsényi utcában.

Járdaépítés valósult meg: Monori Pál utcában.

A Belügyminisztérium támogatásával sikerült megvásárolni az önkormányzat szomszédságában lévő ún sírköves házat, ahol beton oszlopok gyártása folyik. Annak udvari részéből új piactér került kialakításra, melynek fejlesztésére jelenleg is pályázat van benyújtva. A közmunka programban drótfonás tevékenységgel sok helyen sikerült kerítés építését megvalósítani.

A Polgármesteri Hivatalban BM támogatásból nyílászáró csere valósult meg. A Művelődési Ház energetika racionalizálása TOP-os forrásból valósul meg.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Tiszaburán az általános iskolai befejezésére, vagy szakmát adó képzésekre az elmúlt időkben nem volt lehetőség a felnőttkorúak számára, így erősen beszűkültek a lehetőségeik az itt élőknek.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkaügyi szervezet által indított és támogatott képzések iránt a fiatalok körében is van érdeklődés.

A pályakezdők, fiatalok kiemelt hátrányos helyzetű csoportként van definiálva az Unióban és Magyarországon egyaránt. Ez kiemelt figyelmet és elbánást jelent adott esetben. Azaz: a munkaerő-piaci programokon belül külön célcsoportként vannak jelen, a foglalkoztatási támogatásokban a pályakezdőknek külön támogatás (munkatapasztalat-szerzés) áll rendelkezésre, továbbá előnyük van a képzésekben, elsősorban a felvételikben eredményesebben szerepelnek. Más központi támogatásokban, programokban is kiemelt figyelmet kapnak, mint pl. „Első Munkahely Garancia” program.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőtt szakképzéshez történő hozzáférést a településen nem található, de a környező városokban erre lehetőség van.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

E társadalmi csoport foglalkoztatására a nyílt munkaerő piacon nehéz, közfoglalkoztatásban pedig elsősorban az vehet részt, aki foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül, aki pedig ebben részesül, az mély szegénységben van, hiszen a támogatás feltétele igen alacsony jövedelemhez van kötve, de a támogatás összege is csak 22.800-Ft.

A közfoglalkoztatásban elsősorban a mélyszegénységben élők vesznek részt, ez azt jelenti, hogy számukra igen jelentős a rendszeres foglalkoztatási lehetőség.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordul, hogy a foglalkoztatók a fiatalokat a tapasztalatlanságuk miatt keresik kevésbé, míg az 50 éven felülieket pedig a vélt teljesítménycsökkenés zár ki nagyobb számban a foglalkoztatottak köréből.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ebben a fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ftt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresési járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

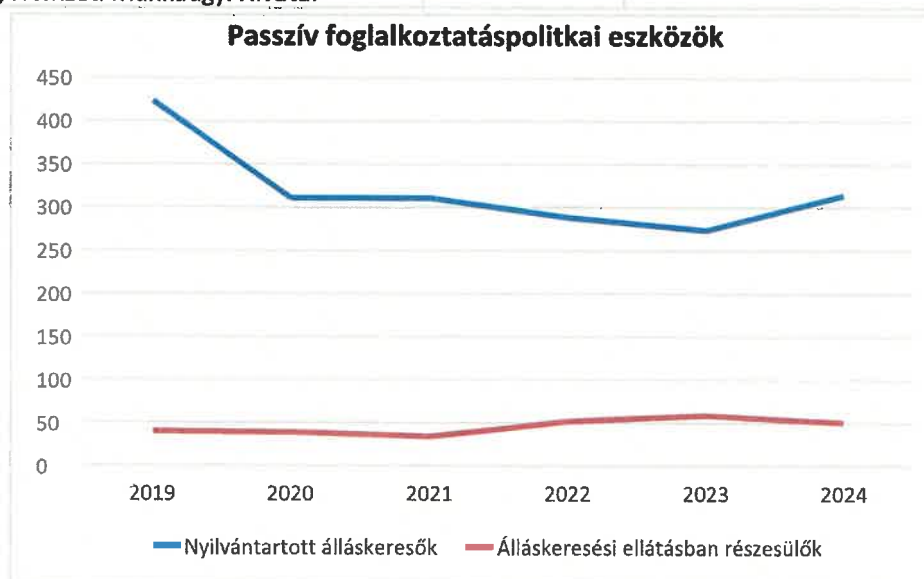
Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	423	23,01%	40	9,46%
2020	310	16,95%	39	12,58%
2021	310	16,93%	34	10,97%
2022	288	14,92%	52	18,06%
2023	273	14,26%	59	21,61%
2024	314	16,56%	51	16,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

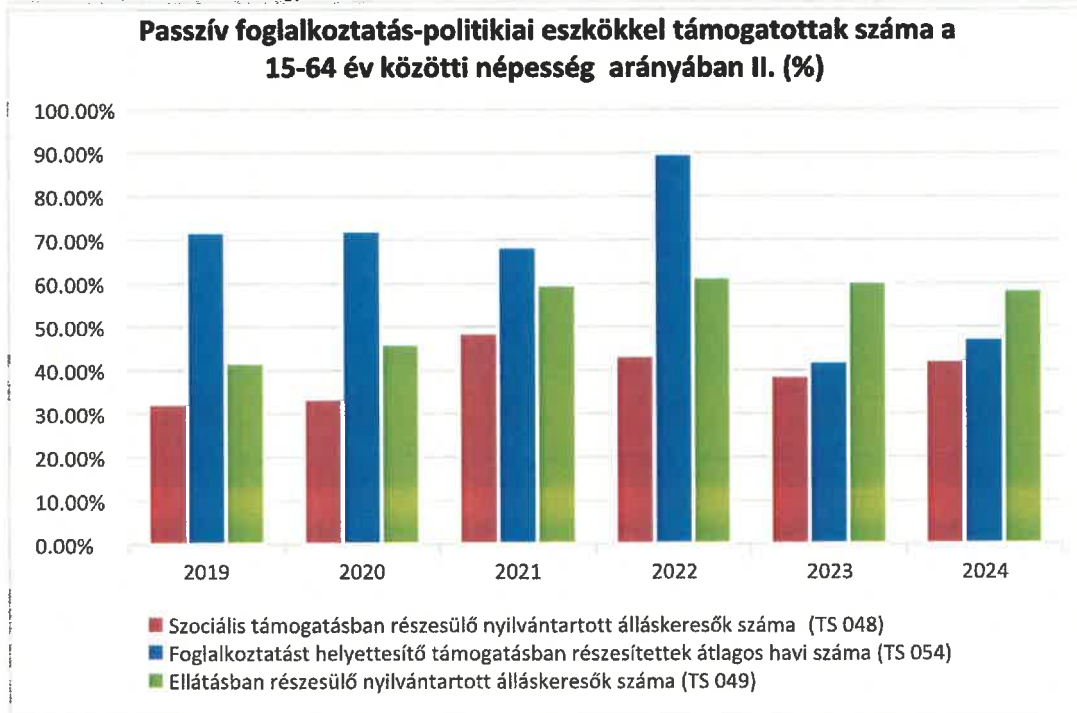

A segélyezettek száma évről évre növekszik, holott az aktív korú lakosság száma viszont csökkenést mutat. A táblázatban jól látható, hogy a 2011 és 2012. évi közmunkaprogram mennyire hatékonynak mutatkozott abban, hogy a segélyezési rendszerből az aktív korú lakosságot a munkaerő-piacra irányítsa át.

3.3.2. számú táblázat -

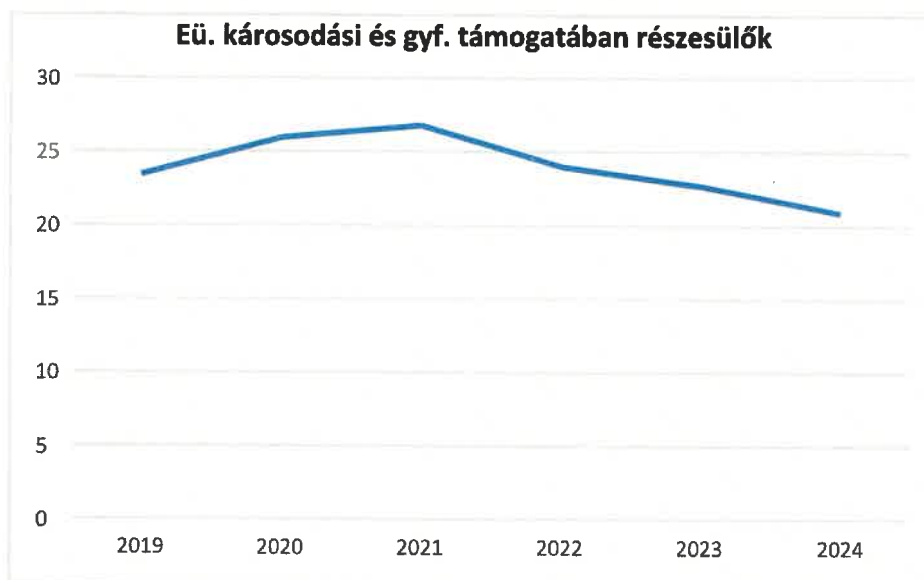
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	137	32,39%	303	71,74%	177	41,84%
2020	104	33,55%	223	72,03%	143	46,13%
2021	151	48,71%	212	68,38%	185	59,68%
2022	125	43,40%	258	89,72%	177	61,46%
2023	106	38,83%	114	41,93%	165	60,44%
2024	133	42,36%	148	47,29%	184	58,60%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	23
2020	26
2021	27
2022	24
2023	23
2024	21

Forrás: TeIR, KSH

Az önkormányzat települési támogatást állapíthat meg pénzben vagy természetben nyújtott támogatásként. A járási hivatal időskorúak járadékát, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély), közgyógyellátást, ápolási díjat: súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat, a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint kiemelt ápolási díjat állapít meg. Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal: alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

A táblázatból megállapítható, hogy az aktív lakosság számához képest hány százalékos az álláskeresési segélyben részesülők száma évenkénti bontásban. A vizsgált időszakban

megállapítható, hogy évről évre emelkedik a segélyezettek száma Tiszaburán, mely a munkaerő-piaci problémákra reagál.

A település jegyzője által megállapított aktív korúak ellátása (jelenleg rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás) megállapításánál vizsgálni kell az egyéb feltételek mellett a hátrányos munkaerő piaci helyzetű személy és családja jövedelmi és vagyoni helyzetét az Szt. alapján.

2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-jétől foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A támogatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban FHT jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

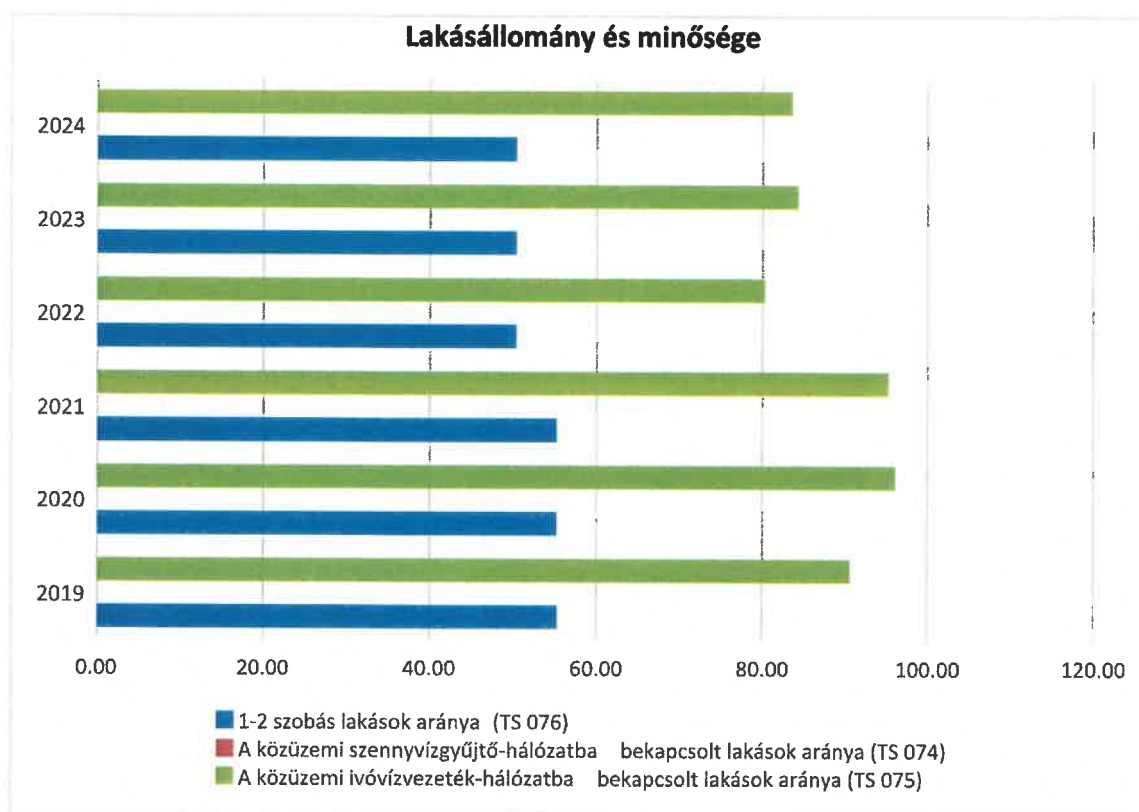
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	850	0	0,00	55,29	0,00	90,71
2020	851	1	1,18	55,23	0,00	96,12
2021	851	0	0,00	55,23	0,00	95,30
2022	848	0	0,00	50,35	0,00	80,31
2023	848	0	0,00	50,35	0,00	84,32
2024	848	0	0,00	50,35	0,00	83,61

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem lakás céljára szolgáló ingatlanokat lakáscélra nem biztosít. Nincs tudomásunk arról, hogy nem lakás céljára szolgáló ingatlanokban éljenek.

d) elégtelen lakhatási körülmények

Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás:

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN

Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen.

Ez a következő elemeket tartalmazta:

1. a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
2. alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
3. megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
4. lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
5. biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
6. elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
7. kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási támogatás 2017. január 1-jétől a [személyi jövedelemadóról szóló törvény](#) 1. számú mellékletének 2.11. és 9.7. pontja alapján meghatározott mértékig adómentesen adható. A lényegében albérleti támogatás adómentes mértéke legfeljebb havonta a munkavállaló által bérelt lakás bizonylattal igazolt havi bérleti díjából a munkáltató által térített rész, vagy a munkáltató által bérelt lakás bizonylattal igazolt havi bérleti díjából, illetve a munkáltató tulajdonában álló lakásban biztosított lakhatás szokásos piaci értékéből a munkavállaló által meg nem térített rész.

Védendő fogyasztó: a lakossági fogyasztók azon köre, akik (jogszámban meghatározott szociális helyzetük, vagy valamely egyéb tulajdonságuk alapján) a földgázellátásban megkülönböztetett feltételek szerint vehetnek részt. A lakossági fogyasztók köréből a védendő fogyasztók a védelemre jogosító, külön jogszámban meghatározott tulajdonságuk alapján szociálisan rászoruló vagy fogyatékkal élő fogyasztóként részesülhetnek a közszolgáltató által nyújtott, külön jogszámban meghatározott bánásmódban és kedvezményben. A szociálisan rászoruló fogyasztót különösen az alábbi kedvezmények illethetik meg: részletfizetés, fizetési haladék, előre fizető mérő. A szociálisan rászoruló fogyasztók körét, a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolásának módját, valamint a részletfizetés, a fizetési haladék, az előre fizető mérőhöz jutás, az előre fizető mérő felszerelése kötelező felajánlásának, és az egyéb kedvezmények igénybevételének feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

CSOK (Családok Otthonteremtési Kedvezmény) a nagycsaládok lakáshoz jutását elősegítő támogatási forma, melyet "A lakásépítési támogatásról" szóló **256/2011 Kormány rendelet** szabályoz. A kedvezmény **vissza nem térítendő állami támogatást** jelent, melyet 2008.július 1-jén vagy azt követően kiadott a) építési engedéllyel rendelkező új, összkomfortos lakás **építéséhez**, vagy b) összkomfortos új lakás **vásárlásához**, c) legfeljebb 350 000 Ft/m² vételárú, legalább komfortos, **használt lakás vásárlásához** vagy **bővítéséhez** lehet igénybe venni (utóbbi esetben, ha a bővíteni kívánt lakás az igénylő és családja lakóhelye) A családok otthonteremtési kedvezménye összege új lakás építésénél vagy új lakás vásárlásánál egy gyermek esetén 600 000 Ft, két gyermek esetén 2 600 000 Ft, három vagy több gyermek esetén 10 000 000 Ft. A családok otthonteremtési kedvezménye összege **használt lakás vásárlásánál** vagy **bővítésénél egy gyermek** esetén, ha az érintett lakás hasznos alapterülete az 55 m²-t meghaladja, 600 000 Ft, **két gyermek** esetén,

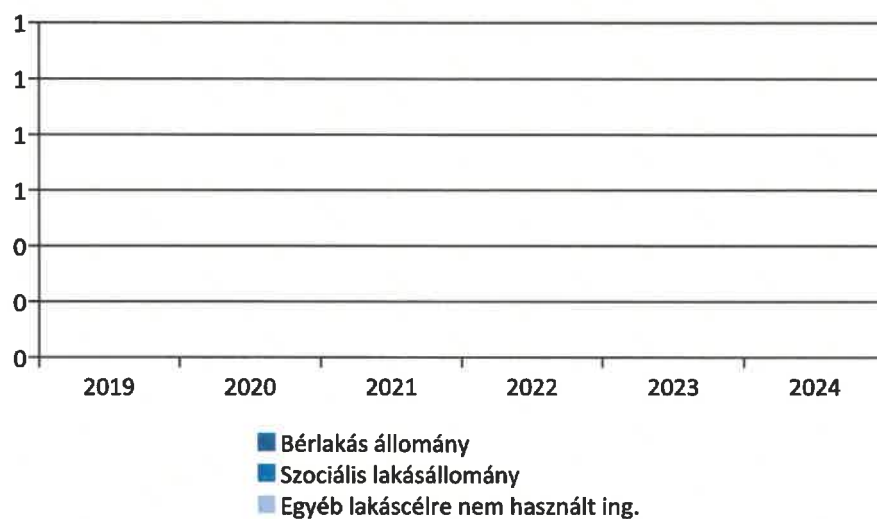
ha az érintett lakás hasznos alapterülete legalább 50 m², de nem haladja meg a 65 m²-t, 880 000 Ft, a 65 m²-t meghaladja, de nem haladja meg a 80 m²-t, 1 100 000 Ft, a 80 m²-t meghaladja, 1 430 000 Ft, **három gyermek** esetén, ha a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakás hasznos alapterülete legalább 60 m², de nem haladja meg a 75 m²-t, 1 320 000 Ft a 75 m²-t meghaladja, de nem haladja meg a 90 m²-t, 1 650 000 Ft, a 90 m²-t meghaladja, 2 200 000 Ft, **négy vagy annál több gyermek** esetén, ha a családok otthonteremtési kedvezményével érintett lakás hasznos alapterülete legalább 70 m², de nem haladja meg a 85 m²-t, 1 760 000 Ft, a 85 m²-t meghaladja, de nem haladja meg a 100 m²-t, 2 200 000 Ft, a 100 m²-t meghaladja, 2 750 000 Ft.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	850	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	851	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	851	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	848	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	848	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	848	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Bérlakások, szoc. bérlakások és egyéb ingatlanok (db)

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	0
2020	n.a.	0
2021	n.a.	670
2022	n.a.	0
2023	n.a.	0
2024	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Tiszaburán is komoly probléma az eladósodottság, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős vagy több gyermekes családok esetében. A település lakossága körében is már egyre nagyobb számban jelentkeznek a közüzemi tartozások.

A közüzemi díjak felhalmozódásnak problematikáját enyhítendő, megfontolásra ajánlott az előre fizetős mérőberendezések (kártyás órák) felszerelése.

A legvesélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az itt élő lakosság jelentős része naponta közlekedik a falu központjába, illetve a környező településekre (munkába járás, bevásárlás, orvoshoz stb.) A gyermekek napi nevelési oktatási intézménybe történő szállításához is nélkülözhetetlen az utak megfelelő állapota, a tanyák megközelíthetősége. Az utak állapotát fel kell mérni, folyamatosan karbantartani, melyet a startmunka mezőgazdasági földutak karbantartása programjának keretében végez az önkormányzat helyi vállalkozókkal együttműködve. A tömegközlekedés a falu központjától megoldott, valamint külterületen részlegesen. Az infrastruktúra részben megoldott a tanyavilágban. Villany-, ivóvíz szolgáltatással a külterületi lakosok többsége rendelkezik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató³ nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

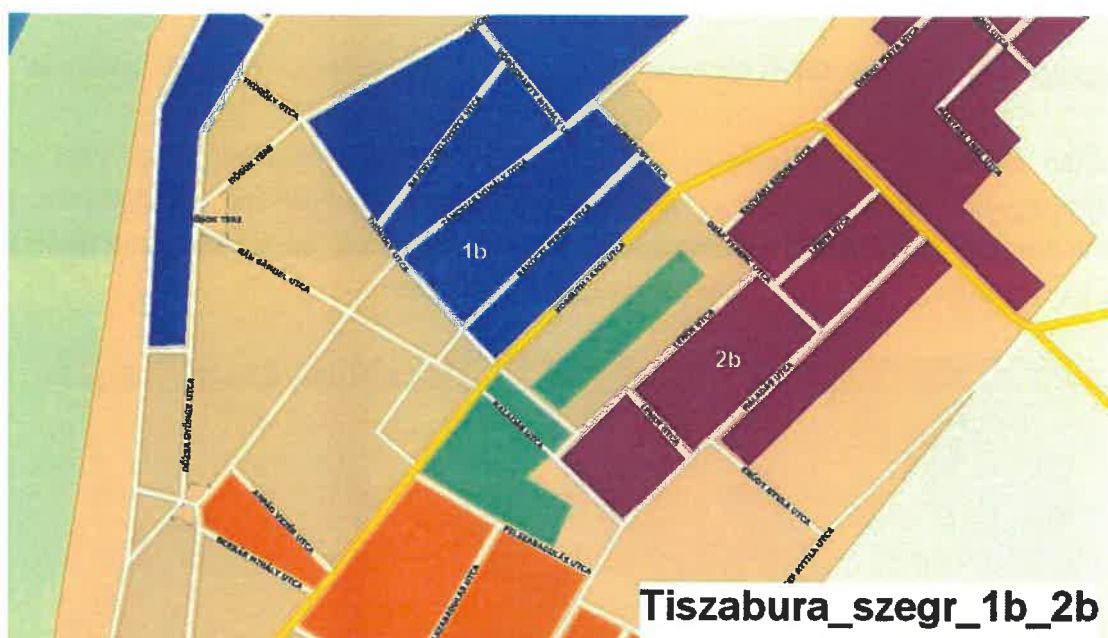
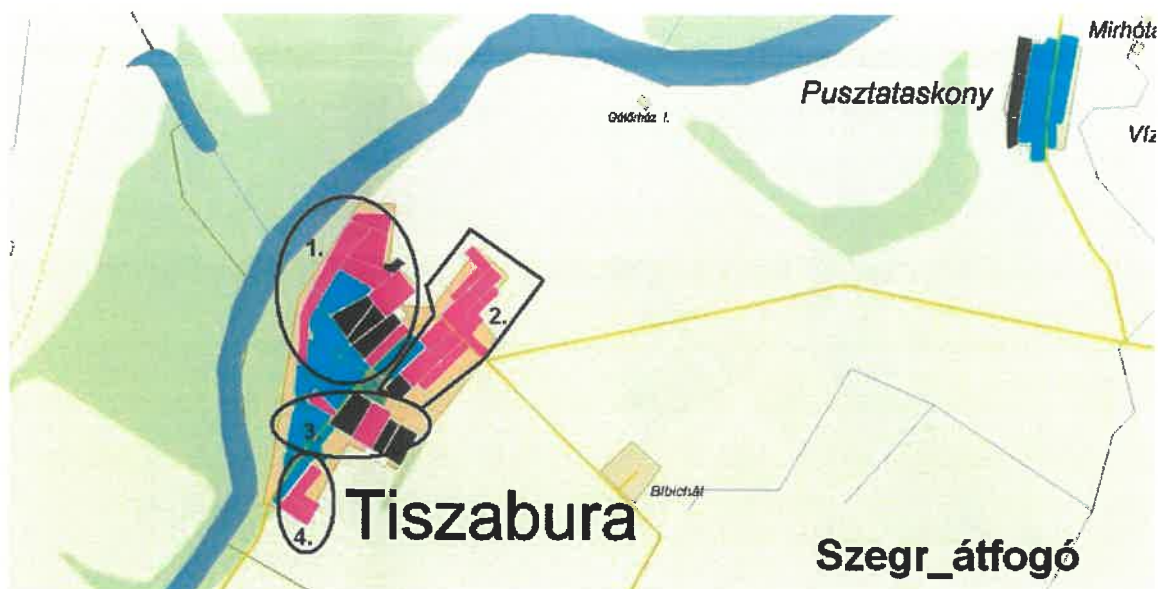
a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A települési szegregátumok feltárása a módszertani útmutató alapján, a KSH és önkormányzati adatszolgáltatás alapján történt. Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a Statisztikai Hivatal által felmért szegregátumok mutatói a 2001-es általános helyzetről adnak képet.

³ Útmutató az Anti-szegregációs terv kidolgozásához, In: Városrehabilitáció 2007-2013-ban, Kézikönyv a városok számára, 2007. október, Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Területfejlesztési és Építészeti szakállamtitkárság 117. o.

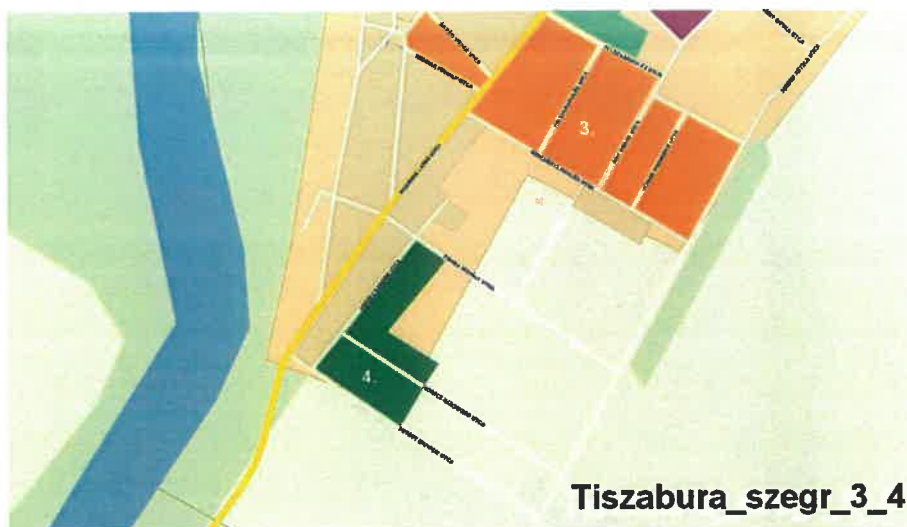
Mutató megnevezése	Tiszabura összesen	Szegregátum_ 1. (településhatár - Honvéd u. - településhatár - Táncsics M.u. - Munkácsy u. - Kossuth L.u. - Thököly u. - Széchenyi u. - Bévárdy J.u. - Dózsa Gy.u. - névtelen u.)	Szegregátum_ 2. (Ságvári E.u. - Dankó P.u. mindkét oldala - Összekötő u. - településhatár - Fejlődés útja - településhatár - Kossuth L.u. - József A.u. - Krúdy Gy.u. - Haladás u. - Lenin u. - Deák F.u.)	Szegregátum_ 3. (Berrár M.u. - Táncsics M.u. - Árpád vezér u. - Kossuth L.u. - Felszabadulás u. - Ady E.u. - névtelen u. - József A.u. - Bercsényi M.u. - Kossuth L.u.)	Szegregátum_ 4. (Petőfi S.u. - Tompa M.u. - településhatár)
Lakónépesség száma	2 749	675	859	240	131
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	68,1	66,0	84,9	57,4	72,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	72,8	77,2	93,1	82,0	83,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	55,4	58,2	80,8	54,1	70,1

Forrás: NFÜ

A szegregátumokról a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség oldalán (www.nfu.hu/doc/1326) található adatokat tesszük közzé a Helyi Esélyegyenlőségi Programban, mely 2008-as helyzetet mutatja.

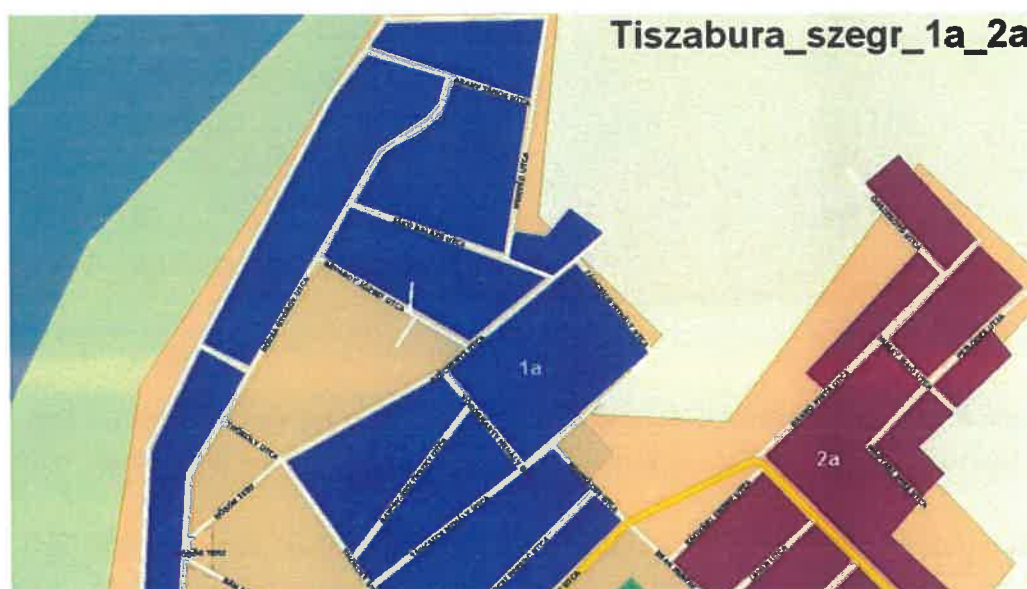
b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregátumban élő családok közös jellemzője, hogy alacsony iskolai végzettségűek és a szegénységi küszöb alatt élnek, tehát a család bevétele egy főre számítva nagyon alacsonynak mondható. Jellemzően a családok 3 vagy több gyermeket nevelnek, akik ezáltal hátrányos helyzetűeknek mondhatóak.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A spontán szegregátumok létrejöttére jellemző, hogy azonos társadalmi rangú vagy etnikai csoportok egymás közelségét keresve, azonos környezetben választják meg lakóhelyüket. Mivel iskolai végzettség és jövedelem szempontjából hasonló státuszúak, így a lakosságon belüli arány hamar eléri a szegregátum létrejöttéhez szükséges mutatószámot.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

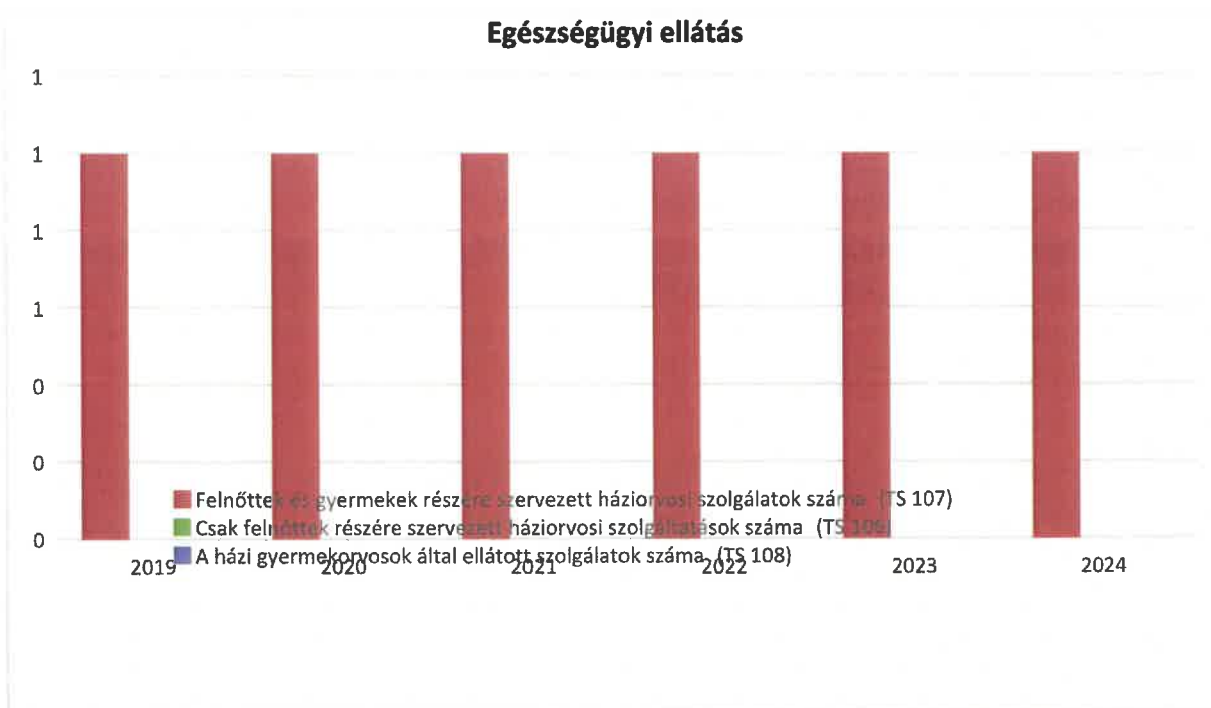
- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

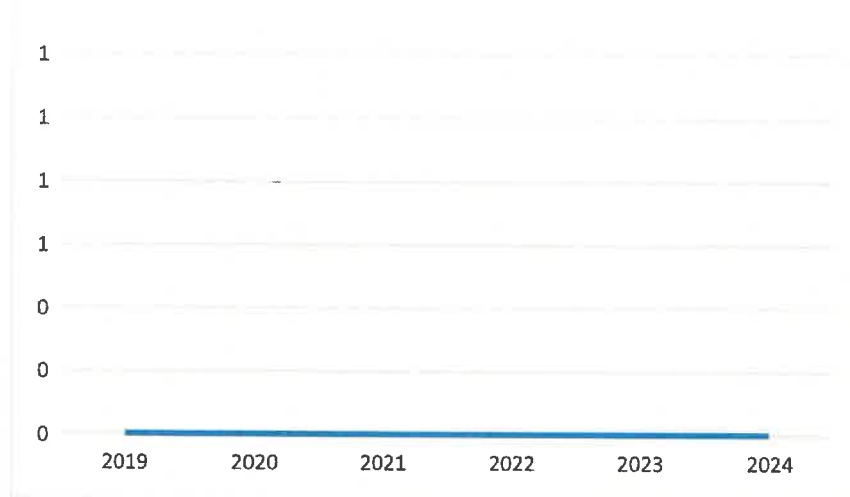
3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	506	24,42
2020	1	0	0	0	415	25,51
2021	1	0	0	0	572	25,85
2022	1	0	0	0	474	23,47
2023	1	0	0	0	472	19,92
2024	1	0	0	1	383	25,69

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Közfogyellátási igazolvány

Az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közfogyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közfogyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az orvos - egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz – a település lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az OTH ajánlásában nagyon fontos szempont: a cukor, só és zsíradék bevitel csökkentése. Erre törekedve intézményeinkben kerüljük a zsíros húsok, húskészítmények, és zsíros tejtermékek használatát. Helyettük alacsony zsírtartalmú sertés hús, csirke hús, pulyka hús, halfilé, 12 %-os

zsírtartalmú tejföl szerepel a nyersanyagok között. Fokozatosan csökkentésre kerülnek az ételekben a cukor és a só mennyisége. Így a gyermekek is megszokják, és nem igénylik a túl sós és édes ízeket. Étlapunkon csoki féle, alacsony gyümölcsstartalmú cukrozott üdítő ital nem szerepel! A pékáruk teljes kiőrlésű lisztből, korpás lisztből különböző magvak felhasználásával készülnek. Naponta többször, tejet vagy tejterméket, zöldség és gyümölcsféle szerepel az étlapon. A zöldség féléket helyi őstermelőktől vásároljuk. Évek óta rendszeresen, hetente, különösen a téli vitamin szegény időszakban szívesen fogyasztják a gyermekek a különböző gyümölcsféléket is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település lehetőséget kínál a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Az önkormányzat, az iskola és az egyesületek által szervezett szabadidős és szünidős programok minden érdeklődő számára igénybe vehető. A település sportpályája egész évben rendelkezésre áll.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Folyamatosan tájékoztatjuk a lakosságot a gyermekjogi, ellátottjogi, betegjogi képviselők elérhetőségéről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település kis lélekszámára tekintettel a lakosok ismerik egymást, szívesen vesznek részt helyi közösségi rendezvényeken (falunapok, főzőversenyek, gyermekrendezvények, stb.). A település belterülete jórészt a századfordulón alakult ki, erre az időszakra jellemző volt a falu érdekében végzett közösségi munka. Járdák, utak épültek „társadalmi munkában”, önkéntesek vettek részt Tiszaburán. A lakosság aktív, a társadalmi összefogás ereje több rendezvény megvalósításában komoly szerepet játszott. A lakosság összefogásának köszönhetően a rendezvényeink sikeresek, jó hangulatúak és mindenki megelégedésére szolgálnak.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	653	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélés és az azokból óhatatlanul fakadó konfliktusok kezelése általában a szocializáció és a tanult viselkedés során sajátítható el. Természetesen az egyén társas viselkedése attitűdje, személyiségvonásai és az egyén konfliktuskezelési technikái is szerepet játszanak a megoldásban. Mai életünkben egyre gyakrabban fordulnak elő a konfliktusok megoldására adott válaszok között az erőszakos megoldások, ezek nem jók, mert rossz példát mutatnak, és igazából csak feszültséget szülnek, amelyek későbbi problémákhoz vezetnek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak a város fejlődéséhez. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a városban működő gazdasági szervezetekben jelen van.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása,

különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira,

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A tiszaburai Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselői folyamatosan együttműködnek Polgármesteri Hivatallal, az önkormányzat részéről mindig meghallgatásra találunk. Az önkormányzat pályázati együttműködéssel is segíti a cigányság képviselőit.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliek aránya magas	Munkaerő-piaci programok Felnőttképzés
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozza a munkalehetőségek hiánya.	Szakmai és gyakorlati tudás megszerzésének elősegítése.
Szegénység mérséklése	Adomány-programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Az Országgyűlés elfogadta a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényt majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1. számú táblázat - Gyermekek népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 681	1 529	3 210	52,37%	47,63%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			209	6,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	537	448	985	16,73%	13,96%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	89	72	161	2,77%	2,24%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családba fogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott-jogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer

látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

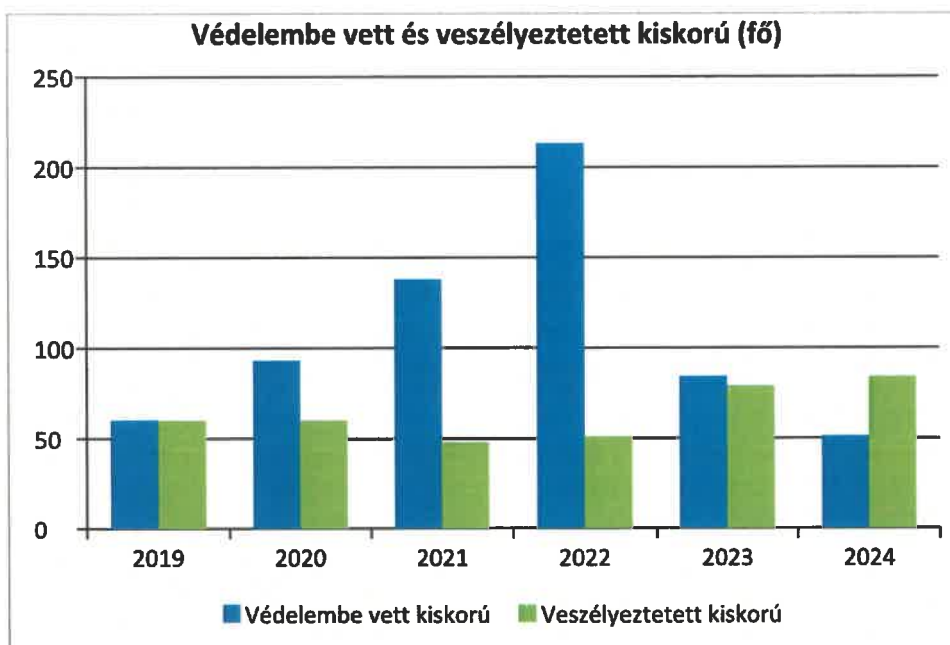
A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	60	60
2020	93	60
2021	138	48
2022	213	51
2023	84	79
2024	51	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

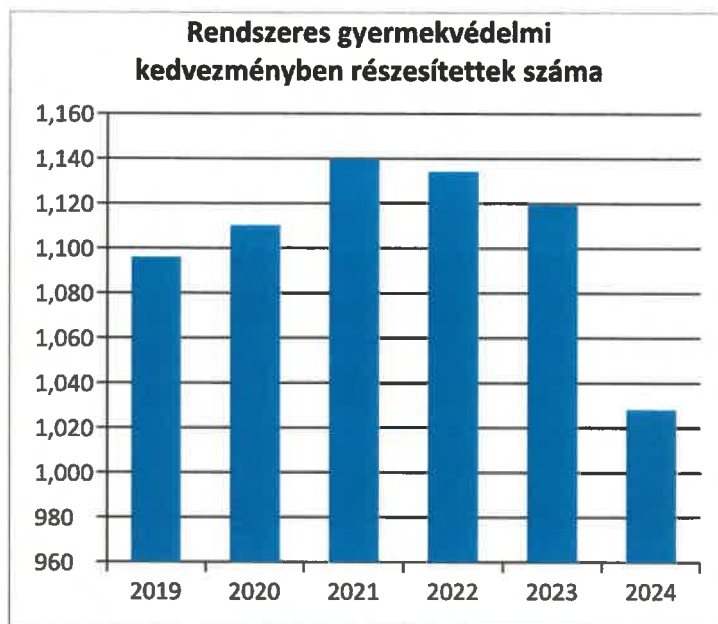

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	1 096
2020	1 110
2021	1 140
2022	1 134
2023	1 119
2024	1 028

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1)).

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

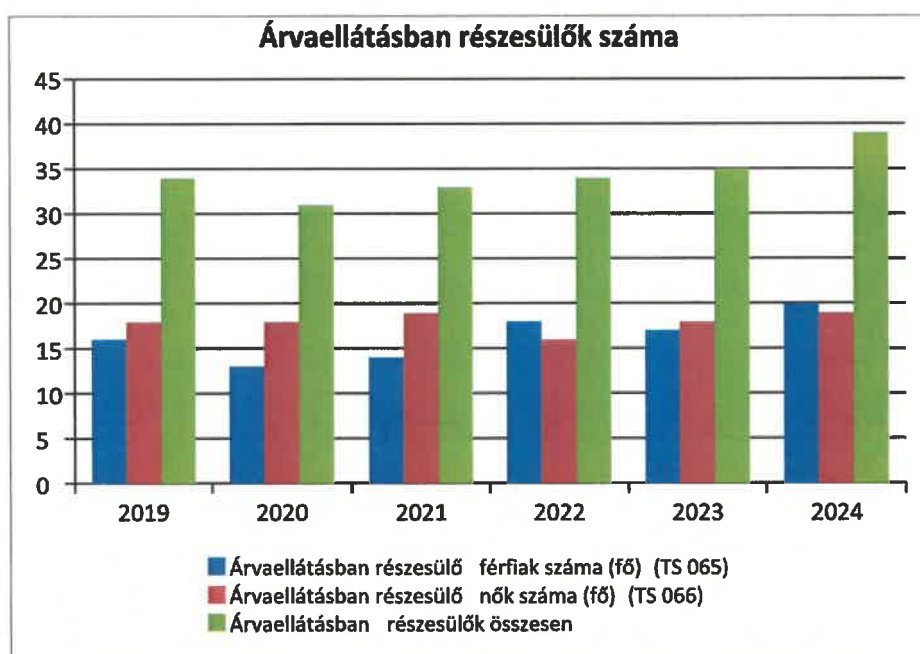
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították.

E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	16	18	34
2020	13	18	31
2021	14	19	33
2022	18	16	34
2023	17	18	35
2024	20	19	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

2013-tól felmenő rendszerben kezdte el a Kormány bevezetni a mindenki számára ingyenes tankönyvellátást az általános iskolákban, ez évtől már az 1-9. osztályig mindenki számára ingyenes a tankönyv, a 9.évfolyamtól pedig a rászorulóknak számára ingyenes.

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

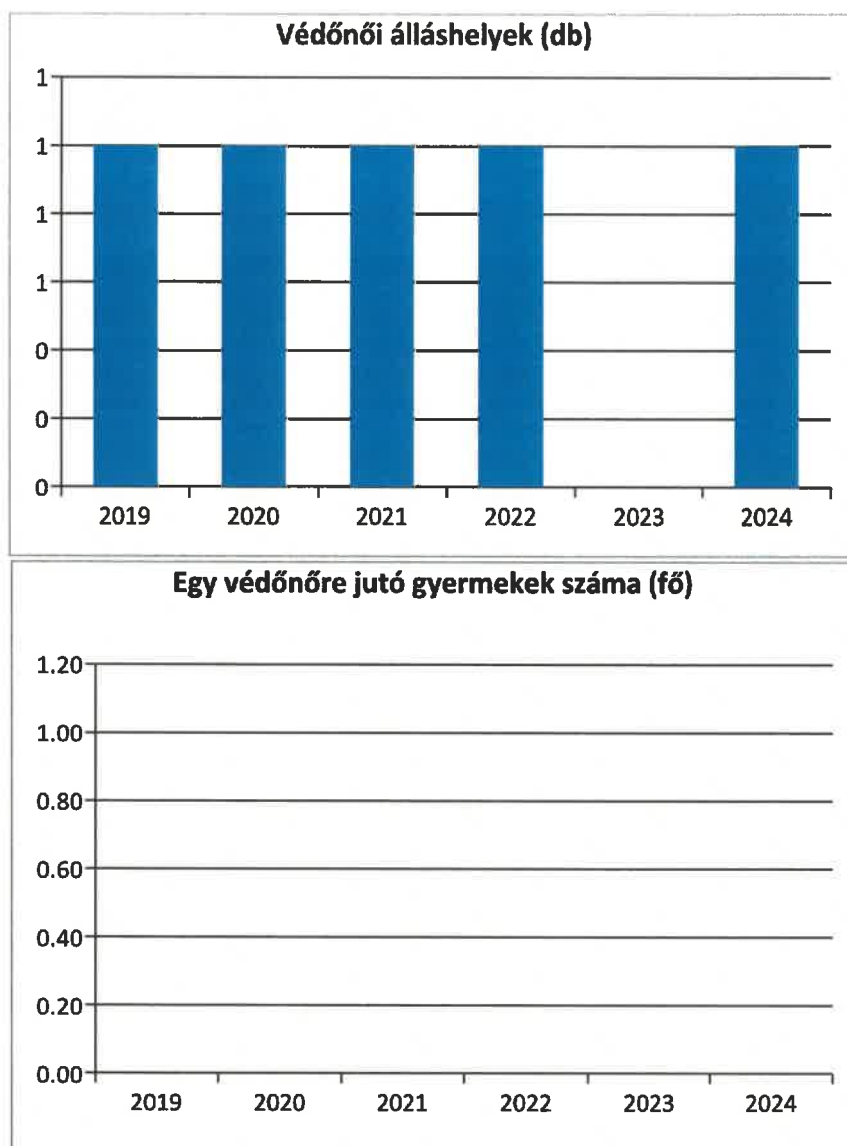
Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

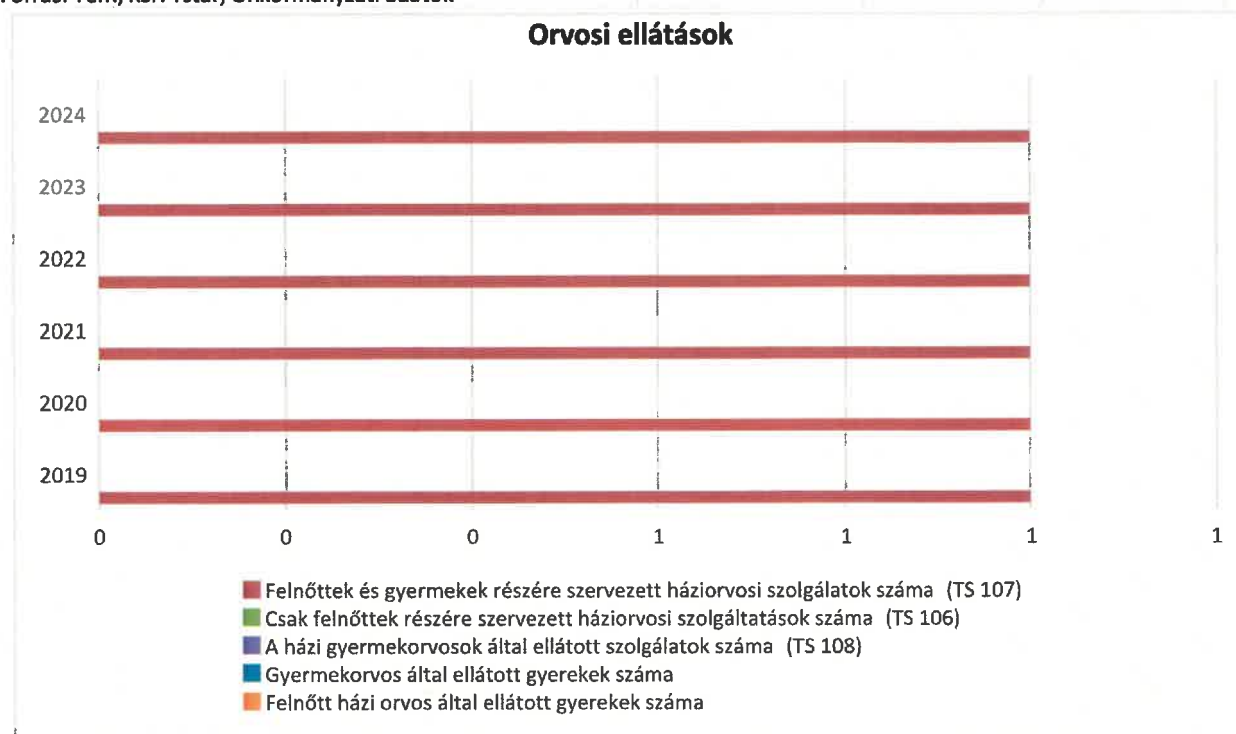

A védőnőre jutó gyermekek száma nagyon magas, a szolgáltatás hatékonyságát csökkentheti, a dolgozó túlterheltségéhez vezethet. Szükséges az egészségügyi szolgáltatók bevonása.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, ha nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről, nem áll rendelkezésre az óvodák fizikai állapotának és költségvetési helyzetének részleteire kiterjedő egységes regiszter, nem lehet pontosan tudni az óvodáskorú gyermekek településközi ingázásának adatait. Ugyancsak nehezítik az ellátáshoz történő hozzáférés minőségének megítélését a már említett, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartásának hiányosságai. Fontos, hogy a szabályozásra is visszavezethetően nem megoldott a speciális fejlesztésre szoruló gyermekek óvodáskor előtti

statisztikai adatainak gyűjtése, azonban törekedni kell arra, hogy ezen adatok helyben rendelkezésre álljanak.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de

felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

- **Gyermekétkeztetés:** Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

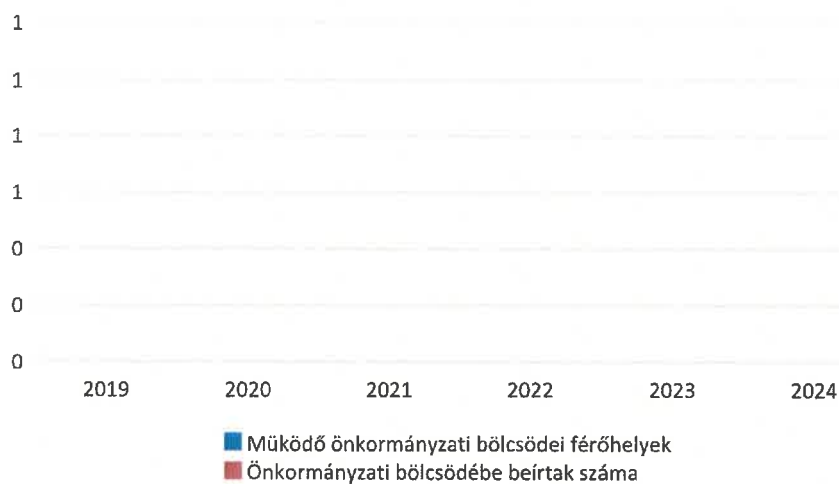
e) gyermekvédelem

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel az 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) alapelveinek és céljainak megvalósulását.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsödei helyek és beírt gyermekek száma

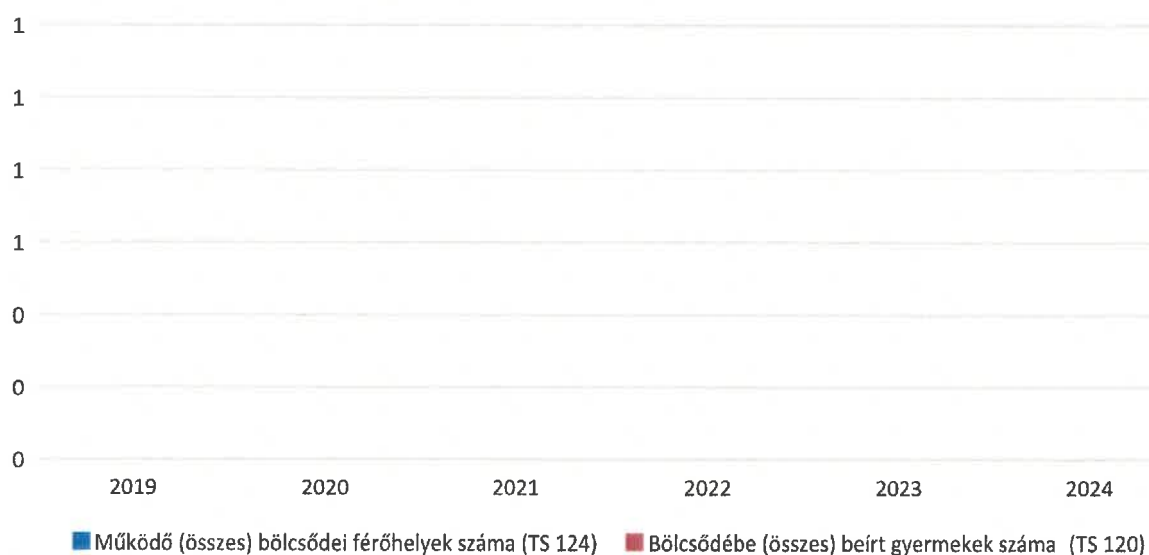

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsödei férőhelyek kihasználtsága

Tiszaburán a kisgyermekes anyukák számára nincs olyan nevelési, oktatási intézmény, vagy napközbeni alternatív gyermek elhelyezési lehetőség, mely segítségükre lehet a napközbeni feladatok elvégzése során.

A családok egymást segítik, valamint a generációk együttélése is a napközbeni felügyelet ellátottságát mutatja, azonban erre intézményes keretek között is meg kell vizsgálni a lehetőségeket.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Tiszaburán nem releváns információ. A családsegítő és gyermekjóléti ellátás jelzőrendszerével valamint a rendőrséggel való együttműködés keretében a krízishelyzetben való intézkedés biztosított.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A fiatalok szabadidejének hasznos eltöltéséhez fontos lenne, hogy az önkormányzat biztosítson részükre olyan helyiséget, ahol megfelelő körülmények között a szabadidős, szünidős programok szervezése megoldott lenne, egyben a bevándorló családoknak ez egy vonzóbb lehetőség. Ennek megvalósítására pályázati lehetőséget keres az önkormányzat, illetve a civil szervezetek is.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről nincsenek információk. A nevelés-oktatási intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek javítását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét szem előtt tartva.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Számos program szabad választás alapján vehető igénybe (pl. ingyenesen délutáni tanórán kívüli foglalkozások, napközi, szakkör), a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek alacsony számban vesznek igénybe, mivel gyakran nem maradnak délutánra az iskolában. Egyes tanórán kívüli programok finanszírozására elsősorban csak pályázatokból van forrás

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló. (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

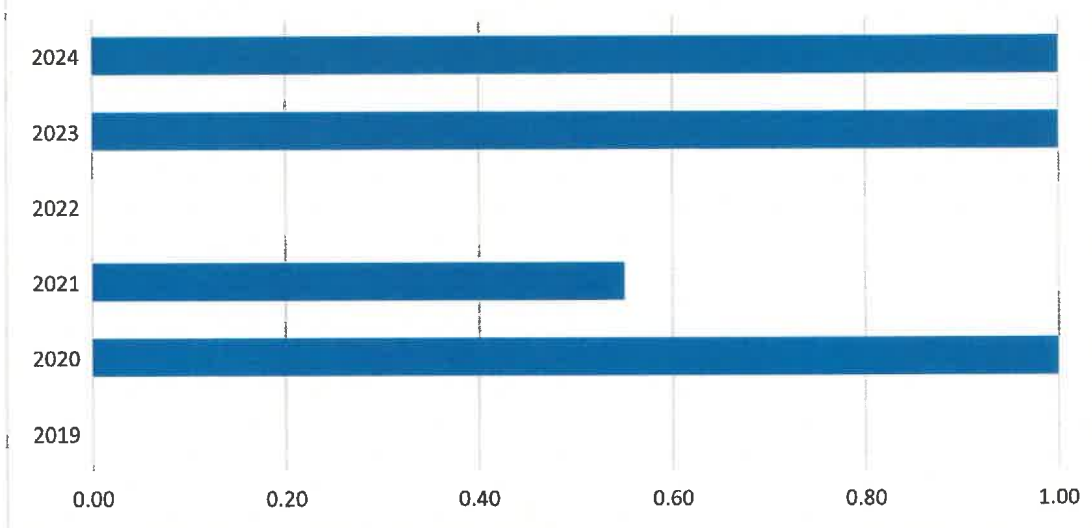
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. Pont).

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	185	0	0,00
2020	193	28	14,51
2021	183	1	0,55
2022	197	0	0,00
2023	171	23	13,45
2024	182	17	9,34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek
aránya az óvodás gyermekeken belül**

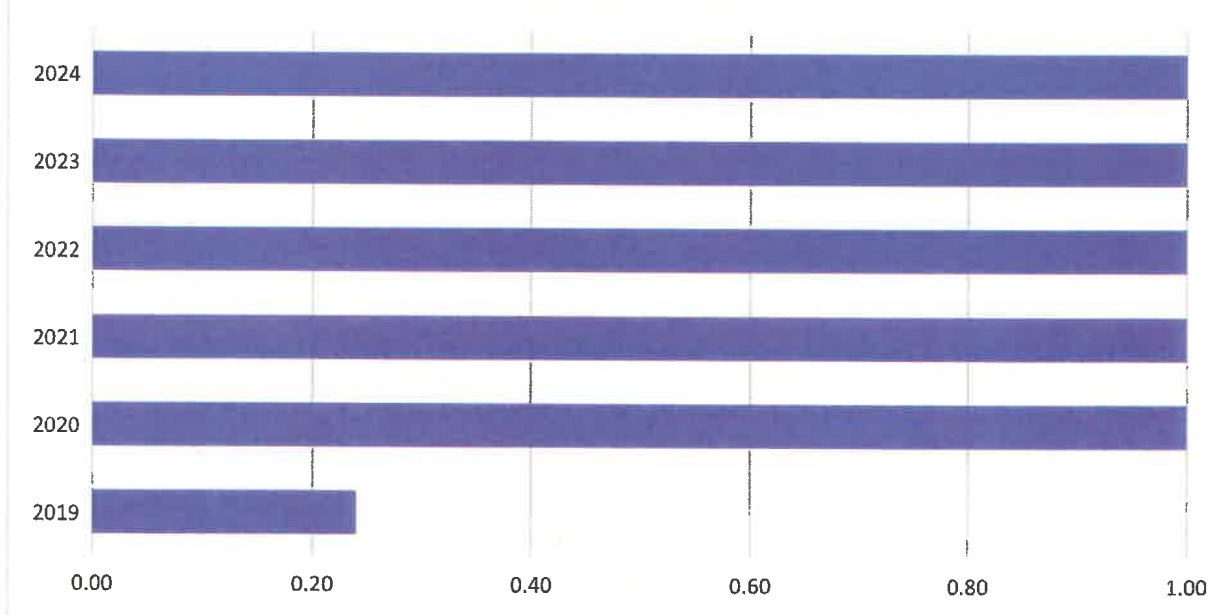

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	1	0,24
2020	n.a.	10	2,33
2021	n.a.	20	4,52
2022	n.a.	16	3,55
2023	n.a.	27	5,83
2024	n.a.	40	8,79

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóik számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	15	1 079
2020	12	1 098
2021	15	1 125
2022	21	1 113
2023	156	963
2024	120	907

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

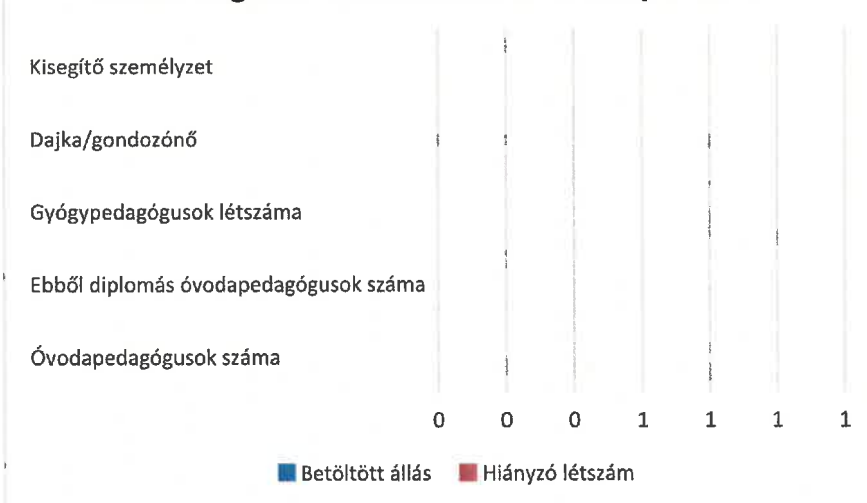
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG

Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

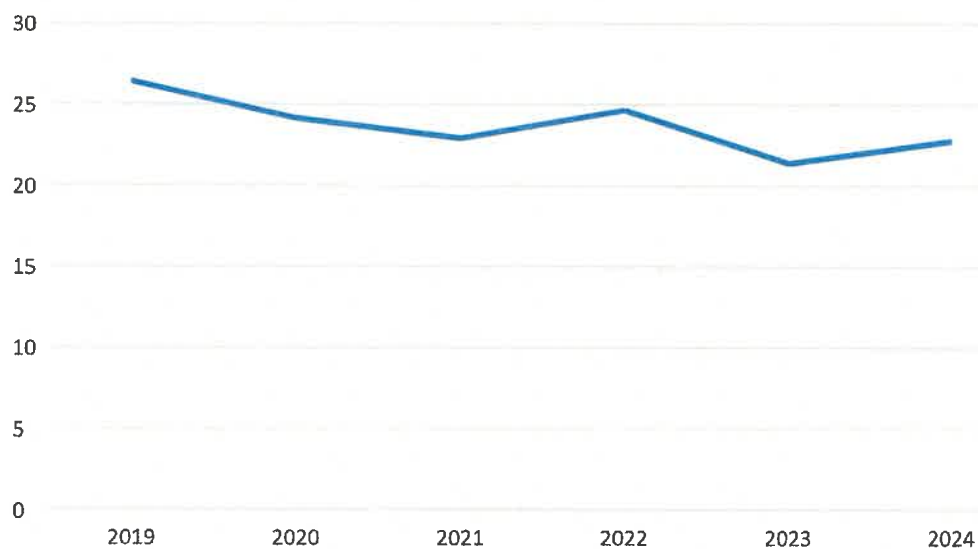
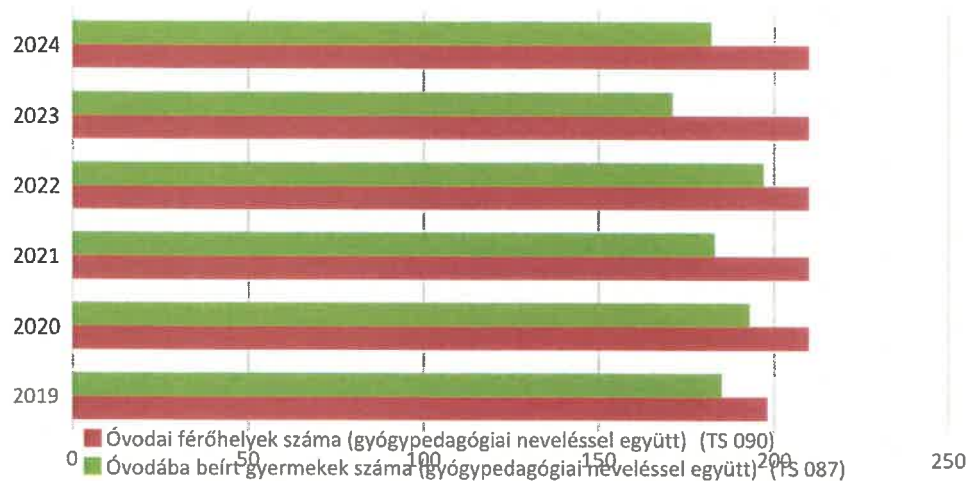
Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	7	198	1	185	0	0	26
2020	n.a.	8	210	1	193	0	0	24
2021	n.a.	8	210	1	183	0	0	23
2022	n.a.	8	210	1	197	0	0	25
2023	n.a.	8	210	1	171	0	0	21
2024	n.a.	8	210	1	182	0	0	23

Forrás: TelIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és

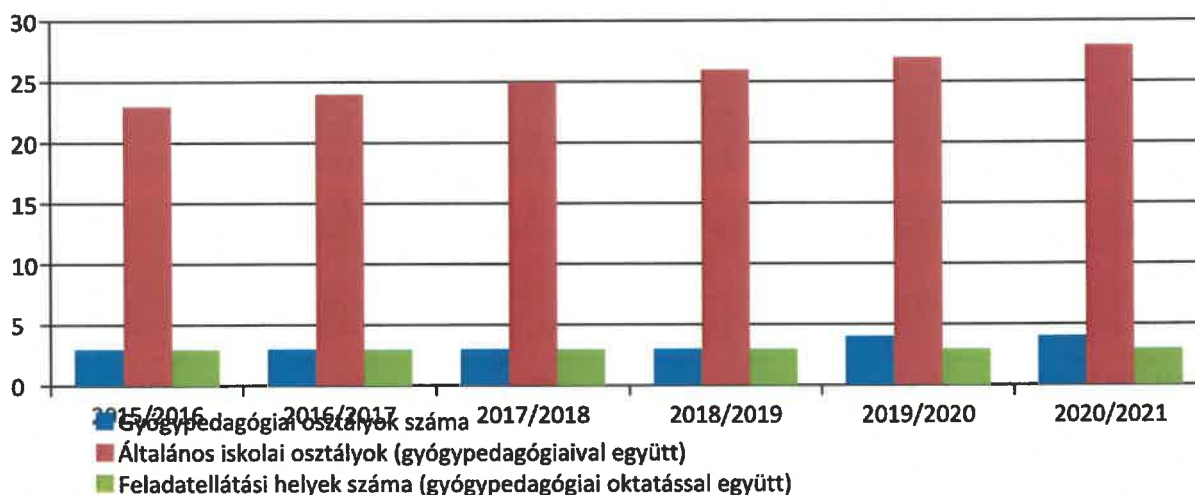
beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	3	23	3	18,04	0,72
2020	3	24	3	17,88	2,80
2021	3	25	3	17,68	3,62
2022	3	26	3	17,35	2,66
2023	4	27	3	17,15	1,51
2024	4	28	3	16,25	2,20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

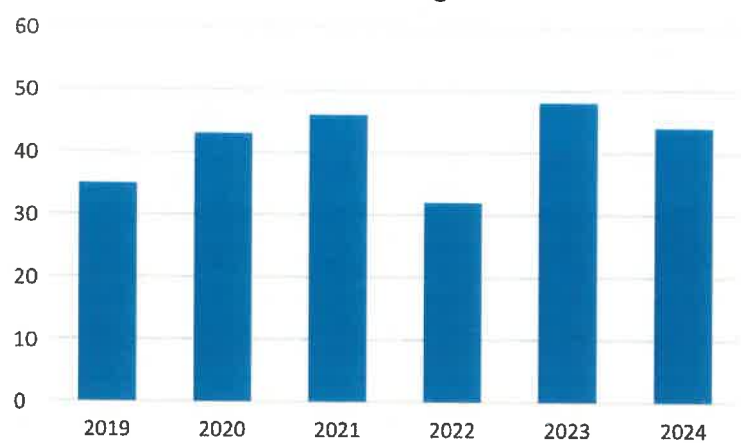

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	35
2020	43
2021	46
2022	32
2023	48
2024	44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

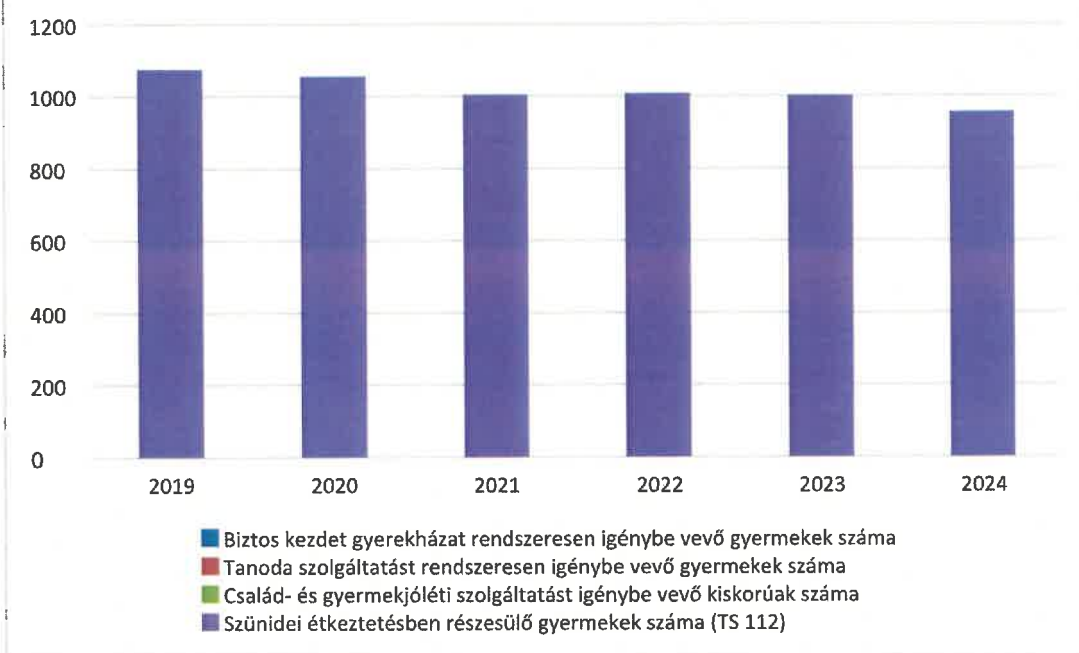
8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	1 077
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1 057
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1 005
2022	n.a.	n.a.	n.a.	1 008
2023	n.a.	n.a.	n.a.	1 002
2024	n.a.	n.a.	n.a.	956

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen nem ismert hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, szegregáció sem fordul elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik, a gyógyszeres kezelés mellett nyugodt, fejlődésüket szolgáló környezetben. Az általános iskolai oktatásban az SNI gyermekek számára elérhető az integrált nevelés és a gyógypedagógiai oktatás. A középiskolai oktatásban integrált oktatás érhető el az SNI gyermekek számára.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HHH igénybevétele	Tájékoztatás, lehetőségek nyújtása
Gyermekek kulturális programokhoz való hozzájárása	Programok szervezése, helyi erőforrások felmérése
Veszélyeztetett gyermekek száma stagnál	Veszélyeztetettség megszüntetése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról, a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

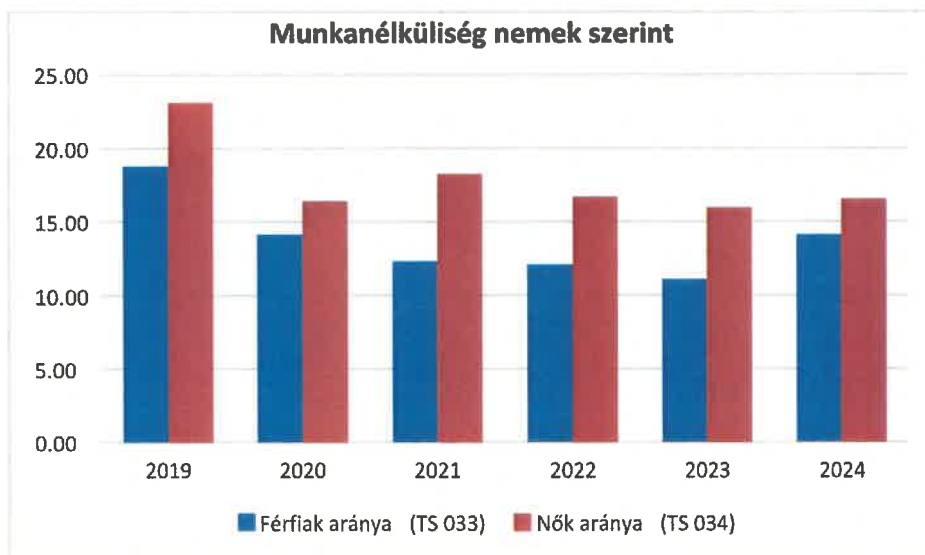
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő

személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség nemek szerint

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	18,79	23,12	20,96%
2020	14,12	16,45	15,29%
2021	12,3	18,29	15,30%
2022	12,07	16,72	14,40%
2023	11,07	15,98	13,53%
2024	14,11	16,58	15,35%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

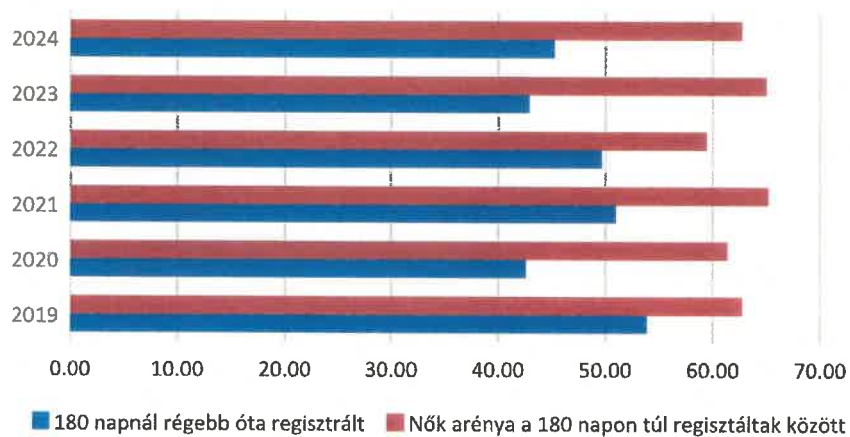

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	53,9	62,72
2020	42,58	61,36
2021	50,97	65,19
2022	49,65	59,44
2023	42,86	64,96
2024	45,22	62,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

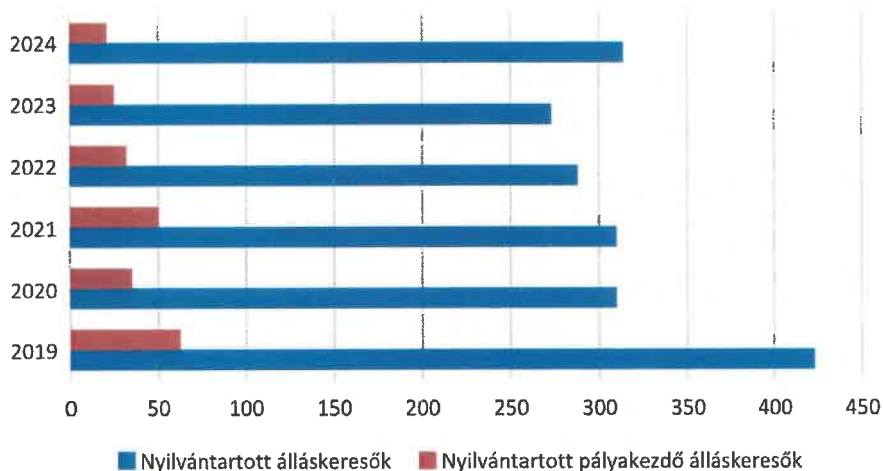
180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	423	62
2020	310	35
2021	310	50
2022	288	32
2023	273	25
2024	314	21

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkavállalók foglalkoztathatósági kompetenciáinak fejlesztése – azaz a lifelong learning programok fokozott figyelmet kell, hogy kapjanak. Az újrakezdők (GYED/GYES/GYET, ápolási díjasok illetve egyéb okok miatt a munkaerő-piacról időszakosan kiszorultak), az alacsony iskolázottságúak, elavult képzettségűek munkaerő-piaci alkalmasságának fejlesztése elengedhetetlen. Ez nemcsak szakképzést jelent.

2012 júliusában indult a „Nő az esély” – ezer roma nő képzése (TÁMOP 5.3.1.B-1) elnevezésű kiemelt program, amely 1000 roma nő szociális és gyermekjóléti szakmákra való képzését és foglalkoztatását tűzte ki céljául. A program általános céljai között szerepel a foglalkoztathatóság

növelése, a társadalmi integráció, illetve a roma nők társadalmi foglalkoztatásának és befogadásának javítása. A program céljai közé tartozik a roma nők szociális és gyermekjóléti szakmákra való képzése, szociális és gyermekjóléti intézményekben való foglalkoztatása, közösségmérése, illetve közösségfejlesztése, komplex felmérése és felzárkóztatása.

A célcsoport tájékoztatása megtörtént.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az elhelyezkedéshez az adott munkakör betöltésére a legalkalmasabb személyeket veszik fel a munkáltatók. A munkaerő piacon az alacsony végzettségűek gyakran nem kapnak munkát, esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódhat.

A munkaerő-piaci igények felmérése után a nők számára munkaügyi reintegrációs képzési és átképzési programok szervezésén, vagy képzésbe való integrálásán keresztül vezethet út a tartós foglalkoztatottság irányába.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

E célok megvalósulásához szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan önkormányzati programok szervezésére van szükség, amely a GYES lejártaát követően segíti a visszatérést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is. A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

2017-től a családi napközis családi bölcsőde néven működhetnek tovább és kizárólag 3 év alatti gyermekek ellátásával foglalkozhatnak. 2017-től a megszokott bölcsődei rendszer mellett három új bölcsődétípus lesz: mini-, munkahelyi, és családi bölcsőde. A jelenlegi szabályozás alapján a tízezer főnél nagyobb településeken kötelező bölcsőde működtetése. Ez 2017-től azzal módosulna, hogy köteles lesz a bölcsődei ellátás biztosítására az a település is, ahol tízezernél kevesebben élnek, de legalább 5 gyermeknek szüksége van az ellátásra, illetve a településen 40-nél több 2 éven aluli gyermek él. Az ilyen településeknek 2019-ig kell eleget tenniük a kötelezettségnek.

Biztos Kezdet gyerekház program

Biztos Kezdet program alap gondolata az esélyek megteremtése, illetve a képességek kibontakoztatásának biztosítása. Prevenációs program, amelynek segítségével reális lehetőség nyílik az eltérő élethelyzetből induló gyermekek számára a lehető legkorábban történő probléma felismerésre, a korai, célzott képesség fejlesztésre, a nagyon korán jelentkező hátrányok mérséklésére, a lemaradás, kirekesztődés elkerülésére. A helyi Biztos Kezdet programok a fenti célok elérése érdekében szervezik meg a helyi szükségletektől függően, a helyi szakemberek és szülők együttműködésével a szolgáltatásokat, ill. azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A program prioritásai:

A hátrányos helyzetű kistérségekben, településeken és településrészekben, a 0-5 éves gyereket nevelő hátrányos helyzetű családok felkutatása és a programba történő bevonása. A szolgáltatáshiányos településeken és településrészekben a Gyerekházak létrehozásával.

kell elősegíteni a szolgáltatások minimum tárgyi feltételeinek megteremtését, és a szükséges szakemberek elérhetőségének biztosítását.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenációs szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti,

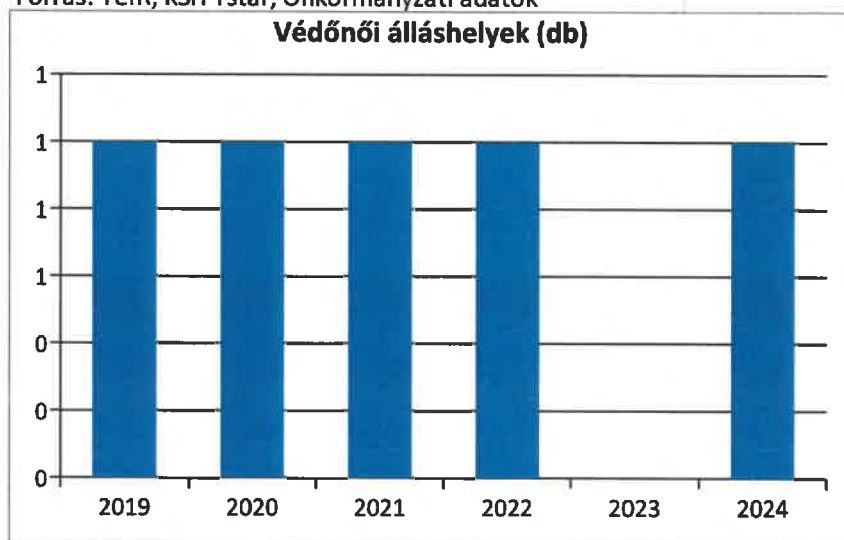
feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁴

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

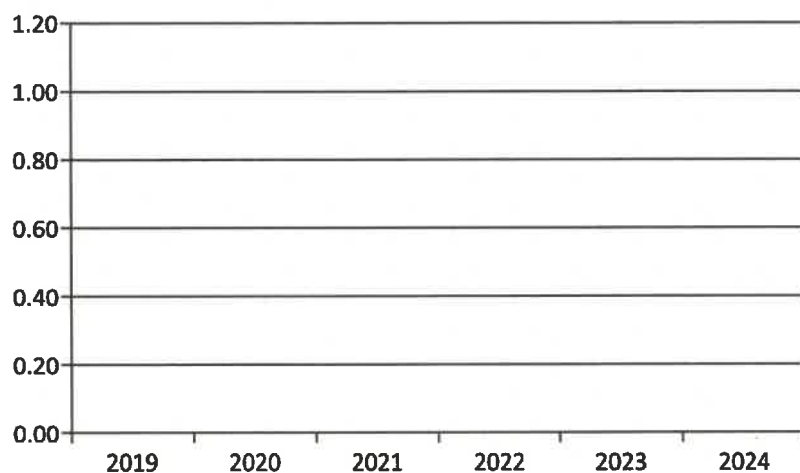
5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

⁴ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

Egy védőnőre jutó gyermekek száma (fő)

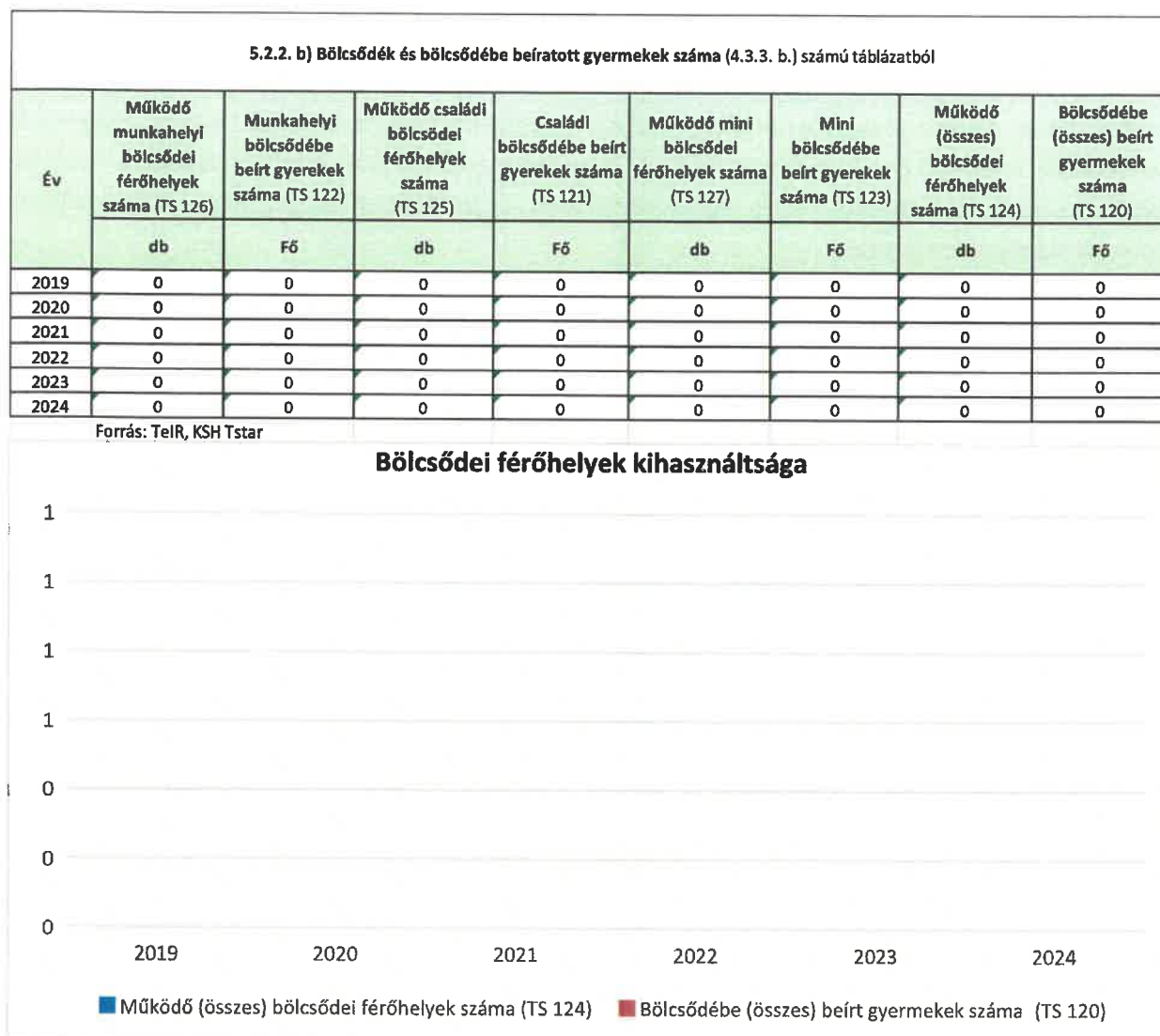
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban.

A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülő korban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal kerül sor ilyen jellegű oktatásra.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. Ezek a problémák jó része a családban marad. A szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a nevelési tanácsadók, a rendőri tevékenység egyre jobban összehangolt munkája eredményeként, a védelmi jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nincs információ a krízishelyzetbe kerülő családok számáról, arról, hogy az igénybe vehető szolgáltatások kapacitása megfelel –e a szükségleteknek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepvállalása Tiszaburán megbecsülésnek övend, az Önkormányzati dolgozók és a különböző intézményekben, valamint a civil szférában is jelentős a hölgyek részvétele. Ilyen szempontból hátrányos megkülönböztetésről nem beszélhetünk Tiszaburán.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten is érintik a társadalmi problémák pl. munkanélküliség, bezártság érzés, magányosság, főleg a külterületeken élőkét. Különböző nők számára induló programokkal a közösségi életbe az aktív korú lakosságot jobban be lehetne vonni, pl: női torna megjelenésével a településen. Az önszerveződő csoportok létrejöttét az önkormányzat technikai feltételek biztosításával támogatja.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes nők helyzetének javítása	Intézményes gyermekelhelyezés lehetőségeinek vizsgálata
Krízisállapotok vizsgálata- Adathiány: Kevés a konkrét információ, további információgyűjtés szükséges	Adatbázis létrehozása
Önszerveződő csoportok hiánya	Aktorok felkutatása, szükségletfelmérés
Nők átképzési lehetőségei a munkaerő-piac igényeinek megfelelően	Képzési lehetőségek feltérképezése, igénybe vétele

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

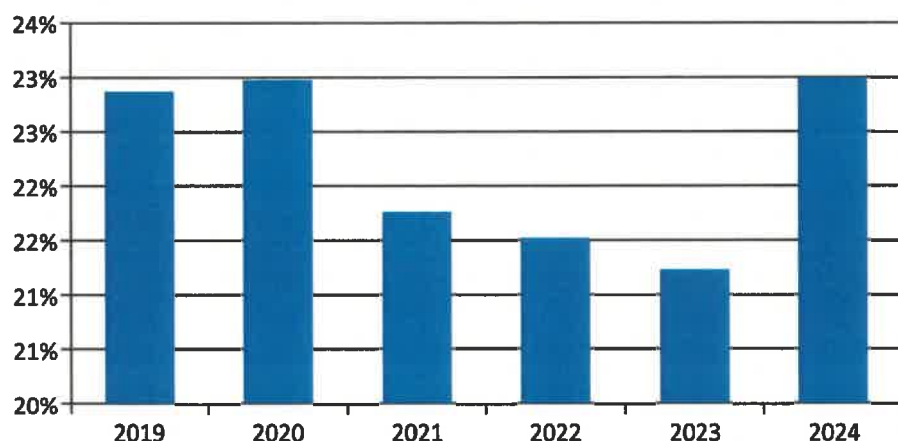
A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	220	962	22,87%
2020	221	962	22,97%
2021	215	988	21,76%
2022	212	985	21,52%
2023	211	994	21,23%
2024	221	961	23,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

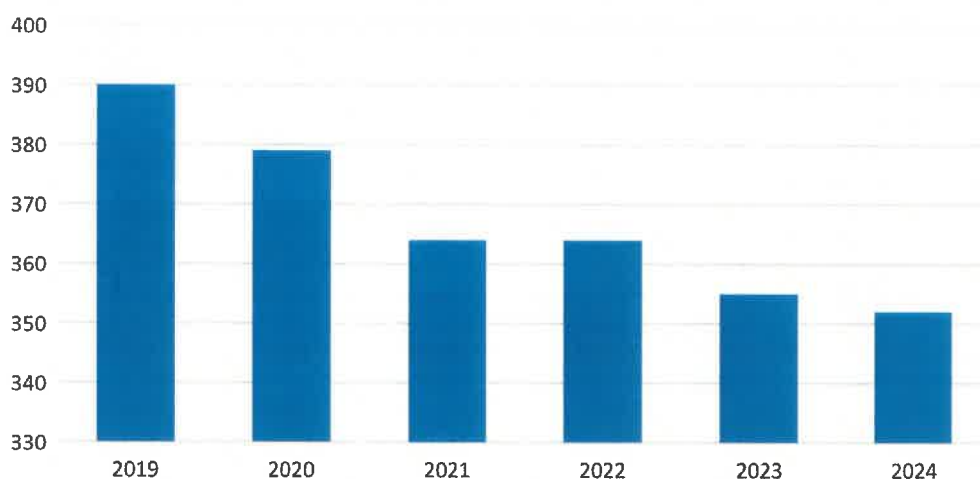

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

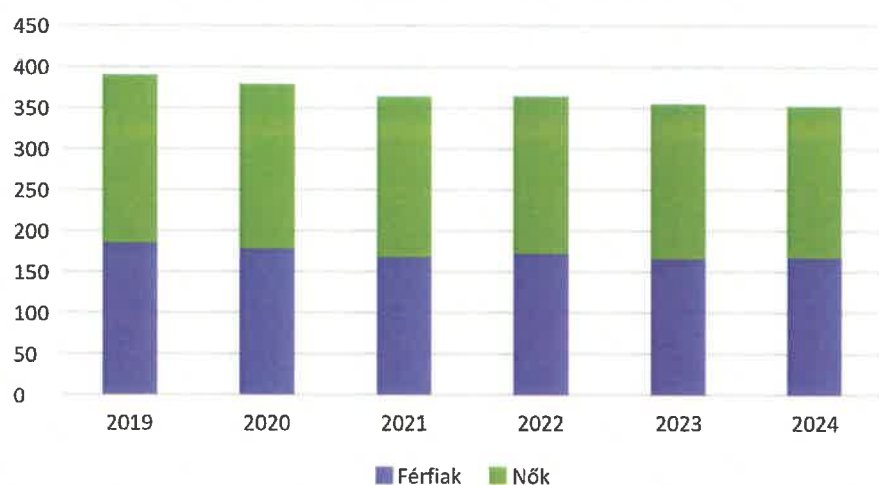
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	186	204	390
2020	179	200	379
2021	169	195	364
2022	173	191	364
2023	167	188	355
2024	168	184	352

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok száma

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

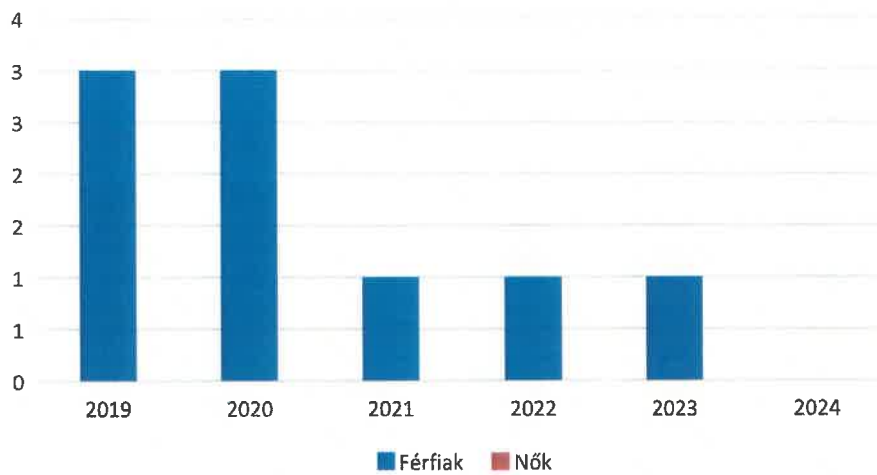

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

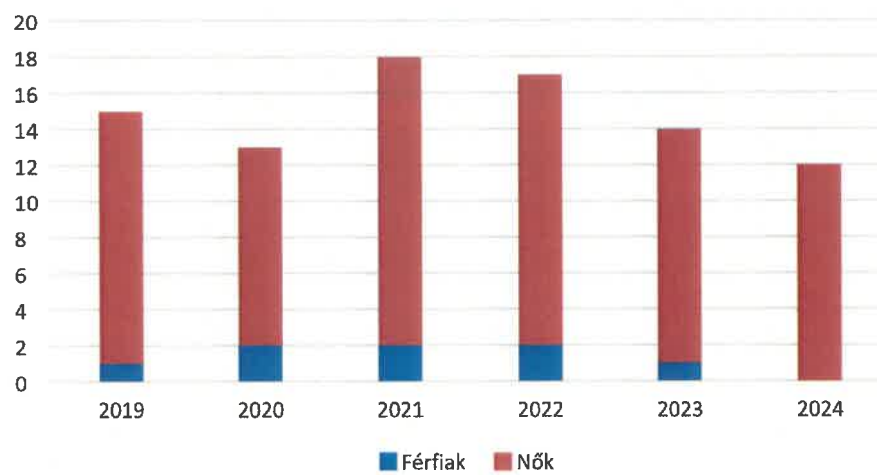
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	3	0	92	107	1	14	4
2020	3	0	87	103	2	11	5
2021	1	0	83	93	2	16	5
2022	1	0	80	93	2	15	5
2023	1	0	80	89	1	13	6
2024	0	0	86	88	0	12	7

Forrás: TelR, KSH Tstar

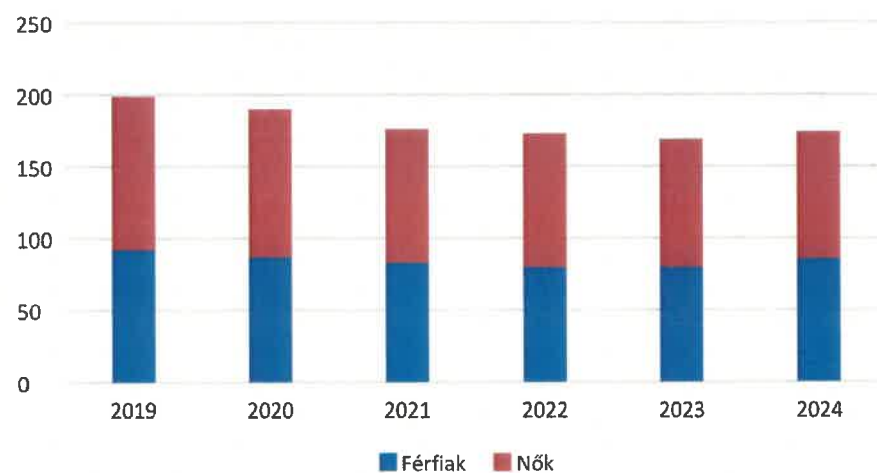
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelem kiegészítő tevékenységet, de munkaerő-piacon erre esély nincs. A munkáltatók az elavult szakmai tudással rendelkező munkaerőt már nem kívánja beiskolázni.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
A térségben és a településen nyugdíjasok tovább foglalkoztatása elenyésző, mivel a fiatalabb korosztályt alkalmazzák a munkáltatók, bár szakképzettségüknek megfelelő munkahely részükre sincs.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	423	310	310	288	273	314
41-45 év (TS 042)	Fő	53	31	29	37	39	33
	%	12,53%	10,00%	9,35%	12,85%	14,29%	10,51%
46-50 év (TS 043)	Fő	44	34	25	27	29	29
	%	10,40%	10,97%	8,06%	9,38%	10,62%	9,24%
51-55 év (TS 044)	Fő	35	16	33	23	24	32
	%	8,27%	5,16%	10,65%	7,99%	8,79%	10,19%
56-60 év (TS 045)	Fő	25	15	24	26	22	25
	%	5,91%	4,84%	7,74%	9,03%	8,06%	7,96%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	26	24	33	30	29	28
	%	6,15%	7,74%	10,65%	10,42%	10,62%	8,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

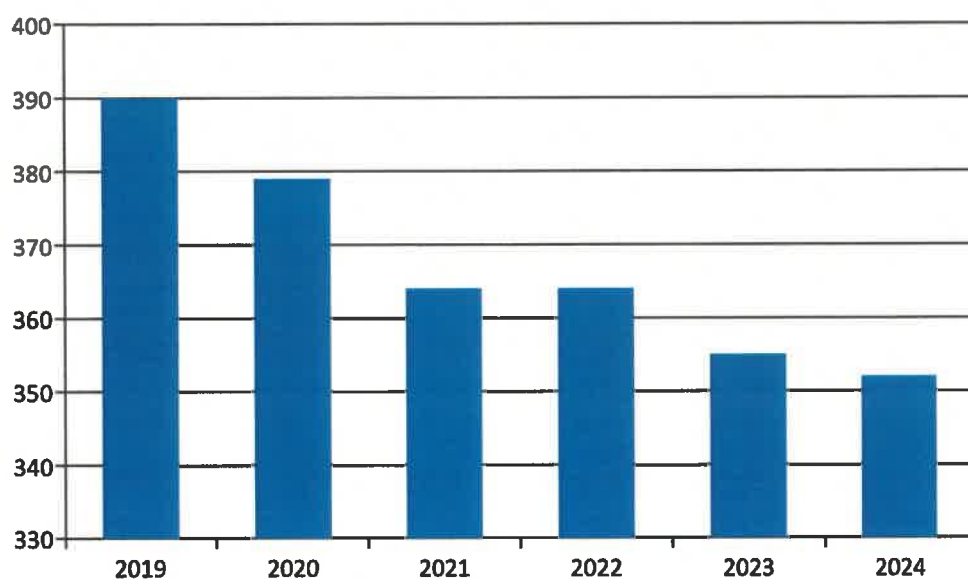
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	186	204	390
2020	179	200	379
2021	169	195	364
2022	173	191	364
2023	167	188	355
2024	168	184	352

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok száma (fő)

Időskorúak járadéka

A megélhetést biztosító, jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

2012. december 31-i a települési jegyző állapította meg a jogosultságot, ezt követően pedig járási hatáskör lett.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük

fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodunk, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az étkeztetés biztosítása minden települési önkormányzat kötelező feladata.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás az étkeztetés mellett az egyik legfontosabb alapszolgáltatás, amelyet minden települési önkormányzatnak kötelezően biztosítani kell. A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakóközösségében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően az intézményvezetőnek vizsgálni kell a gondozási szükségletet, melynek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi négy órában kell nyújtani.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A saját otthonokban élő az egészségügyi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászorulóknak a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek, elhárítások céljából nyújt ellátását. Segélyhívás esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő, haladéktalan megjelenése szükséges. Ez a szolgáltatás nagyobb biztonságot nyújt, különösen a külterületen élő lakosok számára.

Családsegítés

A családsegítés feladata a szociális és mentális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízis helyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, krízishelyzetek megelőzése, valamint megszüntetésének elősegítése. A családsegítő szolgálat családgondozói feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez. A településen a szolgáltatást 2012. évben sokan vették igénybe (pl: életvitellel kapcsolatos probléma, anyagi probléma, ügyintézésben való segítségnyújtás, információ nyújtás).

Nappali ellátás

Olyan alapszolgáltatás, mely lehetőséget biztosít napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére nincs Tiszaburán, civil kezdeményezések vannak az idősek napközbeni tartózkodási lehetőségeinek biztosítására.

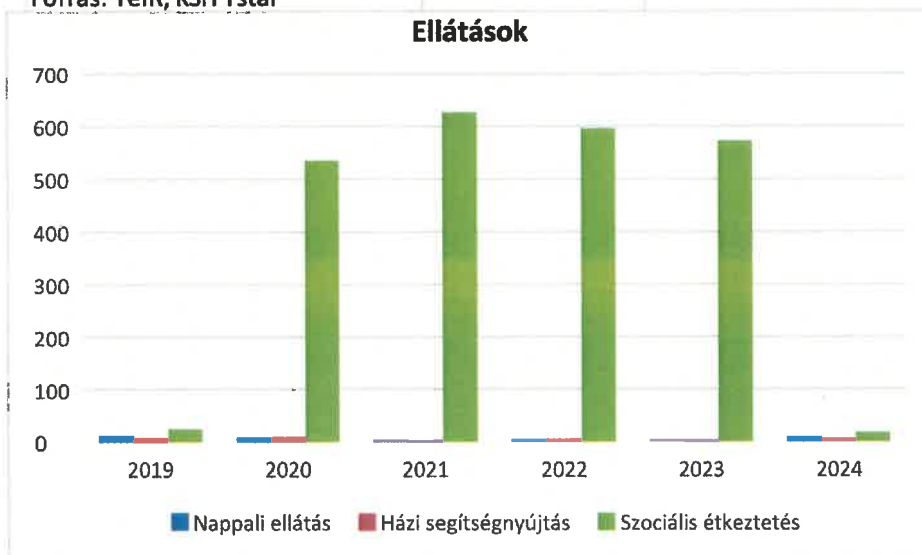
c) idősek informatikai jártassága

Nincs erre vonatkozó felmérés.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
	0	11	8	25
	1	8	9	536
	5	4	4	628
	2	4	6	597
	1	3	4	573
	1	8	6	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az alábbi alapelvek mentén kell összeállítani a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, székletartási problémák)).

- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-Időseknek nyújtott programok száma kevés	Lehetőségek kiaknázása, szervezés, pályázat
Egészségi állapot romlás, szűrések nehezen való elérése, szakorvos hiánya a településen	Szűrővizsgálatok könnyebb elérhetőségének szervezése, településre hozása, egészségmegőrzés, életmódváltás szervezése
Az idősebb, de még aktív korú – nyugdíjkorhatárhoz közelálló - korosztály munkaerő-piaci esélyei rosszak.	Foglalkoztatás - védett munkák

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

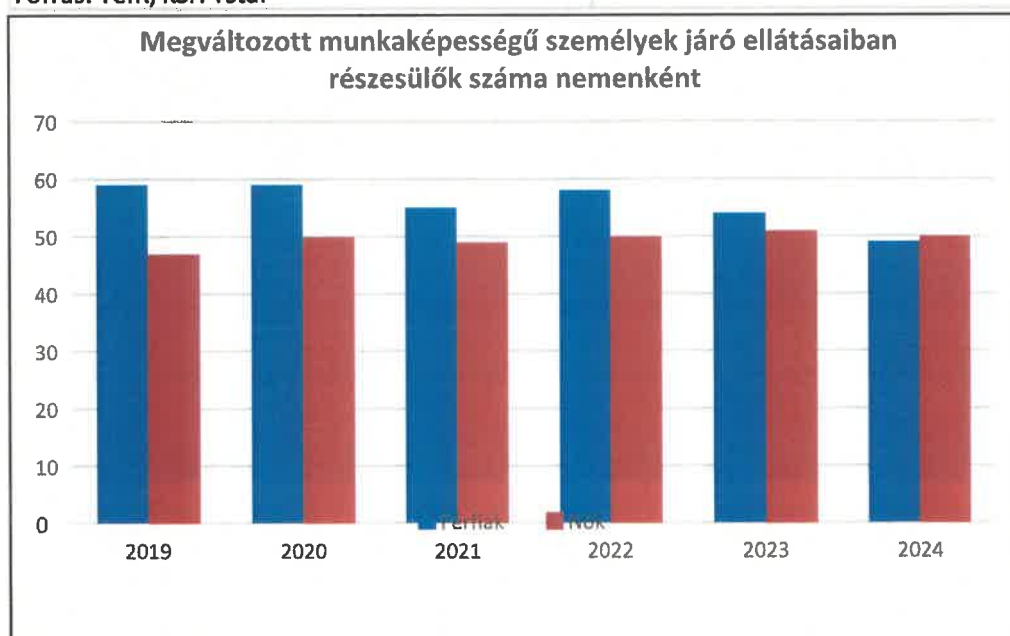
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	59	47	106
2020	59	50	109
2021	55	49	104
2022	58	50	108
2023	54	51	105
2024	49	50	99

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,

b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs ilyen.

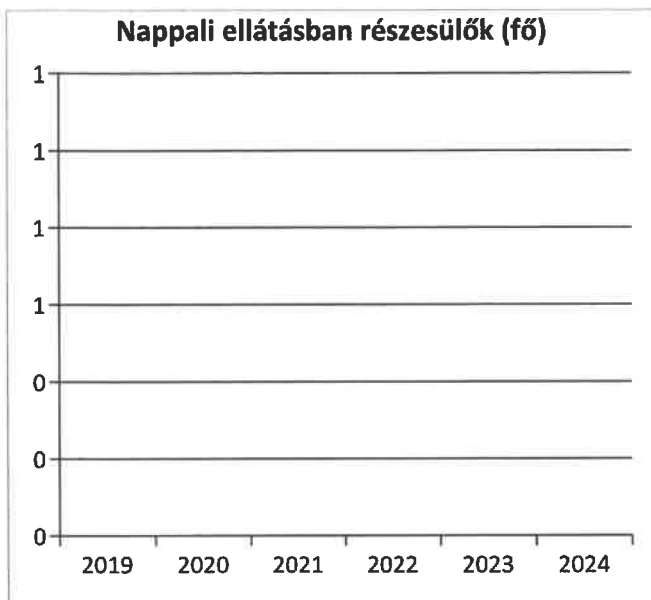
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A nappali ellátás saját lakókörnyezetben élő, fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkeztetést, segít az önálló életvitelben és társadalmi szerepek gyakorlásában.

A településen személyes gondoskodást nyújtó ellátás nem került bevezetésre, viszont fogyatékosokat támogató egyesület tevékenykedik. A házi segítségnyújtás keretein belül nem maradnak ellátatlanok ezen személyek.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
	0
	0
	0
	0
	0
	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

- **Fogyatékosági támogatás:** A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- **Rokkantsági járadék:** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.
- **Parkolási igazolvány:** Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 - aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2)).

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (<http://fszk.hu/mjp/tolmacsszolgaltatok-elерhetosegei.pdf>), a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei (<http://www.efoesz.hu/index.php?m=text&id=2>), a speciális eszközkölcsozónzők (<http://www.blissalapitvany.hu/kolcsonozheto-eszkozok>).

Célszerű lenne az önkormányzat érintett munkatársainak bekapcsolódása olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az Emberi Erőforrások Minisztériuma által támogatott és az FSZK Nonprofit Kft. képzései (www.fszk.hu).

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §).

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11.§).

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra

létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13.§).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló-gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.-20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasolt számukra, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz (<http://nrszh.kormany.hu/>), továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra érválaszthatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasolt, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!” elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

A felsorolt területek jogszabályi keretbe foglalja a fogyatékkal élők jogait. Az alábbi pontokban megadottak szerint szükséges szövegesen is kifejteni, hogy az önkormányzat miként tudja a fogyatékkal élők jogait a településen biztosítani.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettség

A településen a közintézmények bejutásának akadálymentesítése nagyrészt megoldott, bár az intézmények megközelítése a sérültek részére nehézséget okoz. Sürgető feladat az önkormányzat

számára a járdák, utak parkolók problémájának megoldása, mert nem elég a bejutás feltételét megteremteni, ha az eljutás akadályokba ütközik. Ezzel egyenlő esélyt kíván biztosítani a fogyatékkal élők számára is a település.

A jövőben, a középületekben való akadálymentes bejutás biztosítása mellett fontos az épületen belüli fizikai, kommunikációs, infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása a közintézményekben.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Közszolgáltató intézmények épületeinek nagyobb hányada már fizikailag akadálymentesített, ezzel ellentétben a lakóépületek fizikai akadálymentesítése csak minimális számban megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Jogszába írja elő az akadálymentesítettséget, amelynek betarttatása nehéz feladat. Pályázati kereteken belül az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Javasolt áttekinteni a helyi településrendezési-építésügyi szabályozást annak érdekében, hogy az akadálymentesség szempontjai minél biztosabban érvényesülhessenek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Speciális közlekedési megoldás a település teljes területén nincs, a buszvárók az alacsony padlós buszokhoz igazítottak, illetve kialakításuk jövőbeni cél.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem rendelkezünk erre vonatkozó adatokkal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közüntézmények előtti utak, járdák, közterek alkalmassá tétele a fogyatékkal élők számára.	Közterek, járdák, utak akadálymentesítése
Közüntézményeken belüli tájékozódás biztosítása valamennyi fogyatékkal élő személy számára.	Minden közüntézményben a kommunikációs, infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Tiszabura községben a rendezvények lehetőséget biztosítanak a település lakosságának arra, hogy minél szélesebb körben, minden társadalmi réteget és korcsoportot érintve a települési identitástudat folyamatosan erősödjön. A rendezvények lehetőséget biztosítanak a polgárok számára a közvetlen kapcsolatteremtésre, széleskörű kommunikációra, mely lehetőségként hordozza magában a tervben szereplő problémakörök hatékonyabb megoldását (társadalmi probléma, a lakosok általi közvetlen reagálás).

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Civil szervezetek Tiszaburán:

Fiatal Romák Országos Szövetsége

5235 Tiszabura, Ady endre út 4.

"Pusztataskonyi Kápolna Felújításáért" Közalapítvány

5236 Tiszabura, Kossuth u.52.

"Recsky Klára" Pedagógus Alapítvány (felszámolás alatt)

5235 Tiszabura, Kossuth út 62

Tiszaburai Polgárőr Egyesület

Tiszabura, Kossuth u.52.

Tiszabura Műemlék Templomáért (felszámolás alatt)

Tiszabura, Kossuth u.52.

Tiszaburai Sportegyesület

5235 Tiszabura, Kossuth L.u.64.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Tiszabura a környező településekkel jó kapcsolatot ápol, különböző programokat közös szervezés keretében valósítanak meg.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi önkormányzattal napi szintű a kapcsolat, az Önkormányzat rendezvényein és programjain rendszeresen képviseltetik magukat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tiszaburán a civil szervezetek rendezvényeiken, programjaikon az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés elvének szem előtt tartásával szervezik és tervezik meg aktuális összejöveteleiket.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Segítenek megvalósítani a munkavállalók rehabilitációját, habilitációját, amely lehetőséget biztosít a munkavállalók nyílt munkaerőpiacra történő visszajutására, valamint az egészségi állapotuk fenntartására, javulására.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába:

Az állami és önkormányzati intézmények, civil szervezetek, partnerek bevonásával került sor az esélyegyenlőségi program elkészítésére.

- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása:

Az esélyegyenlőségi Fórum létrejöttével a helyi esélyegyenlőségi program egyeztetésére személyes megbeszélés útján, valamint telefonon került sor.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	1. Tartós munkanélküliek aránya magas a nő körében 2. A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. 3: A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozza a munkalehetőségek hiánya. 4. Szegénység mérséklése	1, Munkaerő-piaci programok Felnőttképzés 2. Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. 3. Szakmai és gyakorlati tudás megszerzésének elősegítése 4. Adomány-programok
Gyermekek	1. HHH igénybevétele 2. Gyermekek kulturális programokhoz való hozzájutása 3. Veszélyeztetett gyermekek száma stagnál	1. Tájékoztatás, lehetőségek nyújtása 2. Programok szervezése, helyi erőforrások felmérése 3. Veszélyeztetettség megszüntetése
Idősek	1. Időseknek nyújtott programok száma kevés 2. Egészségi állapot romlás, szűrések nehezen való elérése, szakorvos hiánya a településen 3. Az idősebb, de még aktív korú – nyugdíjkorhatárhoz közelálló - korosztály munkaerő-piaci esélyei rosszak.	1. Lehetőségek kiaknázása, szervezés, pályázat 2. Szűrővizsgálatok könnyebb elérhetőségének szervezése, településre hozása, egészségmegőrzés, életmódváltás szervezése 3. Foglalkoztatás - védett munkák
Nők	1. Kisgyermekes nők helyzetének javítása 2. Krízisállapotok vizsgálata- Adathiány: Kevés a konkrét információ, további információgyűjtés szükséges 3. Önszerveződő csoportok hiánya	1. Intézményes gyermekelhelyezés lehetőségeinek vizsgálata 2. Adatbázis létrehozása 3. Aktorok felkutatása, szükségletfelmérés 4. Képzési lehetőségek eljuttatása

	4. Nők átképzési lehetőségei a munkaerő-piac igényeinek megfelelően	
Fogyatékkal élők	1. Közintézmények előtti utak, járdák, közterek alkalmassá tétele a fogyatékkal élők számára. 2. Közintézményeken belüli tájékozódás biztosítása valamennyi fogyatékkal élő személy számára.	1. Közterek, járdák, utak akadálymentesítése 2. Minden közintézményben a kommunikációs, infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Van Munka! Szakmai gyakorlat	Önkormányzat
Gyermekek	Veszélyben Esélyt a gyermekeknek! Szép gyermekkor	Önkormányzat
Idősek	„Öreg ember nem vén ember...” Egészség-ügy	Önkormányzat
Nők	Bölcső Ne bánts!d!	Önkormányzat
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés folyamatban Infokommunikációs akadálymentesítés	Önkormányzat

Jövőképünk

Fontos számunka a település minden polgára, akinek a családjában általában él valamelyik célcsoport tagja.

Olyan településen kívánunk élni, ahol nem jellemző a tartós munkanélküliség, minimálisra csökkenthető a külterületi lakosok közlekedésének hátránya, ezzel javulhat a mélyszegénységben élő családok helyzete is, szem előtt tartva a lakosok különböző rétegei esélyegyenlőségének biztosítását.

Kiemelt területnek tartjuk a település népességmegtartó erejének növelését. Kiterjedt szociális hálót működtetünk, külön figyelmet fordítva az ide települő gyermekes családokra.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük az idősök romló egészségi állapotát, lehetőséget biztosítva a szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a kisgyermekes, krízishelyzetbe került nők helyzetének javítását.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékkal élők megközelíthessék, elérhessék a helyi közintézményeket, és ott fogyatékoságuknak megfelelően tájékozódhassanak

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Mélyszegénységben élők 1:

A	Intézkedés címe:	VAN MUNKA!
B	Feltárt probléma megnevezése	Tartós munkanélküliek száma magas, probléma a munkanélküliség.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Célcsoport elérése, problématerkép elkészítése, helyi foglalkoztatók bevonása, foglalkoztatási lehetőségek, pályázatok figyelése, Közép: Foglalkoztatás érdekében tett erőfeszítések, pályázatírás, közmunkaprogram működtetése, forráslehívás, képzési, átképzési lehetőségek a településen. Hosszú: tartós munkanélküliek számának csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Szükséglet és igényfelmérés 2. Eszköz és erőforrás felmérés 3. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal – közfoglalkoztatás, képzés 4. Munkaerő-piaci integráció elősegítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: Célcsoport elérése legalább 90 %-ban. Közép: A Járási Hivatallal és a MMSZE-tel együttműködve képzési lehetőségek biztosítása helyben és helyi közmunkaprogram spektrum bővítése. Hosszú: Foglalkoztatás fenntartása, önfoglalkoztatás- egyéni vállalkozás beindítása, munkavállalás Tiszaburán kívül.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Mélyszegénységben élők 2:

A	Intézkedés címe:	SZAKMAI GYAKORLAT
B	Feltárt probléma megnevezése	A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozza a munkalehetőségek hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Célcsoport tájékoztatása képzési, átképzési lehetőségekről – szükségletfelmérés, pályaaorientációs tanácsadás, kompetencia-fejlesztés. K: Támogatott képzésben való részvétel és közmunkával a szükséges szakmai gyakorlat megszerzése Tevékenységek: Kapcsolatfelvétel a Járási Hivatallal H: Munkanélküliség csökkentése, pályakezdők elhelyezkedésének segítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentu-	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati

	mokkal	kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	▪ szükségletfelmérés ▪ tanácsadás, célcsoport elérése, tájékoztatás ▪ együttműködés önkénteseket fogadó szervezetekkel a civil szféra bevonása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: Célcsoport elérése legalább 90 %-ban. Közép: A Járási Hivattal és a MMSZE-tel együttműködve képzési lehetőségek biztosítása helyben és helyi közmunkaprogram spektrum bővítése Hosszú: foglalkoztatás fenntartása, tanulmányok közép- (szakmai) és felsőfokú folytatása, munkavállalás Tiszaburán kívül
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek 1:

A	Intézkedés címe:	VESZÉLYBEN
B	Feltárt probléma megnevezése	Veszélyeztetett kiskorúak és gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma magas.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek családok között erőforrás felmérés, szükségletfelmérés, kutatás, igényfelmérés. K: Képessé tevő programok támogatása - életvezetési, háztartási – gyermeknevelési tanácsadáshoz kötött juttatások. H: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben élők jövedelemhez való juttatása, ami miatt a rászorultság megszűnik.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	jelzőrendszer személyi és infrastrukturális fejlesztése; MMSZE támogató programjai kiterjesztése, GYEP megvalósítása, biztos Kezdet Gyerekház beindítása, bölcsőde beindítása, csillagházak kialakítása ERFA egyéb pályázatok megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Gyermekjóléti Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Veszélyeztetett gyermekek száma csökken, családgondozók képzése, jelzőrendszer eredményes működtetése, bővítése; szakmai fórumok létrehozása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttér az intézkedésnek

K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek 2:

A	Intézkedés címe:	ESÉLYT A GYEREKEKNEK!
B	Feltárt probléma megnevezése	HH és HHH gyermekek száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: Rövid: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek családok között erőforrás felmérés, szükségletfelmérés. (HH) Közép: Erőforrásokkal való összekötésben való támogatás. (munkaügyi központ, közfoglalkoztatás, munkaerőpiaci program) Hosszú: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők nyilatkoztatása a HHH fennállásáról
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma)	1. Igény-, szükségletfelmérés 2. Kapcsolatfelvétel segítő szervezetekkel, intézményekkel

	pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Gyermekjóléti Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: tájékoztató anyag lekészítése, kiértékelés, szórólapok, lakossági fórum a jogszabályváltozásról, pályázatfigyelés, HHH okainak megszüntetésére irányuló törekvések. Közép: a H-s gyermekek számának csökkenése, a meglévők ingyenes ellátásokba történő bevonása (szünidei gyermekétkeztetés, ingyenes bölcsődei és óvodai ellátás, Arany János Tehetséggondozó Programban részvétel stb.) Hosszú: Önkormányzati adatbázis működtetése, a gyermekek élethelyzetének javítása érdekében tett konkrét lépések. Adományok gyűjtése, szervezése, kiosztása, koordinálása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek 3:

A	Intézkedés címe:	SZÉP GYERMEKKOR...
B	Feltárt probléma megnevezése	Kulturális programok és hasznos szabadidő eltöltés.
C	Az intézkedéssel elérni	Rövid: Kulturált közösségi szinterek létrehozása (pld. Műv. Ház

	kívánt cél	felújítása, műfüves focipálya építés, játszótér helyreállítása), könyvtári foglalkozások tartása Közép:, szállítás biztosítása, együttműködés más településekkel, helyi programok feltárása, ifjúsági és gyermek szabadidős pályázatok figyelése – írása. Hosszú: folyamatos kapcsolattartás, programok szervezése, saját programok létrejöttének támogatása - helyi mozi kialakítása (filmklub).
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. feltérképezés a környező településeken található lehetőségekről , helyi erőforrások igénybevétele
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokhoz való hozzájárulás biztosítása, részt vevő gyermekek száma, sajtómegjelenés, prevenciós célú előadások, nevelők részvétele.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns
---	---	--------------

Idősek 1

A	Intézkedés címe:	ÖREG EMBER, NEM VÉN EMBER...
B	Feltárt probléma megnevezése	Aktív időskor, szellemi hanyatlás csökkentése, Programok biztosítása, időskori munkanélküliség elkerülése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R. Célcsoport megkérdezése, igényfelmérés, kérdőíves vizsgálat, lakossági fórum, tájékoztatás. K: tárgyi eszközök biztosítása – pályázati lehetőségek, családi kapcsolatok megerősítése, támogató környezet. Programok szervezése, az idősök bevonása rendezvényekbe, Tiszabura életébe. Időskori foglalkoztatás lehetőségeinek felmérése. H: Kapcsolattartás, foglalkoztatási lehetőségek felmérése, időseket támogató foglalkoztatók megerősítése, programok ismételése, hagyományteremtés.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Igényfelmérés - szervezés, szervezésbe való bevonás, jó gyakorlatok felkutatása - Foglalkoztatás lehetőségének felmérése, foglalkoztatókkal való együttműködés, közmunka lehetőségének felhasználása, időseket támogató programok - pályázatírás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Szivárvány Gondozási Központ Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának	2028. 12. 31.

	határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megvalósult programok száma, résztvevők száma, visszajelzések, adattáblák létrehozása, idők bevonása – jelenléti ív.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Idősek 2:

A	Intézkedés címe:	EGÉSZSÉGÜGY
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek körében igen jelentős a megbetegedések száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: célcsoporttal a kapcsolatfelvétel, az előforduló betegségek felmérése, egészségügyi szolgáltatások, szociális ellátások bevonása. Egészség-nap szervezése. Közép: Igényfelmérés, milyen szűrővizsgálat megszervezésére van szükség Hosszú: Az önkormányzat és az egészségügyi intézmények rendszeresen szervezzenek az idősek részére egészségvédelmi programokat, akciókat.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS)

	országos szakmapolitikai stratégiákhoz	2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Egészségügyi dolgozók képzése, továbbképzése az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozó emberekkel kapcsolatos ismeretekről.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: Kapcsolatfelvétel az egészségügyi intézményekkel, idősokkal foglalkozó civilszervezetekkel, valamint együttműködési megállapodások megkötése háziorvossal Közép: Szűrővizsgálatok biztosítása, megvalósított egészségvédelmi programok száma – szűrőbusz, ingyenes vérnyomás-vércukor-testzsír mérés. Hosszú: Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése, a programokon részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Nők 1:

A	Intézkedés címe:	BÖLCSŐ
B	Feltárt probléma megnevezése	Bölcsődei szolgáltatás kialakítása, kisgyermekes nők helyzetének javítása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: a bölcsődei férőhelyekre az igények, következő időszakra vonatkozó felmérése, szükségletfelmérés, gyermekfelügyelet kérdésének megvitatása. Közép: Bölcsődei szolgáltatás létrehozása, lakosság szám növekedése miatt lehetőségek, források felkutatása Hosszú: igény esetében a családi napközi működtetése bölcsőde helyett.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igény-, szükségletfelmérés 2. Bölcsődei férőhely számának kialakítása érdekében pályázati források felkutatása. A nők munkaerő-piaci integrációja miatt a gyermekelhelyezés megoldására való törekvés.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: Kérdőíves igényfelmérés, tájékoztatás, szükségletfelmérés. Közép: pályázatok figyelése - beadása, saját erőforrások felmérése, helyszín biztosítása Hosszú: Az igényeknek megfelelő alternatív gyermekelhelyezés lehetőségeinek bemutatása, kialakítása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán,	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb.

	pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Nők 2:

A	Intézkedés címe:	NE BÁNTSD!
B	Feltárt probléma megnevezése	Nők érdekvédelmének hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: információnyújtás, szolgáltatások igénybevételi lehetősége, tájékoztató előadások szervezése a bántalmazásról. K: Krízisháló létrehozása, jelzőrendszer kibővítése folyamatos tájékoztatás, együttműködés polgárőrséggel, rendőrséggel. H: Nők problémájának kezelése, nagyobb figyelem a célcsoport irányába
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

		Országos Fogymatékosságyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Önszerveződő csoportok létrehozása, érdekvédelmi fórum, együttműködés rendvédelmi szervekkel és jelzőrendszer tagjaival. Krízisháló létrehozása – jó gyakorlatok a kríziskezelésben.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Civilek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Együttműködési megállapodások megkötése, felújítása, problémaérzékenység. Érdekvédelmi Egyesület/Fórum létrehozása Előadások szervezése Tájékoztatás
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Fogyatékkal élők 1:

A	Intézkedés címe:	AKADÁLYMENTESÍTÉS FOLYAMATBAN
B	Feltárt probléma megnevezése	Akadálymentesítés nem befejezett, hiányosságok feltárása Tiszabura községben.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R. Épületek akadálymentesítési hiányosságainak felmérése K: Intézkedési terv meghatározása

		H. Épületek akadálymentesítése, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-felmérés, bejárás, fotó dokumentáció, lakossági fórum, - tervezés, pályázatfigyelés, tájékoztatás, kapcsolatfelvétel fogyatékkal élők családjával. - forrás biztosítása, pályázatírás – beadás, kivitelezők felkutatása, árajánlatok beszerzése. - megvalósításra tett törekvések összegzése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 12. 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: Az épületeken kívül és belül lehetőségek felmérése, tervrajz Közép: A teljesítés megvalósításához szükséges pénzügyi források biztosítása, pénzügyi jelentés. Hosszú: Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés lehetőségeinek biztosítása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb. Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti	Nem releváns

	együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	--	--

Fogyatékkal élők 2:

A	Intézkedés címe:	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés
B	Feltárt probléma megnevezése	A szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés nem kielégítő az intézményekben.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Az épület akadálymentesítésének felmérése Közép: Vakvezető sáv, tapintható információs tábla. Hosszú: Fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek növelése, esélyegyenlőségének biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Pl. (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv stb.) valamelyik önkormányzati rendelet stb.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Pénzügyi erőforrás felmérés, felkutatás 2. Tervezés 3. Megvalósítás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövid: Az épületen belüli lehetőségek felmérése, tervrajz Közép: A teljesítés megvalósításához szükséges pénzügyi források biztosítása, pénzügyi jelentés. Hosszú: Beépített akadálymentes eszközök, 2 vakvezető sáv, 2 tapintható tábla
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán,	A helyi humán erőforrás kihasználása fontos! Nevezzük meg pl. önkéntes, szociális segítő stb. Technikai erőforrások pl. eszközök, épület, terem, szállító jármű stb.

	pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás, de az is előfordulhat, hogy nincsen pénzügyi háttere az intézkedésnek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A tartós eredmények eléréséhez és igazolásához az alábbi dimenziók összehangolása szükséges: • Pénzügyi fenntarthatóság: A bevezetett intézkedések működtetéséhez szükséges folyamatos források (bevételek, támogatások) biztosítása. • Intézményi keretek: Az elért eredmények beépítése a mindennapi szervezeti működésbe, szabályzatokba vagy munkafolyamatokba. • Társadalmi és környezeti hatások: A környezeti egyensúly megőrzése és az érintettek aktív elköteleződésének fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Van munkát kereső	Tartós munkanélküliség	Foglalkoztatás.	Esélyegyenlőségi terv	---	Foglalkoztatás	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. munkaszerveződés	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
2	Szakmai gyakorlat	Pályakezdők elhelyezkedési nehézsége	Gyakorlatszerzés	Esélyegyenlőségi terv	---	foglalkoztatás	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Munkaerő-piaci integráció	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Veszélyben	Veszélyeztetett gyermekek	Probléma elemzés	Esélyegyenlőségi terv	---	Biztonság	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Önkormányzati adatok	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
2	Esélyt	aHHH igénybevétele	Tájékoztatás	Esélyegyenlőségi terv	---	Juttatások igénybevétele	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Nyilatkozatok	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
3	Szép gyermekkor	Kulturális programok	Hozzájárás biztosítása, szabadidő	Esélyegyenlőségi terv	---	Fejlesztés	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Programok	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Bölcső	Szolgáltatás biztosítása	Családbarát munkaerő piaci visszatérés biztosítása	és Esélyegyenlőségi terv	---	Szolgáltatás	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Férőhely	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
2	Ne bántsd!	Érdekvédelem, közösségi élet	Nők közösségi életének aktivizálása, érdekvédelem	Esélyegyenlőségi terv	---	Női esélyegyenlőség	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Fórum, Programok	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Öreg ember....	Programok hiánya	Aktív időskor	Esélyegyenlőségi terv	---	Programok	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Programszervezés, megvalósítás	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
2	Egészség-ügy	Hozzájárás problémájára	Szűrővizsgálatok, szakorvosi ellátás	Esélyegyenlőségi terv	---	Egészségügyi szolgáltatások	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Programszervezés, megvalósítás	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége												
1	akadálymentesítés	Akadálymentesítés - Hozzájárás	Hozzájárás	Esélyegyenlőségi terv	---	Akadálymentes	polgármester 2028.	12. (vasárnap)	31. Épített környezet	humán, pénzügyi, technika	folyamatos	Nem releváns.

	folyamatban	külső és Akadálymentesítés	biztosítása	terv	---	környezet	polgármester	(vasárnap) 12.	31. Épített környezet	technika	nem releváns.
2	Fizikai infokommunikációs akadálymentesítés		- Hozzáférés biztosítása	Esélyegyenlőségi terv		Akadálymentes környezet		(vasárnap)		humán, pénzügyi, technika	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

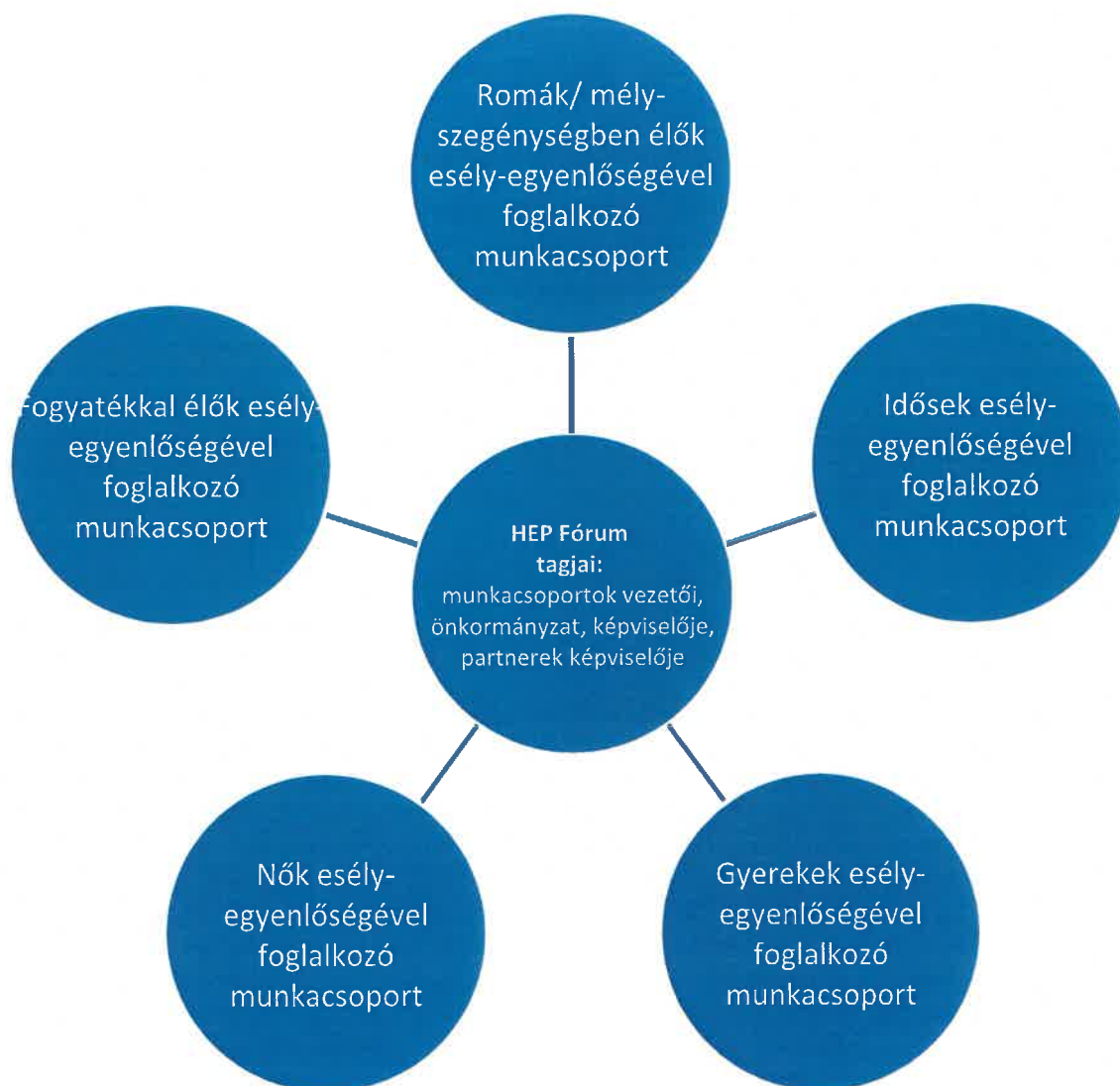
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszabura község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszabura község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2026.(.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Indikátorok adattábla

Tiszabura, 2026.

Aláírás

A TISZABURA Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

--

Tiszabura, 2026. ...

Partner aláírás

Tiszabura, 2026. ...

Partner aláírás

Tiszabura, 2026..

Partner aláírás

Napirend előtti bejelentés

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Jegyző Úr!

Tisztelt Képviselő-testület!

Ezúton szeretném hivatalosan bejelenteni, hogy azonnali hatállyal lemondok a Pénzügyi Bizottság, valamint az Ügyrendi Bizottság elnöki tisztségéről.

Döntésemet hosszabb mérlegelést követően, saját lelkiismeretemmel összhangban hoztam meg.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján úgy ítélt meg, hogy a bizottsági elnöki feladataimat nem tudom olyan hatékonysággal és felelősséggel ellátni, ahogyan azt önmagamtól, valamint a tisztségemből fakadó kötelességeimtől elvárnám.

Saját megélésem szerint a megfelelő és folyamatos kommunikáció, az időben történő tájékoztatás, valamint a stratégiai jelentőségű döntések előzetes egyeztetése több esetben nem valósult meg olyan formában, amely a bizottságok eredményes működését és a felelős döntéshozatalt megfelelően segítette volna.

Az elmúlt időszakban azt is tapasztaltam, hogy nem állt rendelkezésemre minden esetben a feladataim ellátásához szükséges teljes körű kommunikáció, információáramlás, együttműködés és megfelelő rálátás. Emellett úgy éreztem, hogy a stratégiai egyeztetésekbe és a vezetői szintű megbeszélésekbe sem tudtam olyan mértékben bekapcsolódni, amely biztosította volna a feladataim felelős ellátásához szükséges megfelelő kommunikációt és információáramlást.

Saját megélésem szerint hosszabb ideje azt tapasztaltam, hogy sem önkormányzati képviselőként, sem a Pénzügyi Bizottság, illetve az Ügyrendi Bizottság elnökeként nem éreztem minden esetben

azt a kölcsönös tiszteletet, megbecsülést és együttműködést, amelyet a tisztségeim felelős ellátásához fontosnak tartottam. Meggyőződésem, hogy a hatékony közös munka alapja nemcsak a megfelelő szakmai kommunikáció, hanem az egymás iránti emberi tisztelet és a korrekt bánásmód is.

Több esetben úgy éreztem, hogy a véleményemnek és a javaslataimnak nem volt akkora súlya, illetve érdemi befolyása a döntésekre, amelyet a tisztségeim felelős ellátása mellett indokoltnak tartottam. Emiatt úgy éreztem, hogy a feladataimmal járó felelősséget nem tudtam olyan mértékben gyakorolni, ahogyan azt Tiszabura érdekei megkívánták volna.

Saját megélésem szerint a fentiekben ismertetett körülmények és hátráltató tényezők összességében hosszabb időn keresztül jelentős mentális terhet jelentettek számomra, és úgy érzem, hogy egészségi állapotomra is kedvezőtlen hatást gyakoroltak.

Ez is hozzájárult ahhoz, hogy lelkiismeretemmel összhangban meghozzam ezt a döntést.

Szeretném hangsúlyozni, hogy döntésem kizárólag a bizottsági elnöki tisztségeimet érinti. Önkormányzati képviselői mandátumomat továbbra is megtartom, és a jövőben is lelkiismeretesen, felelősségteljesen kívánom szolgálni Tiszabura lakosságát.

A jövőben is elkötelezetten kívánok együttműködni a Képviselő-testület tagjaival, Polgármester Úrral, Alpolgármester Úrral, Jegyző Úrral, valamint a Tiszaburai Közös Önkormányzati Hivatal valamennyi munkatársával annak érdekében, hogy közösen szolgáljuk Tiszabura fejlődését és a település lakóinak érdekeit.

Tisztelettel kérem a Képviselő-testületet, hogy lemondásomat tudomásul venni, valamint a bizottságok új elnökének megválasztásáról dönteni szíveskedjen.

Tisztelettel: Túró Ernő Önkormányzati képviselő